Signature Not Verified
Digitally signed by Chambers Central Association
Date: 2020.09.02 14:55:16 EEST
Reason: Automated Registration Process by Greek General Business Registry
Location: Athens

ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ Γ.Ε.ΜΗ. ΚΑΙ ΥΜΣ
Αρμόδια Υπηρεσία ΓΕΜΗ: ΕΜΠΟΡΙΚΟ & ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
Τηλέφωνο: ΑΕ:2103382302-244 /ΕΠΕ:2103382140 /ΟΕ-ΕΕ:2103382122-441 /ΙΚΕ:2103382413-475 /ΑΛΛΟΔΑΠΕΣ:2103382443 /ΛΟΙΠΕΣ:2103382241
Fax: 2103616464
E-mail: info@acci.gr

Αθήνα,02/09/2020
Αριθ. Πρωτ.:2055984

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Αυτοματοποιημένης Καταχώρισης στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.), στοιχείων της Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία **ΜΕΛΙΣΣΑ ΚΙΚΙΖΑΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΤΡΟΦΙΜΩΝ**, το διακριτικό τίτλο **_____** και αριθμό ΓΕΜΗ **3241501000**.

Την **02/09/2020** καταχωρήθηκαν αυτοματοποιημένα στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.), με **Κωδικό Αριθμό Καταχώρησης ,** τα κατωτέρω στοιχεία:

Α) Με Κωδικό Αριθμό Καταχώρισης 2207865 οι εγκεκριμένες από την 31/08/2020 Γενική Συνέλευση οικονομικές καταστάσεις με τις σχετικές εκθέσεις όπου από την κείμενη νομοθεσία απαιτούνται για τη χρήση 01/01/2019 έως 31/12/2019.

Β) Με Κωδικό Αριθμό Καταχώρισης 2207866 η από 31/08/2020 απόφαση της Γενικής Συνέλευσης σύμφωνα με την οποία ορίστηκαν για τον έλεγχο των Οικονομικών καταστάσεων της χρήσης από 01/01/2020 έως 31/12/2020:

- Η ελεγκτική εταιρεία **«DELOITTE ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΟΡΚΩΤΩΝ ΕΛΕΓΚΤΩΝ ΛΟΓΙΣΤΩΝ»**, Α.Φ.Μ. 094394788-Δ.Ο.Υ. ΦΑΕ ΑΘΗΝΩΝ, Αρ. ΓΕΜΗ 1223601000, και (Δ/νση : ΦΡΑΓΚΟΚΚΛΗΣΙΑΣ 3Α ΤΚ , ΜΑΡΟΥΣΙ), με αριθμό μητρώου ΣΟΕΛ 120.

Οι οικονομικές καταστάσεις με τις σχετικές εκθέσεις όπου από την κείμενη νομοθεσία απαιτούνται αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της παρούσας ανακοίνωσης.

Η γνησιότητα του παρόντος μπορεί να επιβεβαιωθεί από το https://www.businessregistry.gr/publicity
Η παρούσα ανακοίνωση αποτελει προιόν αυτοματοποιημένης καταχώρισης δυνάμει της διάταξης του άρθρου 102 του ν.4635/2019 με μέριμνα και ευθύνη του υπόχρεου.

ΜΕΛΙΣΣΑ ΚΙΚΙΖΑΣ Α.Β.Ε.Ε. ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Εταιρικές και Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις

31 Δεκεμβρίου 2019

Σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς

ΑΡ. Μ. ΑΕ: 32075/01/Β/94/94 (99)

ΑΡ. ΓΕΜΗ: 3241501000

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΤΩΝ ΕΤΗΣΙΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

	Σελίδα
Έκθεση Διαχείρισης Διοικητικού Συμβουλίου επί των Ετήσιων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων	3
Ενοποιημένη και Εταιρική Κατάσταση Αποτελεσμάτων	9
Ενοποιημένη και Εταιρική Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος	10
Ενοποιημένη και Εταιρική Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης	11
Ενοποιημένη Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων	12
Εταιρική Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων	13
Ενοποιημένη και Εταιρική Κατάσταση Ταμειακών Ροών	14
Σημειώσεις επί των Εταιρικών και Ενοποιημένων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων	15
1. Πληροφορίες για τον Όμιλο και την Εταιρεία	15
2. Βάση κατάρτισης Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων	15
3. Βασικές λογιστικές πολιτικές	16
4. Λοιπά λειτουργικά έσοδα	35
5. Μεταβολή αποθεμάτων - Αναλώσεις υλών και υλικών	35
6. Έξοδα προσωπικού	35
7. Αμοιβές, παροχές και λοιπά έξοδα τρίτων	36
8. Αποσβέσεις	36
9. Λοιπά λειτουργικά έξοδα	36
10. Καθαρά χρηματοοικονομικά αποτελέσματα	36
11. Φόροι εισοδήματος	37
12. Ενσώματα περιουσιακά στοιχεία	38
13. Άυλα περιουσιακά στοιχεία	40
14. Υπεραξία	41
15. Συμμετοχές σε θυγατρικές και συγγενείς εταιρείες	41
16. Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	42
17. Αποθέματα	42
18. Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις	42
19. Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα αυτών	43
20. Μετοχικό κεφάλαιο	43
21. Μερίσματα	44
22. Αποθεματικά	44
23. Δανειακές υποχρεώσεις	44
24. Παροχές σε εργαζόμενους μετά την έξοδο από την υπηρεσία	46
25. Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	47
26. Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	48
27. Συναλλαγές με συνδεμένα μέρη	49
28. Δεσμεύσεις και ενδεχόμενες υποχρεώσεις	50
29. Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου και χρηματοοικονομικά μέσα	50
30. Γεγονότα μετά την ημερομηνία της Χρηματοοικονομικής Θέσης	56
Έκθεση ελέγχου ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή	

Κύριοι Μέτοχοι,

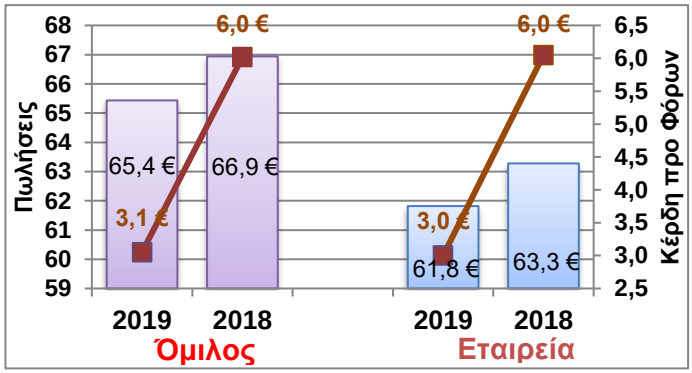
Σύμφωνα με τα άρθρα 150 και 153 του Ν. 4548/2018, υποβάλλουμε στη Γενική Συνέλευσή σας τις Εταιρικές και Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις της ΜΕΛΙΣΣΑ ΚΙΚΙΖΑΣ Α.Β.Ε.Ε. ΤΡΟΦΙΜΩΝ για τη χρήση 2019 που έχουν ετοιμασθεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (Δ.Π.Χ.Α.) όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Η ΜΕΛΙΣΣΑ ΚΙΚΙΖΑΣ Α.Β.Ε.Ε. ΤΡΟΦΙΜΩΝ (η «Εταιρεία») καθώς και οι θυγατρικές της εταιρείες αποτελούν τον Όμιλο ΜΕΛΙΣΣΑ – ΚΙΚΙΖΑΣ (ο « Όμιλος»).

Η παρούσα έκθεση καθώς και οι συνημμένες Εταιρικές και Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις απεικονίζουν την πραγματική κατάσταση της Εταιρείας και του Ομίλου για τη χρήση που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2019 και παρακαλούμε να τις εγκρίνετε.

1. Γενική ανασκόπηση

Για την ΜΕΛΙΣΣΑ ΚΙΚΙΖΑΣ Α.Β.Ε.Ε. ΤΡΟΦΙΜΩΝ το 2019 ήταν μια απαιτητική χρονιά καλούμενη να δραστηριοποιηθεί σε ένα διαρκώς μεταβαλλόμενο εσωτερικό και εξωτερικό περιβάλλον τόσο σε σχέση με τις συνθήκες της αγοράς όσο και σε σχέση με τις μεταβολές των προτιμήσεων και των επιλογών των καταναλωτών.

Ο κύκλος εργασιών του Ομίλου ανήλθε στα € 65,4 εκατομμύρια περίπου και της Εταιρείας στα € 61,8 εκατομμύρια μειωμένος κατά περίπου 2,3% σε σχέση με το 2018, λόγω κυρίως της έντασης των προωθητικών ενεργειών που οδήγησαν σε χαμηλότερη μέση τιμή πώλησης.

Τα προ φόρου κέρδη του Ομίλου ανήλθαν σε € 3,0 εκατομμύρια περίπου, όσα και της Εταιρείας αντικατοπτρίζοντας την ουδέτερη επίδραση των θυγατρικών στη διαμόρφωση των συνολικών κερδών.

2. Εξέλιξη των εργασιών του Ομίλου και της Εταιρείας

Κατά την χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2019, τα καθαρά (μετά από φόρους) κέρδη του Ομίλου και της Εταιρείας ανήλθαν σε € 3,8 εκατομμύρια περίπου, σημειώνοντας υποχώρηση σε σχέση με την προηγούμενη χρήση.

Στην μεταβολή των καθαρών αποτελεσμάτων συνέβαλαν οι ακόλουθοι λόγοι:

- Οι καθαρές πωλήσεις του Ομίλου υποχώρησαν κατά 2,2% και της Εταιρείας κατά 2,2%, λόγω κυρίως της έντασης των προωθητικών ενεργειών και της μικρής υστέρησης του όγκου πωλήσεων.
- Τα λοιπά λειτουργικά έξοδα του Ομίλου αυξήθηκαν κατά 3,0% και της Εταιρείας κατά 2,5%, λόγω κυρίως των αυξημένων δαπανών διαφήμισης για το λανσάρισμα της νέας σειράς ζυμαρικών Primo Gusto.
- Οι αποσβέσεις του Ομίλου και της Εταιρείας αυξήθηκαν σημαντικά, λόγω κυρίως της εφαρμογής του προτύπου ΔΠΧΑ 16.
- Τα χρηματοοικονομικά έξοδα του Ομίλου και της Εταιρείας αυξήθηκαν σημαντικά, λόγω των τόκων που επιφέρουν τα αυξημένα επίπεδα δανεισμού για την υλοποίηση των επενδυτικών σχεδίων της Εταιρείας.
- Ο φόρος εισοδήματος του Ομίλου και της Εταιρείας μειώθηκε σημαντικά, λόγω της μείωσης του φορολογικού συντελεστή στις αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις, αλλά και μέρους της φορολογικής ωφέλειας για τις επενδύσεις στο εργοστάσιο της Λάρισας βάσει του επενδυτικού νόμου.

3. Οικονομική θέση του Ομίλου και της Εταιρείας

Κατά την κλειόμενη χρήση, συνέβησαν μεταβολές στην Χρηματοοικονομική Θέση του Ομίλου και της Εταιρείας οι οποίες αναλύονται ως ακολούθως:

- Τα Ενσώματα περιουσιακά στοιχεία του Ομίλου και της Εταιρείας αυξήθηκαν κατά 25% περίπου, λόγω της επένδυσης του νέου Μύλου που υλοποιήθηκε στο εργοστάσιο της Εταιρείας, αλλά και της αναγνώρισης δικαιωμάτων χρήσης περιουσιακών στοιχείων λόγω της εφαρμογής του προτύπου ΔΠΧΑ 16.
- Τα Αποθέματα του Ομίλου αυξήθηκαν κατά 24,0% και της Εταιρείας κατά 26,0%, λόγω της αύξησης των Α' υλών στα πλαίσια της ολοκλήρωσης της κατασκευής του Νέου Μύλου και των Σιλό Αποθήκευσης στο εργοστάσιο της Εταιρείας στη Λάρισα.
- Οι Αναβαλλόμενες Φορολογικές Υποχρεώσεις του Ομίλου και της Εταιρείας μειώθηκαν σημαντικά λόγω της μείωσης του φορολογικού συντελεστή και της αναγνώρισης της φορολογικής ωφέλειας για την επένδυση της Εταιρείας στο εργοστάσιο στη Λάρισα βάση του επενδυτικού νόμου.
- Τα Δάνεια του Ομίλου και της Εταιρείας αυξήθηκαν σημαντικά λόγω των αυξημένων επενδύσεων, παραμένοντας πάντοτε σε χαμηλά επίπεδα σε σχέση με τα μεγέθη της Εταιρείας.

Οι βασικοί αριθμοδείκτες οικονομικής διαρθρώσεως έχουν ως εξής:

		Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
		2019	2018	2019	2018
Δείκτης οικονομικής αυτάρκειας	Σύνολο Υποχρεώσεων / Ίδια Κεφάλαια	56,2%	37,0%	54.5%	35,6%
Δείκτης απεικονίσεως γενικής ρευστότητας	Κυκλοφορούν Ενεργητικό / Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις	185,5%	327,9%	184.0%	332,7%
Απόδοση Ενεργητικού (ROA)	Κέρδη μετά από φόρους / Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	4,3%	5,9%	4.6%	6,0%
Απόδοση Ιδίων Κεφαλαίων (ROE)	Κέρδη μετά από φόρους / Σύνολο ιδίων κεφαλαίων	6,6%	8,1%	7.1%	8,2%

4. Σημαντικά γεγονότα που έλαβαν χώρα κατά τη διάρκεια της κλειόμενης χρήσεως

Το 2019 η μάρκα ΜΕΛΙΣΣΑ σημείωσε σημαντική άνοδο στις κατ' όγκο πωλήσεις στην κατηγορία της. Μια επιτυχία που ήρθε σαν επιστέγασμα της συνεπούς πορείας, της σημαντικής προσπάθειας και των στοχευμένων δράσεων στην εγχώρια αγορά ζυμαρικών. Ο συνεχής εμπλουτισμός της μάρκας με νέα καινοτόμα προϊόντα, η αδιαπραγμάτευτη ποιότητα και η σωστή και ειλικρινής σχέση με τον καταναλωτή οδήγησαν την ΜΕΛΙΣΣΑ το 2019 στις υψηλότερες πωλήσεις στην ιστορία της.

Παράλληλα, ολοκληρώθηκε το επαναλανσάρισμα της premium μάρκας Primo Gusto προσφέροντας μια ξεχωριστή εμπειρία στους καταναλωτές μέσα από νέα σχήματα ζυμαρικών, αναβαθμισμένη γεύση και εντυπωσιακή χάρτινη συσκευασία.

Τέλος, το 2019 ολοκληρώθηκε η κατασκευή του Νέου Μύλου και των Σιλό Αποθήκευσης Σίτου στο εργοστάσιο της Εταιρείας στη Λάρισα. Από τις αρχές του 2020, με την πλήρη παραγωγική λειτουργία του νέου συγκροτήματος η Μέλισσα Κίκιζας θα διαθέτει πλέον τον ποιο σύγχρονο σιμιγδαλόμυλο στην Ελλάδα. Μέσω της επένδυσης αυτής η Εταιρεία αποκτά απόλυτη αυτάρκεια στην α' ύλη για την παρασκευή των ζυμαρικών της ενώ αναμένεται να πετύχει περαιτέρω βελτίωση των κοστολογίων της.

5. Προοπτικές

Η εκτίμηση των προοπτικών της Εταιρείας, αναγκαστικά αντιμετωπίζεται υπό το πρίσμα πανδημίας του Κορωνοϊού (Covid-19) που ενέσκηψε στη χώρα, αλλά και σε όλο τον πλανήτη την άνοιξη του 2020.

Λόγω της φύσης των προϊόντων της Εταιρείας, η διοίκηση προβλέπει ότι ο Όμιλος και η Εταιρεία δεν θα έχουν αρνητικό αντίκτυπο από την πανδημία Κορωνοϊού μια και η μείωση από των πωλήσεων στο κανάλι HORECA θα καλυφθεί από τις πωλήσεις στα υπόλοιπα κανάλια. Εξάλλου, αυξημένη δυναμικότητα επιτρέπει την ομαλή εξυπηρέτηση των αγορών ακόμα και σε περιόδους μεγάλων εξάρσεων της ζήτησης.

Η Διοίκηση της Εταιρείας, στοχεύει στην βελτίωση των μεριδίων αγοράς, τόσο στην Ελλάδα όσο και στις υπόλοιπες χώρες που δραστηριοποιείται ο Όμιλος καθώς και στην ανάπτυξη των εξαγωγών σε νέες αγορές βάσει του αναλυτικού σχεδίου που έχει καταστρώσει. Η νέες παραγωγικές δυνατότητες που προσφέρονται μετά την ολοκλήρωση της επένδυσης του Νέου Μύλου, τα νέα καινοτόμα προϊόντα που συνεχώς αναπτύσσονται, αλλά και η ανανέωση των υφιστάμενων μαρκών προσφέρουν τα απαραίτητα εργαλεία που εκτιμούμε ότι θα επιτρέψουν το 2020 στην εταιρία να πετύχει έντονη αναπτυξιακή πορεία με σημαντική βελτίωση των μεγεθών.

Σαφέστατα, τα προβλήματα που δημιουργεί η πανδημία του Κορωνοϊού και οι συνεπαγόμενες δυσμενείς οικονομικές εξελίξεις τόσο στην Ελληνική αγορά, όσο και στο ευρωπαϊκό και διεθνές περιβάλλον, δημιουργούν προκλήσεις για την επίτευξη των στόχων και την υλοποίηση των στρατηγικών και η Εταιρία βρίσκεται σε συνεχή επαγρύπνηση προκειμένου να διασφαλίσει την απρόσκοπτη λειτουργία της.

Η Διοίκηση εκτιμά ότι η Εταιρεία έχει όλα τα αναγκαία εφόδια (εμπορικά, οργανωτικά, χρηματοοικονομικά, κ.λπ.) για να αντιδράσει στην υγειονομική κρίση και να πρωταγωνιστήσει στο νέο περιβάλλον που διαμορφώνεται.

6. Κυριότεροι Κίνδυνοι

Ο Όμιλος και η Εταιρεία εκτίθενται στους παρακάτω κινδύνους από τη χρήση χρηματοοικονομικών μέσων:

Πιστωτικός κίνδυνος

Πιστωτικός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος ζημίας του Ομίλου και της Εταιρείας σε περίπτωση που ένας πελάτης ή τρίτος σε συναλλαγή χρηματοοικονομικού μέσου δεν εκπληρώσει τις συμβατικές του υποχρεώσεις και σχετίζεται κατά κύριο λόγο με τις απαιτήσεις από πελάτες.

Εφαρμόζοντας από 1 Ιανουαρίου 2018 το νέο λογιστικό πρότυπο Δ.Π.Χ.Α. 9, η Διοίκηση αξιολογεί την ανακτησιμότητα των εμπορικών απαιτήσεων της Εταιρείας και προβαίνει σε εκτίμηση της απαιτούμενης πρόβλεψης απομείωσης για τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές χρησιμοποιώντας όλες τις πληροφορίες που μπορούν να συλλεχθούν βάσει τόσο ιστορικών όσο και παρόντων στοιχείων αλλά και στοιχείων που αφορούν σε μελλοντικές εκτιμήσεις.

Η Εταιρεία και οι θυγατρικές της εταιρείες εφαρμόζουν συγκεκριμένη πιστωτική πολιτική και η έκθεση σε πιστωτικούς κινδύνους παρακολουθείται συστηματικά από τις διοικήσεις των εταιρειών. Πιστοληπτικές αξιολογήσεις διενεργούνται για όλους τους πελάτες, οι απαιτήσεις της Εταιρείας ασφαλίζονται σε αναγνωρισμένη εταιρεία του κλάδου ασφάλισης πιστώσεων και εμπράγματες εγγυήσεις λαμβάνονται σε περιπτώσεις που αυτό κριθεί απαραίτητο.

Κίνδυνος ρευστότητας

Ο κίνδυνος ρευστότητας συνίσταται στον κίνδυνο η Εταιρεία καθώς και οι θυγατρικές της εταιρείες να μη δύνανται να εκπληρώσουν τις χρηματοοικονομικές τους υποχρεώσεις όταν αυτές λήγουν. Ο Όμιλος και η Εταιρεία όπως προκύπτει από τις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις, εμφανίζουν επαρκή ρευστότητα και ικανοποιητικό επίπεδο των σχετικών δεικτών και επομένως ο σχετικός κίνδυνος δεν θεωρείται πιθανός ώστε να μπορεί να επηρεάσει την λειτουργία τους. Επίσης η Διοίκηση της κάθε εταιρείας του Ομίλου παρακολουθεί, σε μηνιαία βάση, τον κίνδυνο έλλειψης κεφαλαίων χρησιμοποιώντας τις πρακτικές προγραμματισμού ρευστότητας.

Κίνδυνος συνθηκών αγοράς

Ο κίνδυνος αγοράς συνίσταται στον κίνδυνο των αλλαγών σε τιμές πρώτων υλών, συναλλαγματικές ισοτιμίες και επιτόκια που επηρεάζουν τα αποτελέσματα του Ομίλου και της Εταιρείας ή την αξία των χρηματοοικονομικών τους μέσων. Η Διοίκηση εκτιμά τον κίνδυνο αγοράς και τις πιθανές επιπτώσεις του, προκειμένου να διασφαλίσει ότι λαμβάνονται έγκαιρα όλα τα αναγκαία και δυνατά μέτρα και ενέργειες για την ελαχιστοποίηση τυχόν επιπτώσεων στις δραστηριότητες της Εταιρείας και του Ομίλου.

Η Εταιρεία και οι θυγατρικές της εταιρείες εκτίθενται στις μεταβολές των τιμών των πρώτων υλών. Συγκεκριμένα, η κερδοφορία του Ομίλου και της Εταιρείας μπορεί να επηρεαστεί (είτε θετικά, είτε αρνητικά) από τη διακύμανση των τιμών των πρώτων υλών. Η βασική πρώτη ύλη, δηλαδή το σιτάρι, αποτελεί το βασικό παράγοντα κόστους παραγωγής για τις εταιρείες του κλάδου. Η διαμόρφωση της τιμής του είναι αποτέλεσμα προσφοράς και ζήτησης. Οι καιρικές συνθήκες επιδρούν άμεσα στην ποσότητα και την ποιότητα των παραγόμενων σιτηρών και συνεπώς καθορίζουν την προσφορά. Εν αντιθέσει, η ζήτηση κινείται σε σχετικά

σταθερά επίπεδα. Κατά συνέπεια σε περιόδους καλής παραγωγής, οι τιμές των σιτηρών διαμορφώνονται σε χαμηλά επίπεδα, ενώ σε περιόδους με κακές καιρικές συνθήκες, διαμορφώνονται σε υψηλότερα επίπεδα λόγω μειωμένης παραγωγής ή ανεπάρκειας αποδεκτής ποιότητας. Τυχόν σημαντικές αυξήσεις των διεθνών και εγχωρίων τιμών της πρώτης ύλης αναγκαστικά μετακυλίονται στις τιμές πώλησης των τελικών προϊόντων. Η καθυστέρηση της εφαρμογής όμως ενέχει τον κίνδυνο αρνητικής επίδρασης στα αποτελέσματα του Ομίλου και της Εταιρείας. Ως εκ τούτου η έκθεση στον εν λόγω κίνδυνο αξιολογείται ως αυξημένη και για το λόγο αυτό η Διοίκηση της Εταιρείας λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα, προκειμένου να περιορίσει την έκθεση στον εν λόγω κίνδυνο μέσω ειδικών συμφωνιών με τους προμηθευτές της και κατάλληλη διαχείριση των αποθεμάτων της.

Η Εταιρεία δεν εκτίθεται σε συναλλαγματικό κίνδυνο καθώς οι πωλήσεις προϊόντων και οι αγορές περιουσιακών στοιχείων διενεργούνται σε Ευρώ, το οποίο είναι το λειτουργικό νόμισμα της Εταιρείας. Όλα τα τοκοφόρα δάνεια της καθώς και οι τόκοι των δανείων είναι επίσης σε Ευρώ. Ο Όμιλος δεν εκτίθεται σε σημαντικό συναλλαγματικό κίνδυνο καθώς δραστηριοποιείται κυρίως στην Ελληνική επικράτεια. Η έκθεση του Ομίλου σε συναλλαγματικό κίνδυνο προέρχεται από την δραστηριότητά του στην Πολωνία μέσω της θυγατρικής του εταιρείας Atlanta AM Sp. z.o.o. της οποίας τα καθαρά περιουσιακά στοιχεία αντιπροσωπεύουν το 1% των καθαρών περιουσιακών στοιχείων του Ομίλου.

Ο Όμιλος και η Εταιρεία θεωρούν ότι ο κίνδυνος επιτοκίου ότι δεν είναι σημαντικός, καθότι λόγω της σωστής χρηματοοικονομικής διαχείρισης το επίπεδο δανεισμού τους δεν είναι ιδιαίτερα υψηλό δεδομένων των μεγεθών τους. Συνεπώς, παρόλο που κατά την 31 Δεκεμβρίου 2019, το μεγαλύτερο μέρος των τοκοφόρων χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων ήταν σε κυμαινόμενο επιτόκιο (Euribor πλέον περιθωρίου) τυχόν αλλαγές στο επιτόκιο δεν μπορούν να επηρεάσουν την λειτουργία του Ομίλου και της Εταιρείας. Μια αύξηση (μείωση) στο επιτόκιο κατά 0.5%, θα αύξανε (μείωνε) κατά Ευρώ 56 χιλ. και Ευρώ 59 χιλ. περίπου το κόστος δανεισμού της Εταιρείας και του Ομίλου αντίστοιχα.

Η Εταιρεία και οι θυγατρικές της εταιρείες δε χρησιμοποιούν παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα και μέσα αντιστάθμισης κινδύνου ώστε να διαχειριστούν τον κίνδυνο από τις συνθήκες της αγοράς.

Λειτουργικός κίνδυνος

Λειτουργικός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος της άμεσης ή έμμεσης ζημίας που προκύπτει από αιτίες που σχετίζονται με τις διαδικασίες, το προσωπικό των εταιρειών του Ομίλου, την τεχνολογία και τις υποδομές, καθώς και από εξωτερικούς παράγοντες (πλην του πιστωτικού κινδύνου, του κινδύνου αγοράς και ρευστότητας) όπως αυτές προκύπτουν από νομικές και κανονιστικές απαιτήσεις και τα γενικώς αποδεκτά πρότυπα εταιρικής συμπεριφοράς. Λειτουργικοί κίνδυνοι προκύπτουν από το σύνολο των εργασιών του Ομίλου και της Εταιρείας. Στόχος του Ομίλου και της Εταιρείας είναι η διαχείριση του λειτουργικού κινδύνου, έτσι ώστε να αποφευχθεί ο κίνδυνος οικονομικών ζημιών και προσβολής της φήμης τους.

Για τη διαχείριση του λειτουργικού κινδύνου έχουν θεσπιστεί γενικά πρότυπα όπως κατάλληλος διαχωρισμός των καθηκόντων, συμφωνία και παρακολούθηση συναλλαγών, συμμόρφωση με ρυθμιστικές και άλλες νομικές απαιτήσεις κ.λπ.

Κίνδυνος μακροοικονομικού και επιχειρησιακού περιβάλλοντος στην Ελλάδα

Ύστερα από σχεδόν δέκα χρόνια ύφεσης, το μακροοικονομικό και χρηματοοικονομικό περιβάλλον στην Ελλάδα σημείωσε βελτίωση με ρυθμό ανάπτυξης +1.9% το 2019. Οι εκτιμήσεις της Τραπέζης Ελλάδος στις αρχές του 2020, πριν την έναρξη της κρίσης λόγω της πανδημίας του Κορωνοϊού (Covid-19), εκτιμούσαν τη συνέχιση της αναπτυξιακής δυναμικής της χώρας για τα επόμενα δύο έτη. Δημιουργήθηκε μια θετική ψυχολογία στην οικονομία και στις επιχειρήσεις λαμβάνοντας υπόψιν την άρση του περιορισμού στην κίνηση κεφαλαίων, την προσωρινή ρύθμιση για την βιωσιμότητα του δημοσίου χρέους καθώς και τον πρόσφατο φορολογικό νόμο με τον οποίο επέρχονται μια σειρά από τροποποιήσεις με αναπτυξιακό προσανατολισμό.

Ωστόσο, οι πρόσφατες προβλέψεις χρηματοπιστωτικών οίκων, εκτιμούν ότι η πανδημία θα επιφέρει σημαντική ύφεση για το 2020 τόσο στην χώρα όσο και σε όλο τον κόσμο, τόσο λόγω των έκτακτων μέτρων περιορισμού κοινωνικών & οικονομικών δραστηριοτήτων, όσο και λόγω του γενικότερου κλίματος στην οικονομία. Οι προβλέψεις ανάκαμψης της οικονομίας για το 2021, με την προϋπόθεση ότι θα έχει βρεθεί το εμβόλιο για την καταπολέμηση του Covid-19 είναι ιδιαίτερα ενθαρρυντικές.

Η Εταιρεία, εκτιμά διαρκώς την κατάσταση και τις πιθανές επιπτώσεις της, προκειμένου να διασφαλίσει ότι λαμβάνονται έγκαιρα όλα τα αναγκαία και δυνατά μέτρα και ενέργειες για την ελαχιστοποίηση τυχόν επιπτώσεων στις δραστηριότητες της.

Η «αμυντική φύση του προϊόντος», η σχετικά μεγάλη διασπορά του πιστωτικού κινδύνου αλλά κυρίως η άριστη κατάσταση στη ρευστότητα, θεωρούμε ότι διασφαλίζουν σε μεγάλο βαθμό την ομαλή λειτουργία της Εταιρείας.

7. Γεγονότα μετά την ημερομηνία αναφοράς των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Την 12η Μαρτίου 2020, με την αυτόκλητη καθολική γενική συνέλευση των μετόχων, λαμβάνοντας υπόψη την καλή οικονομική κατάσταση της Εταιρείας, τον υψηλό δείκτη ρευστότητας και το ύψος των δανειακών υποχρεώσεων της Εταιρείας, αποφασίστηκε η μείωση του υφιστάμενου μετοχικού κεφαλαίου αυτής κατά το ποσό των ΕΥΡΩ 663.780 με ακύρωση 448.500 μετοχών, ονομαστικής αξίας ΕΥΡΩ 1,48 έκαστη και επιστροφή του αντιστοιχούντος κεφαλαίου στους μετόχους που συμμετέχουν σε αυτήν.

Πέραν των ανωτέρω, από τα τέλη Φεβρουαρίου 2020, η εμφάνιση και συνεχής αύξηση κρουσμάτων Κορωνοϊού (Covid-19) στη χώρα οδήγησε την ελληνική κυβέρνηση στην αναγκαία λήψη μέτρων περιορισμού κοινωνικών & οικονομικών δραστηριοτήτων για την αποτροπή της ραγδαίας εξάπλωσης του ιού, με σημαντικό αντίκτυπο στην καθημερινή ζωή των πολιτών, στην παραγωγή, στην αλυσίδα εφοδιασμού αγαθών και γενικότερα σε όλες τις επιχειρηματικές δραστηριότητες. Σε λήψη αντίστοιχων μέτρων προχώρησαν και σχεδόν όλα τα κράτη της ΕΕ, καθώς και άλλα κράτη σε παγκόσμιο επίπεδο με αποτέλεσμα ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας (Π.Ο.Υ.) τον Μάρτιο του 2020 να ορίσει τον Κορωνοϊό (Covid -19) ως πανδημία.

Σήμερα, και θεωρώντας ότι η κρίση λόγω COVID-19 ενδεχομένως να μην έχει ακόμα ολοκληρωθεί, πιστεύουμε ότι η Εταιρεία έχει περάσει σε μια νέα φάση επιχειρησιακής ετοιμότητας, με ενημερωμένες διαδικασίες και μηχανισμούς αντιμετώπισης κινδύνων και επομένως με αυξημένη δυνατότητα αντίδρασης σε νέα κρίση.

8. Μερισματική Πολιτική

Για τη χρήση 2019 προτείνεται η διανομή μερίσματος ποσού € 400.203,87 (χρήση 2018: € 200.071,44).

9. Υποκαταστήματα

Η Εταιρεία διαθέτει Υποκατάστημα – Εργοστάσιο στο 5ο χλμ. Λάρισας – Φαρσάλων στη Λάρισα, καθώς και Γραφεία Πωλήσεων στην Θεσσαλονίκη και στην Πάτρα.

10. Ίδιες Μετοχές

Η Εταιρεία δεν έχει προβεί στην απόκτηση ιδίων μετοχών.

11. Εργασιακά Θέματα

Η Εταιρεία τηρεί απαρέγκλιτα τις διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας και εκπληρώνει όλες τις υποχρεώσεις της απέναντι στην Επιθεώρηση Εργασίας και στους Ασφαλιστικούς φορείς.

Αναφορικά με τα μέτρα πρόληψης για την ασφάλεια και υγιεινή των εργαζόμενων, και για την αντιμετώπιση προβλημάτων λόγω της πανδημίας του Κορωνοϊού (Covid-19), η Εταιρεία παραμένει λειτουργική, με εφαρμογή συστημάτων για απομακρυσμένη εργασία όπου και όταν αυτό κριθεί απαραίτητο, και έχει προτεραιότητα την ασφάλεια και την υγεία των εργαζομένων της, σε συμμόρφωση πάντα με την ισχύουσα νομοθεσία και τις επίσημες οδηγίες των αρμόδιων αρχών.

12. Περιβαλλοντικά Θέματα

Η Εταιρεία ασκεί τις δραστηριότητές της με τρόπο που εξασφαλίζει αφενός την προστασία του περιβάλλοντος και αφετέρου την υγιεινή και την ασφάλεια των εργαζομένων της

13. Έρευνα και Ανάπτυξη

Η Εταιρεία διαθέτει τμήμα Έρευνας και Ανάπτυξης που ασχολείται με την ανάπτυξη νέων καινοτόμων προϊόντων και την βελτίωση/εξέλιξη υπαρχόντων, καθώς και με την ανάπτυξη και βελτίωση των μεθόδων παραγωγής.

Αθήνα, 09 Ιουλίου 2020

Το Διοικητικό Συμβούλιο

	ΣΗΜ.	Ο Όμιλος 2019	2018*	Η Εταιρεία 2019	2018*
Πωλήσεις		**65.433.904**	**66.939.796**	**61.819.536**	**63.278.207**
Λοιπά λειτουργικά έσοδα	4	559.277	564.876	535.667	536.483
Μεταβολή αποθεμάτων - Αναλώσεις υλών και υλικών	5	(36.307.809)	(35.958.631)	(35.156.545)	(34.523.921)
Έξοδα προσωπικού	6	(9.503.303)	(9.209.188)	(8.251.703)	(8.031.322)
Αμοιβές, παροχές και λοιπά έξοδα τρίτων	7	(6.203.484)	(6.308.924)	(5.825.575)	(5.795.625)
Λοιπά λειτουργικά έξοδα	9	(7.756.841)	(7.528.349)	(7.231.931)	(7.057.157)
Λειτουργικά κέρδη προ αποσβέσεων, χρηματοοικονομικών αποτελεσμάτων και φόρων		**6.221.744**	**8.499.579**	**5.889.448**	**8.406.665**
Αποσβέσεις	8	(2.717.820)	(2.269.700)	(2.462.083)	(2.210.835)
Λειτουργικά κέρδη προ χρηματοοικονομικών αποτελεσμάτων και φόρων		**3.503.924**	**6.229.879**	**3.427.366**	**6.195.830**
Χρηματοοικονομικά έσοδα		26.618	5.784	23.277	25.140
Χρηματοοικονομικά έξοδα		(479.452)	(219.453)	(449.326)	(172.304)
Καθαρά χρηματοοικονομικά αποτελέσματα	10	**(452.834)**	**(213.669)**	**(426.049)**	**(147.165)**
Κέρδη προ φόρων		**3.051.090**	**6.016.209**	**3.001.317**	**6.048.666**
Φόρος εισοδήματος (έξοδο/όφελος)	11	741.215	(1.514.296)	794.971	(1.467.728)
Κέρδη μετά από φόρους		**3.792.305**	**4.501.914**	**3.796.288**	**4.580.938**
Κέρδη μετά από φόρους που αναλογούν σε:					
Μετόχους της Εταιρείας		3.737.190	0		
Μη ελέγχουσες συμμετοχές		55.116	0		

***** Ο Όμιλος και η Μητρική Εταιρεία έχουν εφαρμόσει το ΔΠΧΑ 16 χρησιμοποιώντας τη μέθοδο της τροποποιημένης αναδρομικής προσέγγισης από 01.01.2019. Σύμφωνα με τη μέθοδο αυτή, η συγκριτική πληροφορία δεν επαναδιατυπώνεται. (Βλ. Σημείωση 3δ).

Οι σημειώσεις των σελίδων 15 έως 56 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων.

	ΣΗΜ.	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
		2019	2018	2019	2018
Κέρδη μετά από φόρους που αναγνωρίσθηκαν στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων		**3.792.305**	**4.501.914**	**3.796.288**	**4.580.938**
Λοιπά συνολικά έσοδα					
Ποσά που αναταξινομούνται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων					
Συναλλαγματικές διαφορές μετατροπής Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων θυγατρικών εξωτερικού		5.308	(21.104)	-	-
		5.308	**(21.104)**	**-**	**-**
Ποσά που δεν αναταξινομούνται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων					
Αναλογιστικά κέρδη (ζημιές) παροχών σε εργαζόμενους μετά την έξοδο από την υπηρεσία	24	(135.210)	86.631	(135.210)	86.631
Φόρος εισοδήματος, λοιπών αποτελεσμάτων	25	32.450	(25.123)	32.450	(25.123)
		(102.759)	**61.508**	**(102.759)**	**61.508**
Λοιπά συνολικά έσοδα, μετά από φόρους		**(97.451)**	**40.404**	**(102.759)**	**61.508**
Συνολικά έσοδα		**3.694.854**	**4.542.318**	**3.693.528**	**4.642.446**
Συνολικά έσοδα που αναλογούν σε:					
Μετόχους της Εταιρείας		3.639.369	4.483.357	3.693.528	4.642.446
Μη ελέγχουσες συμμετοχές		55.485	58.960	-	-

***** Ο Όμιλος και η Μητρική Εταιρεία έχουν εφαρμόσει το ΔΠΧΑ 16 χρησιμοποιώντας τη μέθοδο της τροποποιημένης αναδρομικής προσέγγισης από 01.01.2019. Σύμφωνα με τη μέθοδο αυτή, η συγκριτική πληροφορία δεν επαναδιατυπώνεται. (Βλ. Σημείωση 3δ).

Οι σημειώσεις των σελίδων 15 έως 56 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

		Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	ΣΗΜ.	2019	2018*	2019	2018*
Περιουσιακά Στοιχεία					
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία					
Ενσώματα περιουσιακά στοιχεία	12	45.849.632	36.531.108	45.430.678	36.392.944
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	13	1.328.788	1.313.132	1.324.976	1.305.808
Υπεραξία	14	1.644.702	1.644.702	-	-
Συμμετοχές σε θυγατρικές και συγγενείς εταιρείες	15	-	-	3.077.260	3.077.260
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	16	51.702	51.484	50.485	50.222
Σύνολο μη κυκλοφορούντων περιουσιακών στοιχείων		**48.874.824**	**39.540.425**	**49.883.399**	**40.826.234**
Κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία					
Αποθέματα	17	23.538.837	18.976.490	22.739.715	18.050.746
Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις	18	15.110.553	16.898.266	14.656.738	16.236.291
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα αυτών	19	1.566.022	864.730	1.203.111	632.179
Σύνολο κυκλοφορούντων περιουσιακών στοιχείων		**40.215.412**	**36.739.485**	**38.599.564**	**34.919.216**
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων		**89.090.236**	**76.279.911**	**88.482.963**	**75.745.450**
Ίδια Κεφάλαια					
Μετοχικό κεφάλαιο	20	2.866.464	4.960.664	2.866.464	4.960.664
Αποθεματικά	22	31.555.140	25.742.009	31.534.537	25.726.345
Υπόλοιπο κερδών εις νέον		22.171.729	24.545.563	22.858.026	25.172.762
Ίδια κεφάλαια που αναλογούν στους μετόχους της Εταιρείας		**56.593.333**	**55.248.236**	**57.259.028**	**55.859.771**
Μη ελέγχουσες συμμετοχές		**434.144**	**438.259**	**-**	**-**
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων		**57.027.477**	**55.686.495**	**57.259.028**	**55.859.771**
Υποχρεώσεις					
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις					
Δάνεια και υποχρεώσεις από μισθώσεις	23	5.999.695	4.002.196	5.860.011	4.000.000
Παροχές σε εργαζόμενους μετά την έξοδο από την υπηρεσία	24	1.450.959	1.323.445	1.416.185	1.303.460
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	25	2.934.890	4.062.942	2.970.103	4.086.594
Σύνολο μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων		**10.385.543**	**9.388.583**	**10.246.299**	**9.390.054**
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις					
Δάνεια και υποχρεώσεις από μισθώσεις	23	11.287.669	1.600.227	11.110.660	1.518.855
Φόρος εισοδήματος πληρωτέος		28.842	81.109	-	84.693
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	26	10.341.733	9.504.185	9.866.976	8.892.077
Προβλέψεις		18.971	19.312	-	-
Σύνολο βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων		**21.677.215**	**11.204.833**	**20.977.637**	**10.495.625**
Σύνολο υποχρεώσεων		**32.062.759**	**20.593.416**	**31.223.935**	**19.885.679**
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων και υποχρεώσεων		**89.090.236**	**76.279.911**	**88.482.963**	**75.745.450**

***** Ο Όμιλος και η Μητρική Εταιρεία έχουν εφαρμόσει το ΔΠΧΑ 16 χρησιμοποιώντας τη μέθοδο της τροποποιημένης αναδρομικής προσέγγισης από 01.01.2019. Σύμφωνα με τη μέθοδο αυτή, η συγκριτική πληροφορία δεν επαναδιατυπώνεται. (Βλ. Σημείωση 3δ).

Οι σημειώσεις των σελίδων 15 έως 56 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Κεφάλαια και αποθεματικά που αναλογούν στους μετόχους του Ομίλου

2018

	Μετοχικό κεφάλαιο	Αποθε-ματικά	Αποθεματικό Μετατροπής από Ξένο Νόμισμα	Κέρδη εις νέο	Σύνολο	Μη Ελέγχουσες Συμμετοχές	Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2018	4.860.024	23.118.021	35.299	24.150.934	52.164.279	448.898	52.613.177
Συνολικό αποτέλεσμα χρήσεως							
Κέρδη χρήσεως μετά από φόρους	-	-	-	4.441.484	4.441.484	60.429	4.501.914
Λοιπά αποτελέσματα που καταχωρήθηκαν απευθείας στα Ίδια κεφάλαια, μετά από φόρους	-	-	(19.635)	61.508	41.873	(1.469)	40.404
Συνολικό αποτέλεσμα χρήσεως	-	-	(19.635)	4.502.992	4.483.357	58.960	4.542.318
Σχηματισμός Αποθεματικών	-	2.608.323		(2.608.323)	-		-
Συναλλαγές με τους μετόχους, με επίδραση απευθείας στα Ίδια Κεφάλαια							-
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου	100.640	-	-	-	100.640		100.640
Μερίσματα	-	-	-	(1.500.040)	(1.500.040)	(69.600)	(1.569.640)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2018	**4.960.664**	**25.726.345**	**15.664**	**24.545.563**	**55.248.236**	**438.259**	**55.686.495**

2019

	Μετοχικό κεφάλαιο	Αποθε-ματικά	Αποθεματικό Μετατροπής από Ξένο Νόμισμα	Κέρδη εις νέο	Σύνολο	Μη Ελέγχουσες Συμμετοχές	Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2019	4.960.664	25.726.345	15.664	24.545.563	55.248.236	438.259	55.686.495
Συνολικό αποτέλεσμα χρήσεως							
Κέρδη χρήσεως μετά από φόρους	-	-	-	3.737.190	3.737.190	55.116	3.792.305
Λοιπά αποτελέσματα που καταχωρήθηκαν απευθείας στα Ίδια κεφάλαια, μετά από φόρους	-	-	4.938	(102.759)	(97.821)	369	(97.451)
Συνολικό αποτέλεσμα χρήσεως	-	-	4.938	3.634.430	3.639.369	55.485	3.694.854
Σχηματισμός Αποθεματικών	-	5.808.193 -		(5.808.193)	-		-
Συναλλαγές με τους μετόχους, με επίδραση απευθείας στα Ίδια Κεφάλαια							-
Μείωση μετοχικού κεφαλαίου	(2.094.200)	-	-	-	(2.094.200)		(2.094.200)
Μερίσματα	-	-	-	(200.071)	(200.071)	(59.600)	(259.671)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2019	**2.866.464**	**31.534.538**	**20.603**	**22.171.730**	**56.593.333**	**434.144**	**57.027.478**

***** Ο Όμιλος και η Μητρική Εταιρεία έχουν εφαρμόσει το ΔΠΧΑ 16 χρησιμοποιώντας τη μέθοδο της τροποποιημένης αναδρομικής προσέγγισης από 01.01.2019. Σύμφωνα με τη μέθοδο αυτή, η συγκριτική πληροφορία δεν επαναδιατυπώνεται. (Βλ. Σημείωση 3δ).

Οι σημειώσεις των σελίδων 15 έως 56 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων.

Κεφάλαια και αποθεματικά που αναλογούν στους μετόχους της Εταιρείας

2018	**Μετοχικό κεφάλαιο**	**Αποθεματικά**	**Κέρδη εις νέο**	**Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων**
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2018	4.860.024	23.118.021	24.638.679	52.616.725
Συνολικό αποτέλεσμα χρήσεως				
Κέρδη χρήσεως μετά από φόρους	-	-	4.580.938	4.580.938
Λοιπά αποτελέσματα που καταχωρήθηκαν απευθείας στα Ίδια κεφάλαια, μετά από φόρους	-	-	61.508	61.508
Συνολικό αποτέλεσμα χρήσεως	-	-	4.642.446	4.642.446
Σχηματισμός Αποθεματικών	-	2.608.323	(2.608.323)	-
Συναλλαγές με τους μετόχους, με επίδραση απευθείας στα Ίδια κεφάλαια				
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου	100.640	-	-	100.640
Μερίσματα	-	-	(1.500.040)	(1.500.040)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2018	**4.960.664**	**25.726.345**	**25.172.762**	**55.859.771**

2019	**Μετοχικό κεφάλαιο**	**Αποθεματικά**	**Κέρδη εις νέο**	**Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων**
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2019	4.960.664	25.726.345	25.172.762	55.859.771
Συνολικό αποτέλεσμα χρήσεως				
Κέρδη χρήσεως μετά από φόρους	-	-	3.796.288	3.796.288
Λοιπά αποτελέσματα που καταχωρήθηκαν απευθείας στα Ίδια κεφάλαια, μετά από φόρους	-	-	(102.759)	(102.759)
Συνολικό αποτέλεσμα χρήσεως	-	-	3.693.528	3.693.528
Σχηματισμός Αποθεματικών	-	5.808.193	(5.808.193)	-
Συναλλαγές με τους μετόχους, με επίδραση απευθείας στα Ίδια κεφάλαια				
Μείωση μετοχικού κεφαλαίου	(2.094.200)	-	-	(2.094.200)
Μερίσματα	-	-	(200.071)	(200.071)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2019	**2.866.464**	**31.534.537**	**22.858.026**	**57.259.028**

***** Ο Όμιλος και η Μητρική Εταιρεία έχουν εφαρμόσει το ΔΠΧΑ 16 χρησιμοποιώντας τη μέθοδο της τροποποιημένης αναδρομικής προσέγγισης από 01.01.2019. Σύμφωνα με τη μέθοδο αυτή, η συγκριτική πληροφορία δεν επαναδιατυπώνεται. (Βλ. Σημείωση 3δ).

Οι σημειώσεις των σελίδων 15 έως 56 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων.

		Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	ΣΗΜ.	2019	2018	2019	2018
Ταμιακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες					
Κέρδη μετά από φόρους		3.792.305	4.501.914	3.796.288	4.580.938
Προσαρμογές για:					
Αποσβέσεις		2.717.820	2.269.700	2.462.083	2.210.835
Προβλέψεις		40.468	49.092	-	(8.677)
Κέρδη από πώληση παγίων		(12.091)	(2.771)	(12.091)	(2.723)
Χρηματοοικονομικά αποτελέσματα		452.834	213.669	426.049	147.165
Έξοδα από παροχές σε εργαζόμενους μετά την έξοδο από την υπηρεσία		233.324	220.000	218.888	220.510
Φόρος εισοδήματος		(741.215)	1.514.296	(794.971)	1.467.728
		6.483.445	**8.765.900**	**6.096.245**	**8.615.775**
Μεταβολές σε:					
- Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις		(219)	(447)	(263)	(447)
- Αποθέματα		(4.562.347)	(2.904.457)	(4.688.969)	(2.728.337)
- Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις		3.705.974	778.291	3.497.814	424.547
- Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις		36.936	559.054	209.830	733.268
- Πληρωμές σε εργαζόμενους μετά την έξοδο από την υπηρεσία		(241.373)	(224.611)	(241.373)	(224.611)
Ταμιακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες		**5.422.416**	**6.973.729**	**4.873.284**	**6.820.195**
Τόκοι πληρωθέντες		(406.478)	(163.274)	(404.697)	(162.582)
Φόρος εισοδήματος καταβληθείς		(2.369.945)	(1.682.002)	(2.293.706)	(1.573.965)
Καθαρές ταμιακές ροές από (προς) λειτουργικές δραστηριότητες		**2.645.993**	**5.128.454**	**2.174.881**	**5.083.648**
Ταμιακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες					
Μερίσματα εισπραχθέντα		-	-	20.400	20.400
Εισπράξεις από πώληση ενσωμάτων περιουσιακών στοιχείων		24.165	6.771	24.165	6.723
Αγορές άυλων περιουσιακών στοιχείων		(109.006)	(153.166)	(105.785)	(149.760)
Αγορές ενσώματων περιουσιακών στοιχείων		(10.770.227)	(6.339.230)	(10.697.109)	(6.303.455)
Καθαρές ταμιακές ροές από (προς) επενδυτικές δραστηριότητες		**(10.855.069)**	**(6.485.625)**	**(10.758.329)**	**(6.426.092)**
Ταμιακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες					
Αύξηση (Μείωση) Μετοχικού Κεφαλαίου	20	(1.344.200)	100.640	(1.344.200)	100.640
Αντληθέντα δάνεια	23	11.415.293	3.024.017	11.415.293	2.946.984
Εξοφλήσεις δανείων	23	(564.028)	(2.000.000)	(500.000)	(2.000.000)
Εξοφλήσεις υποχρεώσεων από μισθώσεις		(350.863)	-	(191.641)	-
Μερίσματα πληρωθέντα	21	(244.671)	(1.397.634)	(225.071)	(1.378.034)
Καθαρές ταμιακές ροές από (προς) χρηματοδοτικές δραστηριότητες		**8.911.530**	**(272.976)**	**9.154.380**	**(330.410)**
Καθαρή αύξηση (μείωση) στα Ταμειακά Διαθέσιμα και Ισοδύναμα αυτών		**702.456**	**(1.630.148)**	**570.932**	**(1.672.854)**
Συναλλαγματικές διαφορές μετατροπής χρηματικών διαθεσίμων και ισοδυνάμων θυγατρικών εξωτερικού		(1.163)	3.363		
Ταμειακά Διαθέσιμα και Ισοδύναμα αυτών την 1η Ιανουαρίου		864.730	2.491.514	632.179	2.305.033
Ταμειακά Διαθέσιμα και Ισοδύναμα αυτών την 31η Δεκεμβρίου		**1.566.022**	**864.730**	**1.203.111**	**632.179**

***** Ο Όμιλος και η Μητρική Εταιρεία έχουν εφαρμόσει το ΔΠΧΑ 16 χρησιμοποιώντας τη μέθοδο της τροποποιημένης αναδρομικής προσέγγισης από 01.01.2019. Σύμφωνα με τη μέθοδο αυτή, η συγκριτική πληροφορία δεν επαναδιατυπώνεται. (Βλ. Σημείωση 3δ).

Οι σημειώσεις των σελίδων 15 έως 56 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων.

1. Πληροφορίες για τον Όμιλο και την Εταιρεία

Ο Όμιλος ΜΕΛΙΣΣΑ – ΚΙΚΙΖΑΣ (ο «Όμιλος») απαρτίζεται από την μητρική Εταιρεία ΜΕΛΙΣΣΑ ΚΙΚΙΖΑΣ Α.Β.Ε.Ε. ΤΡΟΦΙΜΩΝ (η «Εταιρεία») και τις θυγατρικές της εταιρείες και δραστηριοποιείται στην παραγωγή και εμπορία ζυμαρικών καθώς και στην παραγωγή και εμπορία ετέρων ειδών διατροφής.

Η Εταιρεία ιδρύθηκε το 1947, έχει την έδρα της στο Δήμο Αθηναίων του νομού Αττικής και όπως αναφέρεται στο καταστατικό της έχει διάρκεια ζωής 100 χρόνια.

Οι θυγατρικές εταιρείες οι οποίες περιελήφθησαν στις Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις περιγράφονται στη σημείωση 3.(α).(viii) - Βάση ενοποίησης.

Οι Ενοποιημένες και Εταιρικές Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις, αναρτώνται στην ηλεκτρονική διεύθυνση http://www.melissa-kikizas.gr.

2. Βάση κατάρτισης Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

(α) Πλαίσιο κατάρτισης: Οι Ενοποιημένες και Εταιρικές Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις (οι «Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις») έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς («Δ.Π.Χ.Α.») όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Οι Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις έχουν εγκριθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο στις 09 Ιουλίου 2020.

(β) Βάση αποτίμησης: Οι Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις έχουν συνταχθεί με βάση την αρχή του ιστορικού κόστους.

(γ) Λειτουργικό νόμισμα και νόμισμα παρουσίασης: Οι Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις παρουσιάζονται σε Ευρώ, το οποίο είναι το λειτουργικό νόμισμα του Ομίλου και της Εταιρείας. Όλες οι οικονομικές πληροφορίες που παρουσιάζονται σε Ευρώ έχουν στρογγυλοποιηθεί, εκτός εάν υπάρχει σχετική διαφορετική αναφορά. Διαφορές που τυχόν παρουσιάζονται μεταξύ των κονδυλίων στις οικονομικές καταστάσεις και των αντίστοιχων κονδυλίων στις σημειώσεις οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

(δ) Εκτιμήσεις και παραδοχές: Η σύνταξη Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων σύμφωνα με τα Δ.Π.Χ.Α. όπως αυτά υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση, απαιτεί από τη Διοίκηση να παίρνει αποφάσεις, να κάνει εκτιμήσεις και παραδοχές που επηρεάζουν την εφαρμογή των λογιστικών αρχών και μεθόδων του Ομίλου και της Εταιρείας, καθώς και των λογιστικών υπολοίπων των περιουσιακών στοιχείων, των υποχρεώσεων, των εσόδων και εξόδων. Τα πραγματικά αποτελέσματα μπορεί να διαφέρουν από τις ανωτέρω εκτιμήσεις.

Οι εκτιμήσεις και οι σχετικές με αυτές υποθέσεις επανεξετάζονται σε συνεχή βάση. Οι αναθεωρήσεις στις λογιστικές εκτιμήσεις αναγνωρίζονται στην περίοδο που πραγματοποιήθηκαν και στις μελλοντικές λογιστικές περιόδους που επηρεάζουν.

Ιδιαίτερη πληροφόρηση σχετικά με τις περιοχές στις οποίες υπάρχει αβεβαιότητα εκτιμήσεων και κρίσιμες αποφάσεις όσον αφορά στην εφαρμογή λογιστικών πολιτικών, με σημαντική επίδραση στα ποσά που καταχωρούνται στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις περιγράφονται στις ακόλουθες σημειώσεις:

- Σημειώσεις 11 και 25 – Φόροι εισοδήματος και Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις

Κατά τον προσδιορισμό του τρέχοντος και του αναβαλλόμενου φόρου ο Όμιλος και η Εταιρεία συνεκτιμούν την επίπτωση αβέβαιων φορολογικών θέσεων και το κατά πόσο ενδέχεται να οφείλονται πρόσθετοι φόροι και τόκοι. Είναι πιθανό να τεθούν σε γνώση του Ομίλου και της Εταιρείας νέα στοιχεία και πληροφορίες που να οδηγήσουν σε τροποποίηση της εκτίμησης σχετικά με την επάρκεια των σχηματισμένων τρεχουσών φορολογικών υποχρεώσεων. Διαφοροποιήσεις αυτού του τύπου στις φορολογικές υποχρεώσεις θα επηρεάσουν τα έξοδα φόρων της περιόδου πραγματοποίησης της αναθεώρησης.

- Σημείωση 13 – Άυλα περιουσιακά στοιχεία

Στα Άυλα Περιουσιακά Στοιχεία της Εταιρείας και του Ομίλου περιλαμβάνονται εμπορικά σήματα με αόριστη διάρκεια ωφέλιμης ζωής τα οποία αφορούν προϊόντα που εμπορεύονται στην εγχώρια και διεθνή αγορά. Η Εταιρεία ελέγχει ετησίως κατά την ημερομηνία της αναφοράς των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων κατά πόσο τα εμπορικά αυτά σήματα έχουν απομειωθεί σύμφωνα με τη σχετική λογιστική πολιτική όπως

περιγράφεται κατωτέρω. Οι υπολογισμοί αυτοί απαιτούν τη χρήση ορισμένων εκτιμήσεων. Νέες πληροφορίες που μπορεί να προκύψουν, ενδέχεται να έχουν επίδραση στην εκτίμηση της Εταιρείας.

- Σημείωση 14 – Υπεραξία επιχείρησης (του Ομίλου)

Η Εταιρεία ελέγχει ετησίως κατά την ημερομηνία της αναφοράς των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων κατά πόσο η υπεραξία έχει απομειωθεί σύμφωνα με τη σχετική λογιστική πολιτική όπως περιγράφεται κατωτέρω. Η ανακτήσιμη αξία των μονάδων δημιουργίας ταμειακών ροών, στις οποίες κατανέμεται η υπεραξία, προσδιορίστηκε με βάση υπολογισμούς για την αξία χρήσης της. Οι υπολογισμοί αυτοί απαιτούν τη χρήση ορισμένων εκτιμήσεων. Ο υπολογισμός της αξίας χρήσης απαιτεί η Διοίκηση να κάνει μια εκτίμηση των αναμενόμενων μελλοντικών ταμειακών ροών των μονάδων δημιουργίας ταμειακών ροών και επίσης να επιλέξει ένα κατάλληλο προεξοφλητικό επιτόκιο προκειμένου να υπολογιστεί η παρούσα αξία των ταμειακών ροών.

- Σημείωση 15 – Συμμετοχές σε θυγατρικές και συγγενείς εταιρείες

Η Εταιρεία ελέγχει ετησίως κατά την ημερομηνία της αναφοράς των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων κατά πόσο οι συμμετοχές της σε θυγατρικές και συγγενείς εταιρείες έχουν απομειωθεί σύμφωνα με τη σχετική λογιστική πολιτική όπως περιγράφεται κατωτέρω. Οι υπολογισμοί αυτοί απαιτούν τη χρήση ορισμένων εκτιμήσεων. Νέες πληροφορίες που μπορεί να προκύψουν, ενδέχεται να έχουν επίδραση στην εκτίμηση της Εταιρείας.

- Σημείωση 18 - Απομείωση απαιτήσεων

Εφαρμόζοντας από 1 Ιανουαρίου 2018, το νέο λογιστικό πρότυπο ΔΠΧΑ 9, η Διοίκηση αξιολογεί την ανακτησιμότητα των εμπορικών απαιτήσεων της Εταιρείας και του Ομίλου και προβαίνει σε εκτίμηση της απαιτούμενης πρόβλεψης απομείωσης για τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές χρησιμοποιώντας όλες τις πληροφορίες που μπορούν να συλλεχθούν, βάσει τόσο ιστορικών όσο και παρόντων στοιχείων, αλλά και στοιχείων που αφορούν σε μελλοντικές εκτιμήσεις. Η Διοίκηση του Ομίλου προβαίνει σε περιοδική επανεκτίμηση της επάρκειας της σχηματισμένης προβλέψεως προς κάλυψη επισφαλών απαιτήσεων λαμβάνοντας υπόψη μεταξύ άλλων στοιχεία και εκτιμήσεις των Νομικών Συμβούλων, στην βάση και των πρόσφατων εξελίξεων των υποθέσεων που διαχειρίζονται. Επιπλέον ο Όμιλος, προβαίνει σε απομείωση των εμπορικών απαιτήσεων, βάσει εκτιμήσεων που αφορούν το χρονισμό και το ύψος αποπληρωμής των απαιτήσεων, χρησιμοποιώντας ιστορικά δεδομένα. Περισσότερες πληροφορίες δίνονται στην σημείωση 18.

- Σημείωση 24 – Παροχές σε εργαζόμενους μετά την έξοδο από την υπηρεσία

Το κόστος των παροχών συνταξιοδότησης του προσωπικού καθορίζεται χρησιμοποιώντας αναλογιστικές μελέτες. Η αναλογιστική μελέτη περιλαμβάνει τη διενέργεια υποθέσεων για το προεξοφλητικό επιτόκιο, τις μελλοντικές αυξήσεις μισθών, τα ποσοστά θνησιμότητας και τις μετακινήσεις προσωπικού. Λόγω της μακροπρόθεσμης φύσης αυτών των προγραμμάτων, τέτοιες εκτιμήσεις υπόκεινται σε σημαντική αβεβαιότητα.

- Σημείωση 28 – Δεσμεύσεις και ενδεχόμενες υποχρεώσεις

Η αναγνώριση και επιμέτρηση των ενδεχόμενων υποχρεώσεων προϋποθέτει την εφαρμογή βασικών παραδοχών αναφορικά με την πιθανότητα εκπλήρωσης και το ύψος των χρηματοροών που θα απαιτηθούν, οι οποίες ενέχουν εκτιμήσεις που υπόκεινται σε αβεβαιότητα.

- Σημείωση 29 – Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου

Για τη διαχείριση των χρηματοοικονομικών κινδύνων (πιστωτικός κίνδυνος, κίνδυνος ρευστότητας, κίνδυνος αγοράς), τα Δ.Π.Χ.Α. απαιτούν από τη Διοίκηση της Εταιρείας και των θυγατρικών της εταιρειών να προβούν σε εκτιμήσεις και κρίσεις οι οποίες υπόκεινται σε αβεβαιότητα.

3. Βασικές λογιστικές αρχές και μέθοδοι

Οι λογιστικές πολιτικές και μέθοδοι που χρησιμοποιήθηκαν για τη σύνταξη και την παρουσίαση των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων της 31 Δεκεμβρίου 2019 είναι συνεπείς με αυτές που χρησιμοποιήθηκαν για τη σύνταξη των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων της χρήσης που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2018, εκτός από τις αλλαγές Πρότυπα και Διερμηνείες που ισχύουν από την 1 Ιανουαρίου 2018 όπως παρουσιάζονται κατωτέρω.

3α. Υιοθέτηση νέων και αναθεωρημένων Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής αναφοράς (ΔΠΧΑ)

Πρότυπα και Διερμηνείες υποχρεωτικά για την κλειόμενη οικονομική χρήση:

Διεθνές Πρότυπο Χρηματοοικονομικής Αναφοράς 16: «Μισθώσεις»

Το ΔΠΧΑ 16, το οποίο αντικαθιστά το ΔΛΠ 17 «Μισθώσεις» και σχετικές διερμηνείες, εισάγει ένα ενιαίο μοντέλο λογιστικής, εντός ισολογισμού για τους μισθωτές, σύμφωνα με το οποίο η ταξινόμηση των μισθώσεων από την πλευρά του μισθωτή, ως λειτουργικές ή χρηματοδοτικές μισθώσεις, καταργείται και όλες οι μισθώσεις αντιμετωπίζονται παρόμοια με τις χρηματοδοτικές μισθώσεις σύμφωνα με το ΔΛΠ 17.
Ο ορισμός της μίσθωσης σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 16 αφορά κυρίως την έννοια του ελέγχου. Το νέο πρότυπο διαχωρίζει τις μισθώσεις από τις συμβάσεις παροχής υπηρεσιών με βάση το κατά πόσο η χρήση ενός καθορισμένου περιουσιακού στοιχείου ελέγχεται από τον πελάτη. Θεωρείται ότι υφίσταται έλεγχος όταν ο πελάτης έχει:

— Το δικαίωμα να αποκτήσει ουσιαστικά όλα τα οικονομικά οφέλη από τη χρήση του καθορισμένου περιουσιακού στοιχείου, και

— Το δικαίωμα να κατευθύνει τη χρήση του καθορισμένου περιουσιακού στοιχείου

Το ΔΠΧΑ 16 προβλέπει την αναγνώριση του «δικαιώματος χρήσης μισθωμένου στοιχείου ενεργητικού» (‘right of use asset’) και της «υποχρέωσης από μισθώσεις» (‘lease liability’), κατά την έναρξη της μίσθωσης, σε περίπτωση που υπάρχει σύμβαση ή μέρος σύμβασης που αποδίδει στον μισθωτή το δικαίωμα χρήσης ενός περιουσιακού στοιχείου για μία χρονική περίοδο έναντι τιμήματος.

Το δικαίωμα χρήσης μισθωμένου στοιχείου ενεργητικού, αρχικά επιμετράται στο κόστος, το οποίο αποτελείται από το ποσό της υποχρέωσης από μισθώσεις, πλέον τα μισθώματα που καταβλήθηκαν στον εκμισθωτή κατά ή πριν την ημερομηνία έναρξης της μίσθωσης αφαιρουμένων τυχόν κινήτρων προς τον μισθωτή που εισπράχθηκαν, την αρχική εκτίμηση για κόστος αποκατάστασης και το αρχικό άμεσο κόστος που πραγματοποιήθηκε από τον μισθωτή, και εν συνεχεία επιμετράται στο κόστος, μείον σωρευμένες αποσβέσεις και απομείωση. Η υποχρέωση από μισθώσεις, αρχικά αναγνωρίζεται στην παρούσα αξία των μισθωμάτων κατά την διάρκεια της περιόδου μίσθωσης που ακόμη δεν έχουν καταβληθεί.

Κατά συνέπεια, η σταθερή μέθοδος αναγνώρισης του εξόδου από λειτουργικές μισθώσεις σύμφωνα με το ΔΛΠ 17 αντικαθίσταται από την απόσβεση του «δικαιώματος χρήσης μισθωμένου στοιχείου ενεργητικού» και τον τόκο-έξοδο της «υποχρέωσης από μισθώσεις». Η αναγνώριση των στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων από τους μισθωτές, όπως περιγράφεται ανωτέρω, δεν απαιτείται για ορισμένες βραχυπρόθεσμης διάρκειας μισθώσεις και μισθώσεις στοιχείων ενεργητικού χαμηλής αξίας. Ο λογιστικός χειρισμός για τους εκμισθωτές δεν επηρεάζεται ουσιωδώς από τις απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 16.

Η επίδραση από την εφαρμογή του προτύπου στην Εταιρεία και στον Όμιλο περιγράφεται στη Σημείωση ΧΧ.

ΕΔΔΠΧΑ 23 : «Αβεβαιότητα σχετικά με Χειρισμούς του Φόρου Εισοδήματος»

Η διερμηνεία παρέχει διευκρινίσεις ως προς την εφαρμογή των απαιτήσεων αναγνώρισης και επιμέτρησης του ΔΛΠ 12 «Φόροι Εισοδήματος» όταν υπάρχει αβεβαιότητα σχετικά με χειρισμούς του φόρου εισοδήματος. Σε αυτή την περίπτωση, η αναγνώριση και η επιμέτρηση των τρεχουσών ή των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων ή υποχρεώσεων σύμφωνα με το ΔΛΠ 12 βασίζεται στο φορολογητέο κέρδος (φορολογική ζημιά), στη φορολογική βάση, σε μη χρησιμοποιηθείσες φορολογικές ζημιές, καθώς και μη χρησιμοποιηθείσες πιστώσεις φόρων και φορολογικούς συντελεστές που καθορίζονται εφαρμόζοντας την ΕΔΔΠΧΑ 23.

Σύμφωνα με τη διερμηνεία, κάθε αβεβαιότητα σχετικά με χειρισμό φόρου εξετάζεται διακριτά ή σε συνδυασμό με άλλες, ανάλογα με ποια προσέγγιση προβλέπει καλύτερα την άρση της αβεβαιότητας .Η οικονομική οντότητα θα πρέπει θεωρεί ως δεδομένο ότι η φορολογική αρχή που θα εξετάσει αυτά τα αβέβαια ποσά φόρων, έχει το δικαίωμα να εξετάσει χειρισμούς φόρων και θα έχει πλήρη γνώση κάθε σχετικής πληροφορίας όταν προβεί σε αυτή την αξιολόγηση.

Αν μια οικονομική οντότητα καταλήξει ότι είναι πιθανό η φορολογική αρχή να αποδεχθεί έναν αβέβαιο χειρισμό φόρου, θα πρέπει να προσδιορίσει το φορολογητέο κέρδος, τη φορολογική βάση, τις φορολογικές ζημιές, τις πιστώσεις φόρων και τους φορολογικούς συντελεστές σύμφωνα με αυτόν τον χειρισμό φόρου. Αν καταλήξει ότι δεν είναι πιθανό ο χειρισμός να γίνει αποδεκτός, το αποτέλεσμα της αβεβαιότητας στον λογιστικό χειρισμό του φόρου εισοδήματος θα αποτυπωθεί στην περίοδο κατά την οποία έγινε ο προσδιορισμός αυτός, χρησιμοποιώντας τη μέθοδο με την οποία προβλέπεται η άρση της αβεβαιότητας σε μεγαλύτερο βαθμό (δηλαδή το μοναδικό πιο πιθανό ποσό ή τη μέθοδο της αναμενόμενης αξίας που ακολουθεί μια σταθμισμένη προσέγγιση πιθανοτήτων).

Οι παραδοχές και οι εκτιμήσεις που έγιναν για την αναγνώριση και την επιμέτρηση της επίδρασης των αβέβαιων χειρισμών φόρων θα πρέπει να επανεξετάζονται όποτε οι συνθήκες μεταβάλλονται ή προκύπτουν νέες πληροφορίες που επηρεάζουν τις παραδοχές αυτές (π.χ. ενέργειες από τη φορολογική αρχή, στοιχεία ότι έχει λάβει μια συγκεκριμένη θέση σε σχέση με κάποιο παρόμοιο θέμα ή η λήξη του δικαιώματος της να εξετάσει έναν συγκεκριμένο χειρισμό φόρου).

Η ανωτέρω διερμηνεία δεν έχει δεν έχει ουσιώδη επίδραση στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις του Ομίλου και της Εταιρείας.

Τροποποίηση του Διεθνούς Προτύπου Χρηματοοικονομικής Αναφοράς 9 «Χρηματοοικονομικά Μέσα» : Χαρακτηριστικά προεξόφλησης με αρνητικό αντιστάθμισμα

Οι τροποποιήσεις των απαιτήσεων του ΔΠΧΑ 9 επιτρέπουν την επιμέτρηση ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού στο αποσβέσιμο κόστος ή στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών αποτελεσμάτων απευθείας στην καθαρή θέση (FVOCI) ανάλογα με το επιχειρηματικό μοντέλο, ακόμη και στην περίπτωση δικαιωμάτων πρόωρης εξόφλησης τα οποία θα μπορούσαν να έχουν ως αποτέλεσμα το μέρος που προκάλεσε την πρόωρη λήξη, να λάβει αποζημίωση από το άλλο μέρος (αρνητικό αντιστάθμισμα). Κατά συνέπεια, τα εν λόγω χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού μπορούν τώρα να επιμετρηθούν στο αποσβέσιμο κόστος ή στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών αποτελεσμάτων απευθείας στην καθαρή θέση, ανεξάρτητα από το γεγονός ή την περίσταση που προκάλεσε την πρόωρη λήξη της σύμβασης και ανεξαρτήτως από το ποιο μέρος καταβάλλει ή λαμβάνει την εύλογη αποζημίωση για την πρόωρη λήξη. Η εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 πριν τις συγκεκριμένες τροποποιήσεις πιθανότατα θα είχε ως αποτέλεσμα τα εν λόγω χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού να μην πληρούν τα κριτήρια αξιολόγησης που αφορούν αποκλειστικά σε πληρωμές κεφαλαίου και τόκων (SPPI), και επομένως να επιμετρηθούν στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων.

Επιπλέον, οι τροποποιήσεις επιβεβαιώνουν και το λογιστικό χειρισμό της τροποποίησης χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 9. Συγκεκριμένα, όταν μια χρηματοοικονομική υποχρέωση που επιμετράται στο αποσβέσιμο κόστος τροποποιείται χωρίς αυτό να οδηγεί σε αποαναγνώρισή της, τότε το κέρδος ή η ζημιά που υπολογίζεται ως η διαφορά μεταξύ των αρχικών συμβατικών ταμειακών ροών και των τροποποιημένων ταμειακών ροών, προεξοφλημένων με το αρχικό πραγματικό επιτόκιο, θα πρέπει να αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Η ανωτέρω διερμηνεία δεν έχει εφαρμογή στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις της Εταιρείας και του Ομίλου.

Τροποποίηση του Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου 28 «Μακροπρόθεσμες συμμετοχές σε Συγγενείς και Κοινοπραξίες» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019).

Οι τροποποιήσεις αποσαφηνίζουν ότι το ΔΠΧΑ 9 'Χρηματοοικονομικά Μέσα', συμπεριλαμβανομένων των απαιτήσεων απομείωσης, έχει εφαρμογή στις μακροπρόθεσμες συμμετοχές σε συγγενή επιχείρηση ή κοινοπραξία οι οποίες αποτελούν μέρος της καθαρής επένδυσης της εταιρείας σε συγγενή επιχείρηση ή κοινοπραξία αλλά δεν λογιστικοποιούνται με την μέθοδο της καθαρής θέσης.
Σύμφωνα με την τροποποίηση, μια οικονομική οντότητα δεν θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τυχόν προσαρμογές στην λογιστική αξία των μακροπρόθεσμων συμμετοχών (καθαρή επένδυση σε συγγενή επιχείρηση ή κοινοπραξία) ως αποτέλεσμα της εφαρμογής του ΔΛΠ 28 «Επενδύσεις σε Συγγενείς Εταιρείες και Κοινοπραξίες» κατά την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9.

Οι ανωτέρω τροποποιήσεις δεν έχουν εφαρμογή στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις της Εταιρείας και του Ομίλου.

Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 19: «Τροποποίηση, Περικοπή ή Διακανονισμός Προγράμματος Καθορισμένων Παροχών» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019).

Οι τροποποιήσεις αποσαφηνίζουν ότι όταν μία αλλαγή σε πρόγραμμα καθορισμένων παροχών δηλ. τροποποίηση, περικοπή ή διακανονισμός πραγματοποιείται και απαιτείται επαναμέτρηση της καθαρής υποχρέωσης ή απαίτησης καθορισμένων παροχών, θα πρέπει να χρησιμοποιούνται οι αναθεωρημένες αναλογιστικές παραδοχές από την επαναμέτρηση προκειμένου να προσδιοριστεί το κόστος τρέχουσας απασχόλησης και ο καθαρός τόκος για την υπόλοιπη περίοδο μετά το γεγονός. Επιπροσθέτως, οι αλλαγές περιλαμβάνουν διευκρινίσεις αναφορικά με την επίδραση μιας τροποποίησης, περικοπής ή διακανονισμού του προγράμματος, στις απαιτήσεις του προτύπου ως προς το ανώτατο όριο του περιουσιακού στοιχείου. Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται με μελλοντική ισχύ για το πρόγραμμα τροποποιήσεων, περικοπών ή διακανονισμών που πραγματοποιούνται την 1 Ιανουαρίου 2019 ή μετά την ημερομηνία υιοθέτησης.

Οι ανωτέρω τροποποιήσεις δεν έχουν εφαρμογή στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις της Εταιρείας και του Ομίλου.

Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ – Κύκλος 2015-2017 (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)

Τον Δεκέμβριο του 2017, το IASB προέβη στην έκδοση «Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ – Κύκλος 2015- 2017», η οποία αποτελείται από μία σειρά τροποποιήσεων σε ορισμένα Πρότυπα και αποτελεί μέρος του προγράμματος για τις ετήσιες βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ. Στο κύκλο αυτό περιλαμβάνονται τροποποιήσεις και βελτιώσεις στα παρακάτω πρότυπα.

Με τις τροποποιήσεις του ΔΠΧΑ 3 «Συνενώσεις επιχειρήσεων» και ΔΠΧΑ 11 «Από κοινού Συμφωνίες», αποσαφηνίστηκε ο τρόπος με τον οποίο μια οικονομική οντότητα αναγνωρίζει την αύξηση της συμμετοχής της σε μια από κοινού δραστηριότητα που πληροί τον ορισμό της επιχείρησης. Πιο συγκεκριμένα, όταν μια οικονομική οντότητα αποκτά τον έλεγχο μιας επιχείρησης η οποία θεωρείται από κοινού δραστηριότητα, τότε η συναλλαγή αποτελεί συνένωση επιχειρήσεων που επιτυγχάνεται σε στάδια και ο αποκτών επαναμετρά το σύνολο της συμμετοχής που κατείχε προηγουμένως επί των στοιχείων ενεργητικού και των υποχρεώσεων της από κοινού δραστηριότητας σε εύλογη αξία. Στην περίπτωση που,, εάν μία οντότητα συμμετέχει σε μια από κοινού δραστηριότητα (κοινή επιχείρηση) χωρίς να διαθέτει από κοινού έλεγχο σε αυτήν, αποκτήσει τον από κοινού έλεγχό της επιχείρησης, τότε η συμμετοχή που κατείχε προηγουμένως δεν επιμετράται εκ νέου. Οι ανωτέρω τροποποιήσεις δεν έχουν εφαρμογή στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις της Εταιρείας.

Οι βελτιώσεις στο ΔΛΠ 12 «Φόροι Εισοδήματος» διευκρίνισαν ότι όλες οι επιπτώσεις στο φόρο εισοδήματος από μερίσματα, περιλαμβανομένων και των πληρωμών από χρηματοοικονομικά μέσα που ταξινομούνται ως ίδια κεφάλαια, θα πρέπει να αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα, στην κατάσταση συνολικού αποτελέσματος ή στα ίδια κεφάλαια, ανάλογα με το που είχε αναγνωριστεί η αρχική συναλλαγή ή το γεγονός που δημιούργησε τα διανεμόμενα κέρδη που οδήγησαν στο μέρισμα. Οι ανωτέρω τροποποιήσεις δεν είχαν επιπτώσεις στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις της Εταιρείας.

Με τις τροποποιήσεις του ΔΛΠ 23 «Κόστος Δανεισμού» αποσαφηνίστηκε ότι κάθε δανεισμός που πραγματοποιήθηκε αρχικά για την ανάπτυξη ενός περιουσιακού στοιχείου που πληρούσε τις προϋποθέσεις, θα πρέπει να αντιμετωπίζεται ως μέρος των κεφαλαίων που δανείστηκε η οντότητα γενικά, όταν ουσιαστικά όλες οι αναγκαίες δραστηριότητες προετοιμασίας του περιουσιακού στοιχείου για την προοριζόμενη χρήση ή πώλησή του έχουν περατωθεί.

Οι ανωτέρω τροποποιήσεις δεν είχαν επιπτώσεις στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις της Εταιρείας και του Ομίλου.

3β. Νέα Πρότυπα, Διερμηνείες και Τροποποιήσεις υφιστάμενων Προτύπων τα οποία δεν έχουν ακόμα τεθεί σε ισχύ ή δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση:

Μεταρρύθμιση των Επιτοκίων Αναφοράς: Τροποποιήσεις σε Δ.Π.Χ.Α. 9, Δ.Λ.Π. 39 και Δ.Π.Χ.Α. 7 (σε ισχύ από την 1 Ιανουαρίου 2020)

Τον Σεπτέμβριο 2019, το Σ.Δ.Λ.Π. εξέδωσε τροποποιήσεις στα πρότυπα Δ.Π.Χ.Α. 9 «Χρηματοοικονομικά μέσα» , Δ.Λ.Π. 39 «Χρηματοοικονομικά Μέσα: Αναγνώριση και Επιμέτρηση» και Δ.Π.Χ.Α. 7 «Χρηματοοικονομικά μέσα : Γνωστοποιήσεις», ώστε να αντιμετωπίσει τις επιπτώσεις σε συγκεκριμένες απαιτήσεις που σχετίζονται με την λογιστική αντιστάθμισης, που προκύπτουν από την αβεβαιότητα που δημιουργείται από την μεταρρύθμιση των επιτοκίων αναφοράς σε όλο το φάσμα της αγοράς (αναφέρεται ως «μεταρρύθμιση των IBOR»). Ως αποτέλεσμα της μεταρρύθμισης των IBOR, μπορεί να υπάρξουν αβεβαιότητες σχετικά με : α) το επιτόκιο αναφοράς που καθορίζεται ως αντισταθμισμένος κίνδυνος και/ή β) τον χρόνο ή το ποσό των ταμειακών ροών βάσει επιτοκίων αναφοράς των στοιχείων που αντισταθμίζονται ή του μέσου αντιστάθμισης, κατά την περίοδο μέχρι την αντικατάσταση ενός τύπου επιτοκίου αναφοράς με εναλλακτικό επιτόκιο αναφοράς σχεδόν μηδενικού κινδύνου (“Risk Free Rate – RFR”). Οι τροποποιήσεις παρέχουν προσωρινή απαλλαγή από τις πιθανές επιπτώσεις της αβεβαιότητας κατά την συγκεκριμένη περίοδο, τροποποιώντας συγκεκριμένα κριτήρια της λογιστικής αντιστάθμισης κατά τον Δ.Λ.Π. 39 ή το Δ.Π.Χ.Α. 9. Αυτές οι προσωρινές απαλλαγές σχετίζονται κυρίως με την απαίτηση περί μεγάλης πιθανότητας εκπλήρωσης όσον αφορά τις ταμειακές ροές που αντισταθμίζονται, την συμμόρφωση με το κριτήριο της διακριτής φύσης του συστατικού στοιχείου κινδύνου και με την εφαρμογή της μελλοντικής και αναδρομικής αξιολόγησης της αποτελεσματικότητας μιας σχέσης λογιστικής αντιστάθμισης.
Το Σ.Λ.Δ.Π. αντιμετωπίζει την μεταρρύθμιση των IBOR και τις πιθανές επιπτώσεις στην χρηματοοικονομική πληροφόρηση σε δύο φάσεις. Οι συγκεκριμένες τροποποιήσεις ολοκληρώνουν την πρώτη φάση που επικεντρώθηκε στα θέματα που επηρεάζουν την χρηματοοικονομική πληροφόρηση στην περίοδο πριν την μεταρρύθμιση των επιτοκίων αναφοράς. Η δεύτερη φάση επικεντρώνεται στα πιθανά θέματα που ενδέχεται να ανακύψουν όταν τα υπάρχοντα επιτόκια αντικατασταθούν από τα RFR.

Η υιοθέτηση των τροποποιήσεων δεν αναμένεται να έχει επίπτωση στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις της Εταιρείας και του Ομίλου.

Τροποποιήσεις του Εννοιολογικού Πλαισίου για τη Χρηματοοικονομική Αναφορά, συμπεριλαμβανομένων των τροποποιήσεων σχετικά με παραπομπές στο Εννοιολογικό Πλαίσιο εντός των Δ.Π.Χ.Α. (σε ισχύ από 1 Ιανουαρίου 2020)

Τον Μάρτιο του 2018, το ΣΔ.Λ.Π. εξέδωσε το αναθεωρημένο Εννοιολογικό Πλαίσιο. Το αναθεωρημένο αυτό πλαίσιο αντικαθιστά την προηγουμένη έκδοση του πλαισίου η οποία εξεδόθη το 2010. Οι αναθεωρήσεις που πραγματοποίησε το Συμβούλιο αφορούν οδηγίες σχετικά με τις έννοιες της επιμέτρησης, της παρουσίασης και γνωστοποίησης και της αποαναγνώρισης. Επιπλέον, η αναθεώρηση περιλαμβάνει νέους ορισμούς σχετικά με τα στοιχεία του ενεργητικού, τις υποχρεώσεις και τα κριτήρια αναγνώρισης τους, καθώς και διασαφηνίσεις για αλλά σημαντικά πεδία.

Παράλληλα με το αναθεωρημένο Εννοιολογικό Πλαίσιο, το ΣΔ.Λ.Π. δημοσίευσε ένα συνοδευτικό έγγραφο με τίτλο «Τροποποιήσεις των Παραπομπών στο Εννοιολογικό Πλαίσιο εντός των Δ.Π.Χ.Α.», το οποίο περιλαμβάνει επακόλουθες αλλαγές στα πρότυπα ούτως ώστε αυτές να αναφέρονται στο νέο Πλαίσιο.

Η υιοθέτηση των τροποποιήσεων δεν αναμένεται να έχει επίπτωση στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις της Εταιρείας και του Ομίλου.

Τροποποιήσεις του Δ.Π.Χ.Α. 3 «Συνενώσεις Επιχειρήσεων» (σε ισχύ από την 1 Ιανουαρίου 2020, δεν έχουν υιοθετηθεί από την ΕΕ)

Το ΣΔ.Λ.Π. εξέδωσε τροποποιήσεις σχετικά με τον ορισμό της επιχείρησης στο Δ.Π.Χ.Α. 3 «Συνενώσεις Επιχειρήσεων» με σκοπό να βοηθήσει τις οικονομικές οντότητες να καθορίσουν ένα σύνολο αποκτώμενων δραστηριοτήτων και στοιχείων του ενεργητικού συνιστούν επιχείρηση ή όχι. Οι τροποποιήσεις αποσαφηνίζουν τις ελάχιστες απαιτήσεις για τον ορισμό της επιχείρησης, καταργούν την αξιολόγηση για το εάν οι συμμετέχοντες στην αγορά δύνανται να αντικαταστήσουν τα στοιχεία που λείπουν και προσθέτουν οδηγίες για να βοηθήσουν τις οικονομικές οντότητες να αξιολογήσουν αν οι αποκτώμενες διαδικασίες θεωρούνται σημαντικές. Επιπροσθέτως, συγκεκριμενοποιούν τους ορισμούς της επιχείρησης και των εκροών της και

εισάγουν έναν προαιρετικό έλεγχο σχετικά με τη συγκέντρωση της εύλογης αξίας (fair value concentration test).

Η υιοθέτηση των τροποποιήσεων δεν αναμένεται να έχει επίπτωση στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις της Εταιρείας και του Ομίλου.

Τροποποιήσεις του Δ.Λ.Π. 1 και Δ.Λ.Π. 8: Ορισμός της έννοιας του Ουσιώδους Μεγέθους (Material) (σε ισχύ από την 1 Ιανουαρίου 2020)

Οι τροποποιήσεις του Δ.Λ.Π. 1 «Παρουσίαση των Οικονομικών Καταστάσεων» και του Δ.Λ.Π. 8 «Λογιστικές Πολιτικές, Μεταβολές Λογιστικών Εκτιμήσεων και Λάθη» αποσκοπούν στο να ευθυγραμμιστούν όλα τα πρότυπα με τον ορισμό του Ουσιώδους Μεγέθους και να αποσαφηνίσουν συγκεκριμένες πτυχές αυτού. Ο νέος ορισμός αναφέρει ότι «μια πληροφορία θεωρείται ουσιώδης αν η παράλειψή της, η ανακριβής παρουσίαση της ή συγκάλυψή της αναμένεται να επηρεάσει τις αποφάσεις που λαμβάνουν οι κύριοι χρήστες των οικονομικών καταστάσεων γενικής χρήσης, βάσει αυτών των οικονομικών καταστάσεων. Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν ότι το ουσιώδες μέγεθος (materiality) θα εξαρτάται από τη φύση, το μέγεθος της πληροφορίας ή και τα δύο.

Η υιοθέτηση των τροποποιήσεων δεν αναμένεται να έχει επίπτωση στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις της Εταιρείας και του Ομίλου.

Δ.Λ.Π. 1, Τροποποιήσεις, ταξινόμηση υποχρεώσεων σε Κυκλοφορούντα ή Μη-Κυκλοφορούντα στοιχεία (σε ισχύ από την 1 Ιανουαρίου 2022, δεν έχουν υιοθετηθεί από την ΕΕ)

Οι τροποποιήσεις επηρεάζουν μόνο την παρουσίαση των υποχρεώσεων στην κατάσταση του Ισολογισμού και παρέχουν διευκρινίσεις ως προς τον ορισμό του δικαιώματος αναβολής διακανονισμού μίας υποχρέωσης, ενώ ταυτόχρονα αποσαφηνίζουν ότι η ταξινόμηση των υποχρεώσεων σε κυκλοφορούντα ή μη-κυκλοφορούντα στοιχεία, θα πρέπει να βασίζεται σε δικαιώματα που υπάρχουν στο τέλος τη περιόδου αναφοράς. Επιπλέον, διευκρινίζεται ότι η αξιολόγηση που διενεργείται στη λήξη της περιόδου αναφοράς σχετικά με την ταξινόμηση των υποχρεώσεων, δεν επηρεάζεται από τις προσδοκίες που δημιουργούνται ως προς το εάν η οικονομική οντότητα θα εξασκήσει το δικαίωμα της να αναβάλλει τον διακανονισμό μίας υποχρέωσης. Διευκρινίστηκε επίσης από το ΣΔ.Λ.Π. ότι η ταξινόμηση των υποχρεώσεων σε κυκλοφορούντα ή μη-κυκλοφορούντα στοιχεία, από μία οικονομική οντότητα, δεν θα πρέπει να λαμβάνει υπόψιν εκείνα τα δικαιώματα μετατροπής που αναγνωρίζονται στα ίδια κεφάλαια.

Η υιοθέτηση των τροποποιήσεων δεν αναμένεται να έχει επίπτωση στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις της Εταιρείας και του Ομίλου.

Δ.Π.Χ.Α. 17, Ασφαλιστήρια Συμβόλαια (σε ισχύ από την 1 Ιανουαρίου 2021, δεν έχει υιοθετηθεί από την ΕΕ)

Το Δ.Π.Χ.Α. 17, το οποίο αντικαθιστά το Δ.Π.Χ.Α. 4 «Ασφαλιστήρια Συμβόλαια», παρέχει ένα συνολικό και συνεκτικό λογιστικό μοντέλο για τα ασφαλιστήρια συμβόλαια. Έχει εφαρμογή σε ασφαλιστήρια συμβόλαια που έχουν εκδοθεί, σε όλα τα συμβόλαια αντασφάλισης και σε επενδυτικά συμβόλαια με χαρακτηριστικά προαιρετικής συμμετοχής που μια οικονομική οντότητα εκδίδει, εφόσον αυτή εκδίδει και ασφαλιστήρια συμβόλαια. Τα συμβόλαια χρηματοοικονομικών εγγυήσεων επιτρέπεται να ενταχθούν στο πεδίο εφαρμογής του Δ.Π.Χ.Α. 17, εφόσον η οικονομική οντότητα έχει προηγουμένως διαβεβαιώσει ότι τα θεωρεί ως ασφαλιστήρια συμβόλαια.

Σύμφωνα με το γενικό μοντέλο του Δ.Π.Χ.Α. 17, ομάδες από ασφαλιστήρια συμβόλαια που τελούν υπό κοινή διαχείριση και υπόκεινται σε παρόμοιους κινδύνους, επιμετρώνται με βάση προεξοφλημένες, σταθμισμένες βάσει πιθανοτήτων μελλοντικές ταμειακές ροές, μιας αναπροσαρμογής λόγω κινδύνου και ενός περιθωρίου συμβατικών υπηρεσιών (contractual service margin) το οποίο αντιπροσωπεύει το μη δεδουλευμένο κέρδος των συμβολαίων. Σύμφωνα με το μοντέλο, οι εκτιμήσεις επαναμετρώνται σε κάθε περίοδο αναφοράς. Μια απλοποιημένη μέθοδος επιμέτρησης μπορεί να χρησιμοποιηθεί αν αναμένεται ότι από αυτή θα παραχθεί μια λογική προσέγγιση του γενικού μοντέλου ή αν τα συμβόλαια είναι μικρής διάρκειας.

Το έσοδο κατανέμεται στις περιόδους αναλογικά με την αξία της αναμενόμενης κάλυψης και των λοιπών υπηρεσιών που ένας ασφαλιστής παρέχει κατά τη διάρκεια της περιόδου, οι διεκδικήσεις για αποζημίωση παρουσιάζονται όταν αναγγελθούν και οποιαδήποτε επενδυτικά στοιχεία, όπως τα ποσά που καταβάλλονται

σε ασφαλισμένους ακόμα και αν το ασφαλιστικό γεγονός δεν έχει συντελεστεί, δεν περιλαμβάνονται στα έσοδα και στις διεκδικήσεις για αποζημίωση. Τα αποτελέσματα από ασφαλιστικές υπηρεσίες παρουσιάζονται ξεχωριστά από το χρηματοοικονομικό έσοδο ή έξοδο των ασφαλίσεων.

Τον Ιούνιο 2019, το ΣΔ.Λ.Π. εξέδωσε το σχέδιο προτύπου «Τροποποιήσεις του Δ.Π.Χ.Α. 17», όπου αναφέρεται πως η ημερομηνία έναρξης ισχύος του προτύπου θα καθυστερήσει κατά ένα χρόνο, ώστε να είναι υποχρεωτική η εφαρμογή του προτύπου για τις ετήσιες περιόδους που ξεκινούν από την 1 Ιανουαρίου 2022.

Το Δ.Π.Χ.Α. 17 δεν είναι σχετικό με τις δραστηριότητες της Εταιρείας και του Ομίλου.

Δεν υπάρχουν άλλα πρότυπα ή διερμηνείες τα οποία είναι υποχρεωτικά για μεταγενέστερες περιόδους και τα οποία αναμένεται να έχουν σημαντική επίδραση στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις της Εταιρείας και του Ομίλου.

3γ. Σημαντικές Λογιστικές μέθοδοι και αρχές

Οι σημαντικές λογιστικές μέθοδοι και αρχές βάσει των οποίων συντάσσονται οι ετήσιες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις και τις οποίες συστηματικά εφαρμόζει η Εταιρεία είναι οι ακόλουθες:

α) Ενοποίηση

(i) Συνενώσεις Επιχειρήσεων

Οι συνενώσεις επιχειρήσεων (business combinations) λογίζονται βάσει της μεθόδου εξαγοράς (acquisition method) την ημερομηνία κατά την οποία ο έλεγχος μεταφέρεται στον Όμιλο.

Η εφαρμογή της μεθόδου προϋποθέτει τον προσδιορισμό του αποκτώντος, της ημερομηνίας απόκτησης του ελέγχου και την αποτίμηση του τιμήματος που καταβάλλεται, των αναγνωρίσιμων στοιχείων Ενεργητικού που αποκτώνται, των Υποχρεώσεων που αναλαμβάνονται και των όποιων δικαιωμάτων τρίτων στην αποκτηθείσα εταιρεία, προκειμένου να προσδιορισθεί η υπεραξία ή το τυχόν κέρδος (αρνητική υπεραξία) που προκύπτει από τη συνένωση.

Το τίμημα εξαγοράς υπολογίζεται ως η εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων που προσφέρονται, των συμμετοχικών τίτλων που εκδίδονται και των υποχρεώσεων που υφίστανται ή αναλαμβάνονται κατά την ημερομηνία της συναλλαγής, πλέον δαπανών που σχετίζονται άμεσα με την εξαγορά. Τα αναγνωρίσιμα στοιχεία Ενεργητικού που αποκτώνται και οι Υποχρεώσεις που αναλαμβάνονται αναγνωρίζονται αρχικά την ημερομηνία απόκτησης του ελέγχου στην εύλογη αξία τους, πλην συγκεκριμένων στοιχείων Ενεργητικού και Υποχρεώσεων για τα οποία προβλέπεται διαφορετική μέθοδος αποτίμησης.

Όποια διαφορά μεταξύ:

α. Του αθροίσματος της αξίας του τιμήματος, της εύλογης αξίας τυχόν προηγούμενης συμμετοχής του Ομίλου στην αποκτηθείσα εταιρεία και της αξίας των δικαιωμάτων τρίτων, και
β. της αξίας των καθαρών αναγνωρίσιμων περιουσιακών στοιχείων που αποκτώνται, αναγνωρίζεται ως υπεραξία (goodwill) εφόσον το αποτέλεσμα του ανωτέρω υπολογισμού είναι θετικό ή ως κέρδος (bargain purchase gain) στα αποτελέσματα χρήσεως εφόσον το αποτέλεσμα είναι αρνητικό. Πριν την αναγνώριση κέρδους, ο αποκτών θα επανεκτιμήσει εάν έχει προσδιορίσει ορθώς όλα τα αποκτηθέντα περιουσιακά στοιχεία και όλες τις αναληφθείσες υποχρεώσεις και θα αναγνωρίσει τυχόν πρόσθετα περιουσιακά στοιχεία ή υποχρεώσεις που θα προσδιορισθούν κατά τη διάρκεια αυτής της αναθεώρησης.

Τυχόν έξοδα που συνδέονται άμεσα με την εξαγορά καταχωρούνται άμεσα στα αποτελέσματα

Στις περιπτώσεις που το ποσοστό συμμετοχής της Εταιρείας σε θυγατρικές εταιρείες μεταβάλλεται, λόγω αγοράς πρόσθετου ποσοστού, η διαφορά που προκύπτει μεταξύ του καταβληθέντος τιμήματος και των ιδίων κεφαλαίων που εξαγοράζονται καταχωρείται απευθείας στο λογαριασμό «Αποτελέσματα εις νέον». Οι πωλήσεις ποσοστού συμμετοχής σε θυγατρικές εταιρείες, από τις οποίες δεν προκύπτει απώλεια του ελέγχου που ασκεί ο Όμιλος στις εταιρείες αυτές, θεωρούνται ως συναλλαγές μεταξύ των μερών που συνθέτουν τα Ίδια Κεφάλαια του Ομίλου και τα τυχόν αποτελέσματα που προκύπτουν καταχωρούνται απευθείας στο λογαριασμό «Αποτελέσματα εις νέον».

(ii) Θυγατρικές εταιρείες

Θυγατρικές εταιρείες είναι οι εταιρείες στις οποίες η Εταιρεία ασκεί έλεγχο άμεσα, ή έμμεσα μέσω άλλων θυγατρικών εταιρειών. Έλεγχος υπάρχει όταν μια εταιρεία έχει την εξουσία, άμεσα ή έμμεσα, να κατευθύνει τις χρηματοοικονομικές και λειτουργικές αρχές μιας οντότητας, με σκοπό την αποκόμιση οφέλους από τις δραστηριότητες της. Για την εκτίμηση της ύπαρξης ελέγχου, λαμβάνονται υπόψη τυχόν δικαιώματα ψήφου τα οποία προς το παρόν μπορούν να ασκούνται ή δύναται να τροποποιηθούν. Οι θυγατρικές εταιρείες ενοποιούνται με τη μέθοδο της πλήρους (ολικής) ενοποιήσεως, από την ημερομηνία που αποκτάται ο έλεγχος από μια εταιρεία του Ομίλου και παύουν να ενοποιούνται κατά την ημερομηνία που η εταιρεία του Ομίλου δεν ασκεί πλέον τον έλεγχο

(iii) Μη ελέγχουσες συμμετοχές

Για κάθε συνένωση επιχειρήσεων, ο Όμιλος επιλέγει να επιμετρά τυχόν μη ελέγχουσες συμμετοχές στον αποκτώμενο είτε στην εύλογη αξία είτε στο ποσοστό του επί των καθαρών αναγνωρίσιμων περιουσιακών στοιχείων του αποκτώμενου, τα οποία αναγνωρίζονται γενικά στην εύλογη αξία τους. Αλλαγές στη συμμετοχή του Ομίλου σε μια θυγατρική που δεν αποτελεί απώλεια ελέγχου, λογίζονται ως συναλλαγές μετόχων.

(iv) Απώλεια ελέγχου

Σε περίπτωση απώλειας ελέγχου μιας θυγατρικής, ο Όμιλος παύει την αναγνώριση των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων της θυγατρικής και τα αντίστοιχα ποσοστά μη ελέγχουσων συμμετοχών σχετικά με την θυγατρική εταιρεία. Τυχόν διαφορά από την απώλεια ελέγχου καταχωρείται στα αποτελέσματα. Σε περίπτωση που ο Όμιλος διατηρήσει κάποιο ποσοστό συμμετοχής στην προηγούμενη θυγατρική εταιρεία τότε η συμμετοχή αυτή απεικονίζεται στην εύλογη αξία την ημέρα απώλειας του ελέγχου. Στη συνέχεια απεικονίζεται με την μέθοδο της καθαρής θέσης όπως μια συγγενής εταιρεία ή σαν στοιχείο διαθέσιμο προς πώληση ανάλογα με την συμμετοχή σε αυτή.

(v) Εταιρείες Ειδικού Σκοπού

Εταιρείες Ειδικού Σκοπού ενοποιούνται όταν, κατά την εξέταση της σχέσεως που υφίσταται μεταξύ της Εταιρείας ή των θυγατρικών της εταιρειών και της Εταιρείας Ειδικού Σκοπού, προκύπτει ότι οι πρώτες ελέγχουν άμεσα την εταιρία ειδικού σκοπού. Κατά την αξιολόγηση της σχέσης, εκτός από το ποσοστό συμμετοχής στο μετοχικό κεφάλαιο και τη δυνατότητα ελέγχου του διοικητικού οργάνου της Εταιρείας Ειδικού Σκοπού, λαμβάνονται επίσης υπόψη μια σειρά παραγόντων που αποδεικνύουν σχέση ελέγχου, όπως το αν:

α. Οι δραστηριότητες της Εταιρείας Ειδικού Σκοπού εξυπηρετούν συγκεκριμένες ανάγκες του Ομίλου,
β. υπάρχει η δυνατότητα λήψης αποφάσεων μέσω των οποίων αποκτάται η πλειοψηφία των ωφελειών που προκύπτουν από τις δραστηριότητες της Εταιρείας Ειδικού Σκοπού,
γ. υφίσταται δικαίωμα για τη λήψη της πλειοψηφίας των ωφελειών από τις δραστηριότητες της Εταιρείας Ειδικού Σκοπού και συνεπώς μπορεί να υφίσταται έκθεση στους κινδύνους που είναι συνυφασμένοι με τις δραστηριότητές της, και
δ. η πλειοψηφία των κινδύνων που απορρέουν από τις δραστηριότητες της Εταιρείας Ειδικού Σκοπού παραμένει στον Όμιλο.

Ο Όμιλος, με βάση είτε το ποσοστό συμμετοχής είτε τα ανωτέρω κριτήρια, ελέγχει Εταιρείες Ειδικού Σκοπού οι οποίες χρησιμοποιούνται για την εξυπηρέτηση συγκεκριμένων εμπορικών στόχων.

(vi) Συγγενείς εταιρείες

Συγγενείς εταιρείες είναι οι εταιρείες στις οποίες ο Όμιλος ασκεί ουσιώδη επιρροή αλλά όχι έλεγχο. Ουσιώδης επιρροή, κατά κύριο λόγο, τεκμαίρεται ότι υφίσταται όταν μια εταιρεία κατέχει, άμεσα ή έμμεσα μέσω θυγατρικών, ποσοστό 20% έως 50% των μετοχών της εταιρείας. Οι επενδύσεις στις συγγενείς εταιρείες αποτιμώνται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης. Αναγνωρίζονται αρχικά στο κόστος κτήσης και μεταγενέστερα η λογιστική αξία της επένδυσης αυξάνεται ή μειώνεται κατά την αναλογία του Ομίλου στα μετά την ημερομηνία απόκτησης κέρδη ή ζημιές της συγγενούς εταιρείας.

Η αναλογία του Ομίλου στα κέρδη ή στις ζημίες και στα αποτελέσματα που καταχωρούνται απευθείας στην καθαρή θέση των συγγενών εταιρειών γνωστοποιείται ως ξεχωριστό στοιχείο στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων και στην Κατάσταση Συνολικού Αποτελέσματος, αντίστοιχα.

(vii) Απαλοιφή διεταιρικών συναλλαγών

Ενδοεταιρικές συναλλαγές, υπόλοιπα και μη πραγματοποιημένα κέρδη από συναλλαγές μεταξύ των εταιρειών του Ομίλου απαλείφονται κατά την ενοποίηση. Τα μη πραγματοποιηθέντα κέρδη για συναλλαγές μεταξύ των συγγενών εταιρειών απαλείφονται έναντι του ποσοστού συμμετοχής του Ομίλου στη συγγενή εταιρεία. Οι μη πραγματοποιημένες ζημιές, επίσης απαλείφονται, εκτός εάν η συναλλαγή παρέχει ενδείξεις απομείωσης, του μεταβιβασθέντος στοιχείου Ενεργητικού.

(viii) Βάση ενοποίησης

Οι Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις αποτελούνται από τις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις της Εταιρείας και αυτές των θυγατρικών της εταιρειών. Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζονται οι εταιρείες που συμπεριλήφθηκαν στην ενοποίηση μαζί με τα σχετικά ποσοστά συμμετοχής του Ομίλου, η χώρα που εδρεύουν, η μέθοδος ενοποίησης καθώς και η δραστηριότητα για κάθε εταιρεία:

Ονομασία Εταιρείας	Σχέση	Άμεση / Έμμεση	Έδρα - Χώρα	% Συμμετοχής	Μέθοδος Ενοποίησης	Τομέας Δραστηριότητας
ΜΕΛΙΣΣΑ ΚΙΚΙΖΑΣ Α.Β.Ε.Ε. ΤΡΟΦΙΜΩΝ	Μητρική	-	ΕΛΛΑΔΑ	-	-	Παραγωγή και εμπορία ζυμαρικών και ετέρων ειδών διατροφής
Atlanta Am Sp. z o.o.	Θυγατρική	Άμεση	ΠΟΛΩΝΙΑ	93,039%	Ολική ενοποίηση	Εμπορία ζυμαρικών και ετέρων ειδών διατροφής
ΒΛΑΧΑ Α.Ε.	Θυγατρική	Άμεση	ΕΛΛΑΔΑ	51,000%	Ολική ενοποίηση	Παραγωγή ζυμαρικών
ΑΛΤΙΚΗ Α.Β.Ε.Ε.Τ.	Εταιρεία Ειδικού Σκοπού	Έμμεση	ΕΛΛΑΔΑ	-	Ολική ενοποίηση	Εμπορία ζυμαρικών και ετέρων ειδών διατροφής

β) Επενδύσεις σε θυγατρικές εταιρείες

Οι επενδύσεις σε θυγατρικές εταιρείες στις Ατομικές Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις αποτιμώνται στο κόστος κτήσεως αυτών, μειούμενο με τυχόν απομείωση της αξίας των επενδύσεων.

γ) Λειτουργικοί τομείς

Ο Όμιλος και η Εταιρεία προσδιορίζουν και παρουσιάζουν λειτουργικούς τομείς, σύμφωνα με την εσωτερική πληροφόρηση που παρέχεται στη Γενική Διεύθυνση, που είναι ο κύριος λήπτης των επιχειρηματικών αποφάσεων του Ομίλου και της Εταιρείας. Ένας λειτουργικός τομέας είναι ένα συστατικό του Ομίλου και της Εταιρείας που αναλαμβάνει επιχειρηματικές δραστηριότητες από τις οποίες δύναται να αποκτά έσοδα και να αναλαμβάνει έξοδα, του οποίου τα αποτελέσματα εξετάζονται τακτικά από τον κύριο λήπτη των επιχειρηματικών αποφάσεων του Ομίλου και της Εταιρείας για τη λήψη αποφάσεων σχετικά με κατανομή πόρων στον τομέα και την αξιολόγηση των επιδόσεων του και για τον οποίο είναι διαθέσιμες ξεχωριστές οικονομικές πληροφορίες. Ο Όμιλος και η Εταιρεία εξέτασαν τις απαιτήσεις του προτύπου αυτού και αξιολόγησαν ότι λειτουργούν και λαμβάνουν αποφάσεις σχετικά με τις δραστηριότητές τους ως ένας λειτουργικός τομέας (παραγωγή και εμπορία ζυμαρικών). Ωστόσο, οι παρούσες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις δεν περιλαμβάνουν πληροφόρηση κατά τομέα καθώς σύμφωνα με το Δ.Π.Χ.Α. 8 η εν λόγω πληροφόρηση απαιτείται μόνο για εταιρείες των οποίων τα δάνεια και οι μετοχές τους πραγματεύονται σε οργανωμένη αγορά ή χρηματιστήριο.

δ) Συναλλαγές σε ξένο νόμισμα και μετατροπή Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων μονάδων εξωτερικού

(i) Συναλλαγές σε ξένο νόμισμα

Τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις παρουσιάζονται σε Ευρώ, που είναι το νόμισμα της χώρας στην οποία έχει την έδρα της η μητρική Εταιρεία (λειτουργικό νόμισμα).
Τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στις ατομικές Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις των εταιρειών του Ομίλου αποτιμώνται στο λειτουργικό νόμισμα κάθε μιας εταιρείας, το οποίο καθορίζεται με κριτήριο το νόμισμα της χώρας στην οποία αυτή δραστηριοποιείται ή με βάση το νόμισμα στο οποίο πραγματοποιούνται, κυρίως, οι συναλλαγές της.

Οι συναλλαγές που πραγματοποιούνται σε ξένα νομίσματα μετατρέπονται στο λειτουργικό νόμισμα της κάθε εταιρείας με την ισοτιμία κλεισίματος της ημερομηνίας των συναλλαγών. Κατά την ημερομηνία κατάρτισης των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων, τα νομισματικά στοιχεία σε ξένο νόμισμα, του Ενεργητικού και των

Υποχρεώσεων, αποτιμώνται με τις τιμές κλεισίματος της ημερομηνίας αυτής. Οι συναλλαγματικές διαφορές, κέρδη ή ζημίες, που προκύπτουν καταχωρούνται στα αποτελέσματα.

Τα μη νομισματικά στοιχεία του Ενεργητικού και των Υποχρεώσεων αποτιμώνται με τις τιμές των ξένων νομισμάτων που ίσχυαν κατά την ημερομηνία της αρχικής αναγνώρισής τους, εκτός από τις κατηγορίες των μη νομισματικών στοιχείων που αποτιμώνται σε εύλογες αξίες. Στην περίπτωση αυτή οι συναλλαγματικές διαφορές αποτελούν μέρος των κερδών ή ζημιών από τη μεταβολή της εύλογης αξίας και καταχωρούνται στα αποτελέσματα ή απευθείας σε αποθεματικό των Ιδίων Κεφαλαίων, ανάλογα με την κατηγορία αποτίμησης του μη νομισματικού στοιχείου.

(ii) Μετατροπή Χρηματοοικονομικών καταστάσεων μονάδων εξωτερικού

Η ενσωμάτωση των Χρηματοοικονομικών καταστάσεων των μονάδων του εξωτερικού, που το λειτουργικό τους νόμισμα είναι διαφορετικό από το νόμισμα παρουσίασης των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων, πραγματοποιείται με τους ακόλουθους κανόνες:

α. Τα στοιχεία του Ενεργητικού και των Υποχρεώσεων μετατρέπονται σε Ευρώ με βάση την ισοτιμία κλεισίματος της ημερομηνίας συντάξεως κάθε Χρηματοοικονομικής Κατάστασης. Τα συγκριτικά στοιχεία παρατίθενται όπως είχαν μετατραπεί σε Ευρώ κατά τις αντίστοιχες ημερομηνίες συντάξεως των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων.

β. Τα στοιχεία της κατάστασης αποτελεσμάτων (έσοδα και έξοδα) μετατρέπονται σε Ευρώ με βάση το μέσο όρο των ισοτιμιών που ίσχυσαν κατά την περίοδο αναφοράς. Οι συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν από τους ανωτέρω κανόνες μετατροπής, καθώς και εκείνες που προκύπτουν από νομισματικά στοιχεία που αποτελούν μέρος της καθαρής επένδυσης σε οικονομικές μονάδες του εξωτερικού, καταχωρούνται απευθείας στα Ίδια Κεφάλαια και μεταφέρονται στα αποτελέσματα με την πώληση της οικονομικής μονάδας.

ε) Χρηματοοικονομικά μέσα

Χρηματοοικονομικό μέσο είναι κάθε σύμβαση που δημιουργεί ταυτόχρονα ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο για μια οικονομική οντότητα και μια χρηματοοικονομική υποχρέωση ή ένα συμμετοχικό τίτλο για μια άλλη οικονομική οντότητα.

Αρχική αναγνώριση και μεταγενέστερη επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία ταξινομούνται, κατά την αρχική αναγνώριση, και μεταγενέστερα αποτιμώνται στο αποσβεσμένο κόστος, στην εύλογη αξία μέσω άλλων συνολικών εισοδημάτων και στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων. Η κατάταξη των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων κατά την αρχική αναγνώριση βασίζεται στις συμβατικές ταμειακές ροές των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και στο επιχειρηματικό μοντέλο εντός του οποίου διακατέχεται το χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο.
Ο Όμιλος αρχικά αποτιμά τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία τους. Οι εμπορικές απαιτήσεις (που δεν περιέχουν σημαντικό χρηματοοικονομικό στοιχείο) αποτιμώνται στην τιμή συναλλαγής. Προκειμένου ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο να ταξινομηθεί και να αποτιμηθεί στο αποσβεσμένο κόστος ή στην εύλογη αξία μέσω των συνολικών εισοδημάτων, πρέπει από αυτά να προκύπτουν ταμειακές ροές οι οποίες να είναι αποκλειστικά πληρωμές κεφαλαίου και τόκων επί του αρχικού κεφαλαίου.

Ταξινόμηση και μεταγενέστερη επιμέτρηση

Μετά την αρχική αναγνώριση, τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία κατατάσσονται σε τρεις κατηγορίες:
• στο αποσβεσμένο κόστος
• στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων
• στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων
Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία τα οποία ταξινομούνται ως αποτιμώμενα στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία με τα κέρδη ή ζημιές από την αποτίμηση αυτών να αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που καταχωρούνται στο αποσβεσμένο κόστος, αποτιμώνται μεταγενέστερα βάσει της μεθόδου του πραγματικού

επιτοκίου και υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης της αξίας τους. Τα κέρδη και οι ζημιές αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα όταν το περιουσιακό στοιχείο παύει να αναγνωρίζεται, τροποποιείται ή απομειώνεται.

Αποαναγνώριση

Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία
Η Εταιρεία αποαναγνωρίζει ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο όταν εκπνεύσουν τα δικαιώματα για την εισροή ταμειακών πόρων από το χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο ή η Εταιρία έχει μεταβιβάσει τα δικαιώματα εισροής ταμειακών ροών από το συγκεκριμένο περιουσιακό στοιχείο ενώ παράλληλα είτε έχει μεταβιβάσει ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη από την κυριότητα του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου, είτε δεν έχει μεταβιβάσει ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη της κυριότητας, αλλά έχει μεταβιβάσει τον έλεγχο του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου. Επίσης, όταν η Εταιρεία διατηρεί το δικαίωμα στην εισροή ταμειακών ροών από το συγκεκριμένο περιουσιακό στοιχείο, άλλα έχει ταυτόχρονα την υποχρέωση να τα καταβάλλει σε τρίτους πλήρως, χωρίς σημαντική καθυστέρηση υπό την μορφή μιας σύμβασης μεταβίβασης.

Όταν η Εταιρεία πραγματοποιεί συναλλαγές με τις οποίες μεταβιβάζει περιουσιακά στοιχεία αναγνωρισμένα στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης της, διατηρεί τους κινδύνους και τα οφέλη της κυριότητας των μεταβιβασθέντων περιουσιακών στοιχείων. Στις περιπτώσεις αυτές, τα μεταβιβαζόμενα περιουσιακά στοιχεία δεν αποαναγνωρίζονται.

Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις
Η Εταιρεία και ο Όμιλος διαγράφουν μια χρηματοοικονομική υποχρέωση όταν οι συμβατικές υποχρεώσεις τους ακυρώνονται ή εκπνέουν. Επίσης, η Εταιρεία και ο Όμιλος παύουν να αναγνωρίζουν μια χρηματοοικονομική υποχρέωση όταν η χρηματοοικονομική υποχρέωση αντικαθίσταται από μία άλλη από τον ίδιο δανειστή, αλλά με ουσιαστικά διαφορετικούς όρους ή οι όροι της υφιστάμενης υποχρέωσης τροποποιούνται σημαντικά, οπότε αυτή η ανταλλαγή ή η τροποποίηση αντιμετωπίζεται ως αποαναγνώριση της αρχικής υποχρέωσης και αναγνώριση μιας νέας. Κατά τη διαγραφή μιας χρηματοοικονομικής υποχρέωσης, η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας που έχει εξαλειφθεί και του καταβληθέντος ποσού (συμπεριλαμβανομένων τυχόν μη μεταβιβαζόμενων περιουσιακών στοιχείων ή υποχρεώσεων που έχουν αναληφθεί) αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα.

Συμψηφισμός

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις συμψηφίζονται και το καθαρό ποσό που παρουσιάζεται στην κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης όταν η Εταιρεία και ο Όμιλος έχουν νόμιμο δικαίωμα να συμψηφίσουν τα ποσά και προτίθονται είτε να διακανονίσουν σε καθαρή βάση είτε να αναγνωρίσουν τα περιουσιακά στοιχεία και να διακανονίσουν την υποχρέωση ταυτόχρονα.

Απομείωση

Η υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 9, την προηγούμενη χρήση, οδήγησε σε αλλαγή της λογιστικής αντιμετώπισης των ζημιών απομείωσης για τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία, καθώς αντικατέστησε τον χειρισμό του ΔΛΠ 39 για αναγνώριση πραγματοποιηθέντων ζημιών με την αναγνώριση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών. Η απομείωση ορίζεται στο ΔΠΧΑ 9 ως αναμενόμενη πιστωτική ζημία (ECL), η οποία είναι η διαφορά μεταξύ των συμβατικών ταμιακών ροών που οφείλονται στον κάτοχο συγκεκριμένου χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου και των ταμειακών ροών που αναμένεται να εισπραχθούν, δηλαδή τα ελλείμματα μετρητών που προκύπτουν από γεγονότα αθέτησης, προεξοφλημένο κατά προσέγγιση στο αρχικό πραγματικό επιτόκιο του περιουσιακού στοιχείου.
Η Εταιρεία και ο Όμιλος αναγνωρίζει προβλέψεις απομείωσης για αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες για όλα τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία, εκτός εκείνων που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων.
Ο στόχος των απαιτήσεων απομείωσης του ΔΠΧΑ 9 είναι να αναγνωρίσει τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες για το σύνολο της διάρκειας ζωής ενός χρηματοοικονομικού μέσου, του οποίου ο πιστωτικός κίνδυνος έχει αυξηθεί μετά την αρχική αναγνώριση, ανεξαρτήτως από το εάν η αξιολόγηση γίνεται σε συλλογικό ή εξατομικευμένο επίπεδο, χρησιμοποιώντας όλες τις πληροφορίες που μπορούν να συλλεχθούν, βάσει τόσο ιστορικών όσο και παρόντων στοιχείων, αλλά και στοιχείων που αφορούν σε λογικές μελλοντικές εκτιμήσεις της οικονομικής κατάστασης των πελατών και του οικονομικού περιβάλλοντος.

Για την εφαρμογή της ανωτέρω προσέγγισης πραγματοποιείται διάκριση μεταξύ:
- των χρηματοοικονομικών στοιχείων των οποίων ο πιστωτικός κίνδυνος δεν έχει επιδεινωθεί σημαντικά μετά την αρχική αναγνώριση ή τα οποία έχουν χαμηλό πιστωτικό κίνδυνο κατά την ημερομηνία αναφοράς (Στάδιο 1) και για τα οποία αναγνωρίζεται η αναμενόμενη πιστωτική ζημία για τους επόμενους 12 μήνες,
- των χρηματοοικονομικών στοιχείων των οποίων ο πιστωτικός κίνδυνος έχει επιδεινωθεί σημαντικά μετά την αρχική αναγνώριση και τα οποία δεν έχουν χαμηλό πιστωτικό κίνδυνο (Στάδιο 2). Για αυτά τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία αναγνωρίζεται η αναμενόμενη πιστωτική ζημία έως τη λήξη τους.
- των χρηματοοικονομικών στοιχείων για τα οποία υπάρχουν αντικειμενικές αποδείξεις απομείωσης κατά την ημερομηνία αναφοράς (Στάδιο 3) και για τα οποία αναγνωρίζεται η αναμενόμενη πιστωτική ζημία έως τη λήξη τους.

Η Εταιρεία εφαρμόζει την απλοποιημένη προσέγγιση του ΔΠΧΑ 9 για τις εμπορικές και λοιπές Απαιτήσεις, υπολογίζοντας τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες για όλη τη διάρκεια ζωής των ως άνω στοιχείων.
Συγκεκριμένα κατά τον υπολογισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών για τους πελάτες, η Εταιρεία και ο Όμιλος χρησιμοποιούν πίνακα προβλέψεων πιστωτικής ζημιάς με βάση την ενηλικίωση των υπολοίπων, βασιζόμενο στα ιστορικά στοιχεία της Εταιρείας και του Ομίλου για πιστωτικές ζημίες, προσαρμοσμένο για μελλοντικούς παράγοντες σε σχέση με τους οφειλέτες και το οικονομικό περιβάλλον καθώς και εκτιμήσεις των νομικών της συμβούλων, τα οποία προκύπτουν στην βάση των πρόσφατων εξελίξεων των υποθέσεων που διαχειρίζονται.
Οι ζημιές αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα και αντικατοπτρίζονται σε λογαριασμό πρόβλεψης. Όταν η Εταιρεία θεωρεί ότι δεν υπάρχουν ρεαλιστικές προοπτικές ανάκτησης του περιουσιακού στοιχείου, τα σχετικά ποσά διαγράφονται. Εάν το ποσό της ζημίας απομείωσης μειωθεί μεταγενέστερα και η μείωση σχετίζεται αντικειμενικά με ένα γεγονός που συνέβη μετά την αναγνώριση της απομείωσης, τότε η ζημιά απομείωσης που είχε αναγνωριστεί προηγουμένως αναστρέφεται μέσω των αποτελεσμάτων.

Οι εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις της Εταιρείας, εκτός αυτών για τις οποίες έχει σχηματιστεί πρόβλεψη, θεωρούνται όλες εισπράξιμες.

Τα ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα που περιλαμβάνουν μετρητά, καταθέσεις όψεως και προθεσμίας έως 3 μήνες, υπόκεινται επίσης στις απαιτήσεις απομείωσης. Η ζημία απομείωσης επ' αυτών ήταν επουσιώδης. Τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα αυτών είναι υψηλής ρευστοποιησιμότητας και χαμηλού ρίσκου.

στ) Ενσώματα περιουσιακά στοιχεία

Τα ενσώματα περιουσιακά στοιχεία απεικονίζονται στο ιστορικό κόστος κτήσης, μειωμένα με τις σωρευμένες αποσβέσεις και τις τυχόν σωρευμένες απομειώσεις της αξίας τους.

Στο κόστος περιλαμβάνονται οι δαπάνες που αφορούν άμεσα στην απόκτηση του περιουσιακού στοιχείου. Το κόστος ιδιοκατασκευής περιουσιακών στοιχείων περιλαμβάνει το κόστος των υλικών και την άμεση εργασία, κάθε άλλο κόστος που προορίζεται άμεσα να θέσει τα περιουσιακά στοιχεία σε μια λειτουργική κατάσταση για την προβλεπόμενη χρήση τους, το κόστος αποσυναρμολόγησης και απομάκρυνσης των στοιχείων και αποκατάστασης του χώρου στο οποίο είναι τοποθετημένα και το κεφαλαιοποιημένο κόστος δανεισμού. Οι αξίες κόστους κτήσης των ενσώματων περιουσιακών στοιχείων προσδιορίστηκαν κατά την 1 Ιανουαρίου 2012, ημερομηνία μετάβασης στα Δ.Π.Χ.Α., για μεν τα Γήπεδα/Οικόπεδα και Κτίρια/Εγκαταστάσεις Κτιρίων σύμφωνα με την εύλογη αξία τους (τεκμαρτό κόστος) μετά από μελέτη από ανεξάρτητο εκτιμητή, για δε τα λοιπά πάγια στοιχεία σύμφωνα με το ιστορικό κόστος κτήσης τους.

Όταν τμήματα ενός ενσώματου περιουσιακού στοιχείου έχουν διαφορετική ωφέλιμη ζωή, αναγνωρίζονται λογιστικά ως χωριστά στοιχεία των ενσώματων ακινητοποιήσεων. Τα κέρδη ή ζημίες κατά την πώληση ενός στοιχείου των ενσώματων περιουσιακών στοιχείων προσδιορίζονται με τη σύγκριση των εσόδων από την πώληση με τη λογιστική τους αξία και περιλαμβάνονται στα αποτελέσματα.

Το κόστος της αντικατάστασης τμήματος στοιχείου των ενσώματων περιουσιακών στοιχείων αναγνωρίζεται στη λογιστική αξία του στοιχείου, εάν είναι πιθανό ότι τα μελλοντικά οικονομικά οφέλη που ενσωματώνονται στο περιουσιακό στοιχείο θα εισρεύσουν στον Όμιλο και στην Εταιρεία και το κόστος μπορεί να επιμετρηθεί αξιόπιστα. Η λογιστική αξία του αντικατασταθέντος τμήματος διαγράφεται.

Τα κόστη επισκευής των ενσώματων περιουσιακών στοιχείων αναγνωρίζονται ως έξοδα στα αποτελέσματα, όταν πραγματοποιούνται.

Μεταγενέστερες δαπάνες καταχωρούνται σε επαύξηση της λογιστικής αξίας των ενσωμάτων περιουσιακών στοιχείων, ή ως ξεχωριστό πάγιο μόνο κατά την έκταση που οι δαπάνες αυτές αυξάνουν τα μελλοντικά οικονομικά οφέλη που αναμένεται να εισρεύσουν από τη χρήση του παγίου και το κόστος αυτών μπορεί να επιμετρηθεί αξιόπιστα.

Αποσβέσεις

Οι αποσβέσεις υπολογίζονται πάνω στο αποσβέσιμο ποσό, το οποίο είναι το κόστος κτήσης του περιουσιακού στοιχείου μείον την υπολειμματική αξία του.

Οι αποσβέσεις των ενσώματων περιουσιακών στοιχείων λογίζονται στα αποτελέσματα με τη μέθοδο της σταθερής απόσβεσης, στη διάρκεια της εκτιμώμενης ωφέλιμης ζωής των ενσώματων περιουσιακών στοιχείων, δεδομένου ότι αυτή αντανακλά καλύτερα τον αναμενόμενο ρυθμό ανάλωσης των μελλοντικών οικονομικών ωφελειών που ενσωματώνονται στα περιουσιακά στοιχεία. Τα οικόπεδα δεν αποσβένονται. Τα μισθωμένα πάγια αποσβένονται στη μικρότερη περίοδο μεταξύ της εκτιμώμενης ωφέλιμης ζωής και της μισθωτικής περιόδου, εάν δεν είναι βέβαιο ότι θα αποκτηθεί η κυριότητα μετά το τέλος της μισθωτικής περιόδου

Η εκτιμώμενη διάρκεια ωφέλιμης ζωής των πάγιων περιουσιακών στοιχείων έχει ως ακολούθως:

	Ωφέλιμη Ζωή
Κτίρια και εγκαταστάσεις κτιρίων	15-35 έτη
Μηχανήματα και τεχνικές εγκαταστάσεις	5-30 έτη
Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	5-15 έτη
Μεταφορικά μέσα	5-10 έτη

Η μέθοδος απόσβεσης, η ωφέλιμη ζωή και η υπολειμματική αξία των παγίων επανεξετάζονται σε κάθε ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων και προσαρμόζονται εάν αυτό είναι αναγκαίο.

Όταν οι λογιστικές αξίες των ενσώματων παγίων υπερβαίνουν την ανακτήσιμη αξία τους, οι διαφορές (απομείωση) καταχωρούνται άμεσα ως έξοδα στα αποτελέσματα.

ζ) Άυλα περιουσιακά στοιχεία

Τα άυλα περιουσιακά στοιχεία, με περιορισμένη ωφέλιμη ζωή, που αποκτήθηκαν από τον Όμιλο και την Εταιρεία εμφανίζονται στο κόστος τους μειωμένα κατά τις σωρευμένες αποσβέσεις και κατά τις ζημίες απομείωσης τους. Τα άυλα περιουσιακά στοιχεία με απεριόριστη ωφέλιμη ζωή που αποκτήθηκαν από τον Όμιλο και την Εταιρεία εμφανίζονται στο κόστος τους μειωμένα κατά τις ζημίες απομείωσης τους.

Μεταγενέστερες δαπάνες επί κεφαλαιοποιηθέντων άυλων περιουσιακών στοιχείων κεφαλαιοποιούνται μόνο όταν αυξάνουν τα μελλοντικά οικονομικά οφέλη που ενσωματώνονται στο συγκεκριμένο περιουσιακό στοιχείο που αναφέρονται. Όλες οι άλλες δαπάνες εξοδοποιούνται κατά την πραγματοποίησή τους.

Οι αποσβέσεις καταχωρούνται στα αποτελέσματα με την σταθερή μέθοδο απόσβεσης κατά τη διάρκεια της εκτιμώμενης ωφέλιμης ζωής του άυλου περιουσιακού στοιχείου. Το κόστος των άυλων περιουσιακών στοιχείων με απεριόριστη ωφέλιμη ζωή δεν αποσβένεται. Η εκτιμώμενη διάρκεια ωφέλιμης ζωής των άυλων περιουσιακών στοιχείων έχει ως ακολούθως:

	Ωφέλιμη Ζωή
Σήματα	απεριόριστη
Λογισμικό (προγράμματα ERP)	10 έτη
Λογισμικό (λοιπά προγράμματα)	5 έτη
Έξοδα ανάπτυξης	5 έτη

Τα άυλα περιουσιακά στοιχεία με απεριόριστη ωφέλιμη ζωή ελέγχονται για απομείωση ετησίως, σε εξατομικευμένο επίπεδο ή σε επίπεδο μονάδας δημιουργίας χρηματοροών στην οποία ανήκουν.

η) Υπεραξία

Η υπεραξία προκύπτει κατά την απόκτηση θυγατρικών εταιρειών με εξαγορά και επιμετράται στο κόστος μείον σωρευμένες ζημίες απομείωσης.

θ) Μισθώσεις

Η Εταιρεία ως μισθωτής

Κατά την έναρξη ισχύος μίας σύμβασης, η Εταιρεία και ο Όμιλος εκτιμούν εάν η σύμβαση αποτελεί, ή εμπεριέχει, μίσθωση. Μια σύμβαση αποτελεί, ή εμπεριέχει, μίσθωση εάν η σύμβαση μεταβιβάζει το δικαίωμα ελέγχου της χρήσης ενός αναγνωριζόμενου περιουσιακού στοιχείου για συγκεκριμένη χρονική περίοδο έναντι ανταλλάγματος.

Η Εταιρεία και ο Όμιλος αναγνωρίζουν υποχρεώσεις από μισθώσεις για τις πληρωμές μισθώσεων και περιουσιακά στοιχεία με δικαίωμα χρήσης που αντιπροσωπεύουν το δικαίωμα χρήσης των υποκείμενων περιουσιακών στοιχείων.

i. Περιουσιακά στοιχεία με δικαίωμα χρήσης

Η Εταιρεία και ο Όμιλος αναγνωρίζουν τα περιουσιακά στοιχεία με δικαίωμα χρήσης κατά την ημερομηνία έναρξης της μισθωτικής περιόδου (δηλ. την ημερομηνία που το υποκείμενο περιουσιακό στοιχείο είναι διαθέσιμο προς χρήση). Αναφορικά με τη μεταγενέστερη επιμέτρηση, η Εταιρεία και ο Όμιλος, εφαρμόζουν τη μέθοδο κόστους για την επιμέτρηση των δικαιωμάτων χρήσης μισθωμένων περιουσιακών στοιχείων. Συνεπώς, το δικαίωμα χρήσης μισθωμένων περιουσιακών στοιχείων θα επιμετρείται στο κόστος μετά την αφαίρεση των συσσωρευμένων αποσβέσεων και των συσσωρευμένων ζημιών απομείωσης και θα αναπροσαρμόζεται λόγω επαναμέτρησης της υποχρέωσης από μισθώσεις. Τα περιουσιακά στοιχεία με δικαίωμα χρήσης αποσβένονται με βάση τη σταθερή μέθοδο στη μικρότερη χρονική περίοδο μεταξύ της διάρκειας της μίσθωσης και της ωφέλιμης ζωής τους.

ii. Υποχρεώσεις από μισθώσεις

Κατά την ημερομηνία έναρξης της μίσθωσης, η Εταιρεία και ο Όμιλος επιμετρούν την υποχρέωση από μισθώσεις στην παρούσα αξία των μισθωμάτων τα οποία πρόκειται να καταβληθούν κατά τη διάρκεια μίσθωσης. Αφετέρου, θα αναγνωρίζεται τόκος-έξοδο πάνω στις υποχρεώσεις από μισθώσεις, ενώ το λογιστικό τους υπόλοιπο θα μειώνεται προκειμένου να αποτυπώνει τις καταβολές των μισθωμάτων. Σε περίπτωση επαναξιολογήσεων ή τροποποιήσεων, το λογιστικό υπόλοιπο των υποχρεώσεων από μισθώσεις επαναμετρείται ώστε να αποτυπωθούν τα αναθεωρημένα μισθώματα.

Αναφορικά με τις επιπτώσεις της εφαρμογής του Δ.Π.Χ.Α. 16 βλέπε σχετικά σημείωση 3δ.

ι) Αποθέματα

Τα αποθέματα αποτιμώνται στην κατά είδος χαμηλότερη τιμή μεταξύ κόστους κτήσεως και καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας. Το κόστος προσδιορίζεται με τη μέθοδο του μέσου ετήσιου σταθμικού κόστους. Το κόστος των ετοίμων προϊόντων και των ημιτελών αποθεμάτων περιλαμβάνει το κόστος των υλικών, το άμεσο εργατικό κόστος και αναλογία του γενικού κοινού κόστους παραγωγής. Η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία αποτελεί την εκτιμώμενη τιμή πώλησης στα πλαίσια της συνήθους δραστηριότητας του Ομίλου και της Εταιρείας αφαιρουμένων των υπολογιζόμενων εξόδων ολοκλήρωσης και των εξόδων πώλησης.

κ) Απομείωση αξίας περιουσιακών στοιχείων

Με την εξαίρεση της υπεραξίας και των άϋλων περιουσιακών στοιχείων με απεριόριστη διάρκεια ζωής, τα οποία ελέγχονται για απομείωση τουλάχιστον σε ετήσια βάση, οι λογιστικές αξίες των λοιπών στοιχείων του ενεργητικού ελέγχονται για σκοπούς απομείωσης, όταν γεγονότα ή αλλαγές στις συνθήκες υποδηλώνουν ότι η λογιστική αξία μπορεί να μην είναι ανακτήσιμη. Όταν η λογιστική αξία κάποιου περιουσιακού στοιχείου υπερβαίνει το ανακτήσιμο ποσό του, η αντίστοιχη ζημία απομείωσης του καταχωρείται στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Η ανακτήσιμη αξία προσδιορίζεται ως η μεγαλύτερη αξία μεταξύ της καθαρής τιμής πώλησης και της αξίας χρήσεως. Καθαρή τιμή πώλησης είναι το ποσό που μπορεί να ληφθεί από τη πώληση ενός περιουσιακού στοιχείου στα πλαίσια μιας αμφοτεροβαρούς συναλλαγής, στην οποία τα μέρη έχουν πλήρη γνώση και προσχωρούν οικειοθελώς, μετά την αφαίρεση κάθε πρόσθετου άμεσου κόστους διάθεσης του περιουσιακού στοιχείου, ενώ, αξία χρήσης είναι η καθαρή παρούσα αξία των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών που αναμένεται να πραγματοποιηθούν από τη συνεχή χρήση ενός περιουσιακού στοιχείου και από την πρόσοδο που αναμένεται να προκύψει από την διάθεσή του στο τέλος της εκτιμώμενης ωφέλιμης ζωής του. Για τους σκοπούς προσδιορισμού της απομείωσης, τα στοιχεία του ενεργητικού ομαδοποιούνται στο χαμηλότερο επίπεδο για το οποίο οι ταμειακές ροές δύναται να αναγνωριστούν ξεχωριστά. Μια ζημιά απομείωσης αναστρέφεται εάν υπάρξει μια αλλαγή στην εκτίμηση του ανακτήσιμου ποσού. Μετά την

αναστροφή της ζημιάς απομείωσης η λογιστική αξία του στοιχείου δεν μπορεί να υπερβαίνει την λογιστική αξία (μετά από αποσβέσεις) με την οποία θα παρουσιάζονταν εάν δεν είχε αναγνωριστεί ζημιά απομείωσης.

λ) Μερίσματα

Τα μερίσματα καταχωρούνται ως υποχρέωση μετά την έγκριση της διανομής τους από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων. Οι ανώνυμες εταιρείες που δραστηριοποιούνται στην Ελληνική επικράτεια υποχρεούνται, εκτός εάν η Γενική Συνέλευση των μετόχων αποφασίσει διαφορετικά, να διανέμουν σε μετρητά, κάθε έτος, στους μετόχους ποσοστό τουλάχιστον 35% επί των καθαρών κερδών.

μ) Παροχές στο προσωπικό

(i) Βραχυπρόθεσμες παροχές στο προσωπικό

Οι βραχυπρόθεσμες παροχές στο προσωπικό αναγνωρίζονται σε μη προεξοφλημένη βάση και καταχωρούνται στα αποτελέσματα όταν πραγματοποιούνται. Υποχρέωση αναγνωρίζεται για το ποσό που αναμένεται να πληρωθεί για το βραχυπρόθεσμο μέρος των πληρωμών, εάν ο Όμιλος και η Εταιρεία έχουν παρούσα υποχρέωση, νομική ή τεκμαιρόμενη, ως αποτέλεσμα δουλευμένων υπηρεσιών από το προσωπικό, το κόστος της οποίας μπορεί να υπολογισθεί αξιόπιστα.

(ii) Παροχές στο προσωπικό μετά τη έξοδο από την υπηρεσία

Οι παροχές αυτές χωρίζονται σε δύο κατηγορίες: (1) Προγράμματα καθορισμένων εισφορών και (2) προγράμματα καθορισμένων παροχών.

Ως πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών ορίζεται ένα πρόγραμμα συνταξιοδότησης στα πλαίσια του οποίου ο Όμιλος και η Εταιρεία καταβάλλουν σταθερές εισφορές σε μία ξεχωριστή οντότητα (ένα ασφαλιστικό ταμείο) και δε θα έχουν καμία νομική ή τεκμαιρόμενη υποχρέωση να καταβάλλουν πρόσθετες εισφορές στο ασφαλιστικό ταμείο στο μέλλον. Η υποχρέωση για τις εισφορές αυτές καταχωρείται στα αποτελέσματα ως έξοδο όταν πραγματοποιείται κατά τη διάρκεια παροχής των υπηρεσιών από το προσωπικό.

Η υποχρέωση που αναγνωρίζεται για το πρόγραμμα καθορισμένων παροχών είναι η παρούσα αξία της καθορισμένης παροχής ανάλογα με το δουλευμένο δικαίωμα των εργαζομένων που προσδιορίζεται προεξοφλώντας τις εκτιμώμενες ταμιακές ροές των παροχών συνταξιοδότησης των εργαζομένων. Συγκεκριμένα, ο Όμιλος και η Εταιρεία υποχρεούνται σύμφωνα με την εργατική νομοθεσία να παρέχουν εφάπαξ αποζημίωση για αποχώρηση λόγω συνταξιοδότησης στο προσωπικό τους. Το προεξοφλητικό επιτόκιο είναι το επιτόκιο, κατά την ημερομηνία αναφοράς, εταιρικών ομολόγων υψηλής πιστωτικής διαβάθμισης (τουλάχιστον ΑΑ) που έχουν ημερομηνίες λήξης σχετικές με αυτές των υποχρεώσεων του Ομίλου και της Εταιρείας και που αφορούν το ίδιο νόμισμα στο οποίο οι παροχές συνταξιοδότησης θα πληρωθούν στο προσωπικό. Το ύψος της υποχρέωσης προσδιορίζεται ετησίως από ανεξάρτητους αναλογιστές χρησιμοποιώντας την αναλογιστική μέθοδο της Προβλεπόμενης Μονάδας Υποχρέωσης (Projected Unit Credit Method). Ο Όμιλος και η Εταιρεία αναγνωρίζουν κέρδη ή ζημιές από τη μείωση στα ποσά των μελλοντικών εισφορών («περικοπή») ή των τερματισμό παροχής («εκκαθάριση») ενός προγράμματος καθορισμένων παροχών όταν αυτή πραγματοποιείται. Τα κέρδη ή ζημιές από την περικοπή ή εκκαθάριση προκύπτουν από την μεταβολή στην παρούσα αξία της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών, καθώς και των τυχόν αναλογιστικών κερδών και ζημιών καθώς και τυχόν κόστους προϋπηρεσίας που δεν είχε αναγνωριστεί προηγούμενα. Τα αναλογιστικά κέρδη και ζημίες που προκύπτουν κατά τον υπολογισμό της υποχρέωσης του Ομίλου και της Εταιρείας από ένα πρόγραμμα, αναγνωρίζονται άμεσα στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος.

ν) Κρατικές επιχορηγήσεις

Οι επιχορηγήσεις αναγνωρίζονται ως έσοδο επομένων χρήσεων στην εύλογη αξία τους όταν υπάρχει λογική διαβεβαίωση ότι η επιχορήγηση θα ληφθεί και ο Όμιλος και η Εταιρεία θα συμμορφωθούν με όλες τις προϋποθέσεις που συνδέονται με την επιχορήγηση. Επιχορηγήσεις που σχετίζονται με τα έξοδα αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα σε συστηματική βάση έτσι ώστε να υπάρχει αντιστοίχιση με τις δαπάνες που πρόκειται να αντισταθμίσουν. Επιχορηγήσεις που σχετίζονται με αγορές ενσώματων περιουσιακών στοιχείων αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα σε σταθερή βάση βάσει της ωφέλιμης ζωής των σχετιζόμενων παγίων.

ξ) Προβλέψεις

Μία πρόβλεψη καταχωρείται στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης όταν ο Όμιλος και η Εταιρεία έχουν νομική ή τεκμαρτή υποχρέωση ως αποτέλεσμα παρελθόντος γεγονότος και είναι πιθανό ότι θα απαιτηθεί εκροή οικονομικού οφέλους για τακτοποίηση της υποχρέωσης και το ποσό αυτής μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα. Οι προβλέψεις επανεξετάζονται σε κάθε ημερομηνία αναφοράς των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων και, αν δεν είναι πλέον πιθανό ότι θα υπάρξει εκροή πόρων για το διακανονισμό της δέσμευσης, οι προβλέψεις αντιλογίζονται. Οι προβλέψεις χρησιμοποιούνται μόνο για το σκοπό για τον οποίο αρχικά δημιουργήθηκαν. Εάν η επίπτωση είναι σημαντική, οι προβλέψεις προσδιορίζονται με προεξόφληση των αναμενόμενων μελλοντικών ταμιακών εκροών κάνοντας χρήση ενός συντελεστή προ-φόρου, ο οποίος αντικατοπτρίζει την χρονική αξία του χρήματος και, όπου πρόσφορο, τους ειδικούς κινδύνους που σχετίζονται με την υποχρέωση. Όταν γίνεται προεξόφληση των προβλέψεων, η αύξηση της πρόβλεψης που οφείλεται στο πέρασμα του χρόνου, καταχωρείται σαν κόστος δανεισμού.

Οι προβλέψεις για αναδιάρθρωση αναγνωρίζονται όταν η Εταιρεία και ο Όμιλος έχουν εγκρίνει ένα λεπτομερές και επίσημο σχέδιο αναδιάρθρωσης και η αναδιάρθρωση, είτε έχει αρχίσει είτε έχει ανακοινωθεί δημοσίως.

Δεν αναγνωρίζεται πρόβλεψη για μελλοντικές λειτουργικές ζημιές.

Πρόβλεψη για επαχθείς συμβάσεις σχηματίζεται όταν τα αναμενόμενα οφέλη που θα προκύψουν για την Εταιρεία και τον Όμιλο από μια σύμβαση είναι χαμηλότερα από το αναπόφευκτο κόστος για την εκπλήρωση των υποχρεώσεών της βάσει της σύμβασης. Η πρόβλεψη αυτή υπολογίζεται στην παρούσα αξία του χαμηλότερου ποσού μεταξύ του αναμενόμενου κόστους για τον τερματισμό της σύμβασης και του αναμενόμενου καθαρού κόστους για τη συνέχιση της σύμβασης. Πριν το σχηματισμό της πρόβλεψης, η Εταιρεία και ο Όμιλος αναγνωρίζουν τυχόν ζημία απομείωσης επί των στοιχείων του Ενεργητικού που συνδέονται με την εν λόγω σύμβαση.

ο) Αναγνώριση εσόδων

Η Εταιρεία και ο Όμιλος έχουν εφαρμόσει το Δ.Π.Χ.Α. 15 «Έσοδα από Συμβάσεις με Πελάτες» για πρώτη φορά από την 1 Ιανουαρίου 2018. Για την επιμέτρηση των εσόδων που προκύπτουν από συμβάσεις με πελάτες ακολουθείται το παρακάτω μοντέλο πέντε σταδίων:

1. Προσδιορισμός της σύμβασης με τον πελάτη.

2. Προσδιορισμός των υποχρεώσεων εκτέλεσης.

3. Προσδιορισμός της τιμής συναλλαγής.

4. Επιμερισμός της τιμής συναλλαγής στις υποχρεώσεις εκτέλεσης της σύμβασης.

5. Αναγνώριση εσόδων όταν ή ενόσω μια οικονομική οντότητα εκπληρώνει την υποχρέωση εκτέλεσης.

Η βασική αρχή είναι ότι μία οικονομική οντότητα θα αναγνωρίσει τα έσοδα με τρόπο που να απεικονίζει τη μεταβίβαση των αγαθών ή υπηρεσιών στους πελάτες στο ποσό το οποίο αναμένει να δικαιούται σε αντάλλαγμα για αυτά τα αγαθά ή τις υπηρεσίες.

Ο Όμιλος και η Εταιρεία αναγνωρίζουν έσοδο όταν εκπληρώνεται μια συμβατική υποχρέωση προς τον εκάστοτε πελάτη με την παράδοση αγαθού ή την παροχή υπηρεσίας (που ταυτίζεται με το χρόνο που ο έλεγχος επί του αγαθού ή της υπηρεσίας περνάει στον πελάτη). Εάν μία σύμβαση περιλαμβάνει περισσότερες από μία συμβατικές υποχρεώσεις, η συνολική αξία της σύμβασης επιμερίζεται στις επιμέρους υποχρεώσεις με βάση τις επιμέρους αξίες πώλησης. Το ποσό του εσόδου που αναγνωρίζεται είναι το ποσό που έχει επιμεριστεί στην αντίστοιχη συμβατική υποχρέωση που εκπληρώθηκε, με βάση το αντίτιμο που αναμένεται να λάβει ο Όμιλος και η Εταιρεία σύμφωνα με τους όρους της σύμβασης. Τυχόν μεταβλητό αντίτιμο περιλαμβάνεται στο ποσό του εσόδου που αναγνωρίζεται, στο βαθμό που δεν είναι σημαντικά πιθανό το ποσό αυτό να αντιλογιστεί στο μέλλον.

Τα δικαιώματα για μελλοντικές εκπτώσεις με βάση τον όγκο των πωλήσεων, αξιολογούνται από τον Όμιλο και την Εταιρεία, προκειμένου να προσδιοριστεί εάν αποτελούν ουσιώδη δικαιώματα τα οποία ο πελάτης δεν θα αποκτούσε εάν δεν είχε συνάψει τη συγκεκριμένη σύμβαση. Για όλα αυτά τα δικαιώματα ο Όμιλος και η Εταιρεία αξιολογούν την πιθανότητα εξάσκησής τους και στη συνέχεια το μέρος του εσόδου το οποίο αναλογεί στο συγκεκριμένο δικαίωμα αναγνωρίζεται όταν το δικαίωμα είτε εξασκηθεί είτε λήξει. Σύμφωνα με τις απαιτήσεις του νέου προτύπου ο Όμιλος και η Εταιρεία κατέληξαν ότι οι μελλοντικές εκπτώσεις επί του όγκου των πωλήσεων δημιουργούν δικαίωμα για το οποίο θα πρέπει να γίνεται πρόβλεψη και να αναγνωρίζεται κατά

το χρόνο άσκησης ή λήξης του. Ο Όμιλος και η Εταιρεία παρέχουν στους πελάτες εκπτώσεις επί του όγκου πωλήσεων με βάση τα όρια που καθορίζονται στις μεταξύ τους συμβάσεις οι οποίες εμφανίζονται αφαιρετικά του εσόδου. Επιπλέον ο Όμιλος και η Εταιρεία κατέληξαν πως η μεταφορά του ελέγχου των προϊόντων στον πελάτη πραγματοποιείται σε συγκεκριμένη χρονική στιγμή, όταν ο πελάτης λάβει τα αγαθά, καθώς τότε είναι σε θέση να λάβει και τα οφέλη των συγκεκριμένων προϊόντων.

π) Τρέχων και αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος

Ο φόρος εισοδήματος περιλαμβάνει τον τρέχοντα φόρο εισοδήματος και τον αναβαλλόμενο φόρο εισοδήματος. Ο τρέχων και ο αναβαλλόμενος φόρος αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα στο βαθμό που δεν αφορούν μια συνένωση επιχειρήσεων, ή στοιχεία που αναγνωρίστηκαν απευθείας στα Ίδια Κεφάλαια ή στα λοιπά συνολικά αποτελέσματα.

Ο τρέχων φόρος είναι ο αναμενόμενος φόρος εισοδήματος πληρωτέος ή απαιτητός επί των φορολογικών κερδών ή ζημιών της χρήσης εφαρμόζοντας το φορολογικό συντελεστή που έχει θεσπισθεί ή ουσιαστικά θεσπισθεί κατά την ημερομηνία σύνταξης των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων τυχόν προσαρμογών στο φόρο εισοδήματος προηγούμενων χρήσεων.

Αναβαλλόμενος φόρος αναγνωρίζεται επί των προσωρινών διαφορών μεταξύ της λογιστικής αξίας των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων για σκοπούς χρηματοοικονομικής αναφοράς και την αξία των παραπάνω για φορολογικούς σκοπούς. Αναβαλλόμενος φόρος δεν αναγνωρίζεται για τις ακόλουθες προσωρινές διαφορές: Αρχική αναγνώριση περιουσιακών στοιχείων ή υποχρεώσεων από συναλλαγή που δε σχετίζεται με συνένωση επιχειρήσεων και που δεν επηρεάζει τα λογιστικά ή τα φορολογικά κέρδη, διαφορές που σχετίζονται με συμμετοχές σε θυγατρικές στο βαθμό που είναι πιθανό ότι δε θα αναστραφούν στο προσεχές μέλλον καθώς και διαφορές που προκύπτουν από την αρχική αναγνώριση της υπεραξίας. Ο αναβαλλόμενος φόρος υπολογίζεται με τους φορολογικούς συντελεστές που αναμένεται να εφαρμοσθούν στις προσωρινές διαφορές όταν αυτές αναστραφούν με βάση τους θεσπισμένους ή ουσιαστικά θεσπισμένους νόμους κατά την ημερομηνία σύνταξης των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων. Συμψηφισμός των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων επιτρέπεται, εάν υπάρχει σχετικό νομικό δικαίωμα συμψηφισμού τρεχουσών φορολογικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων και που συσχετίζονται με φόρο εισοδήματος που έχει επιβληθεί από την ίδια φορολογική αρχή στην ίδια φορολογική οντότητα ή σε διαφορετικές φορολογικές οντότητες, οι οποίες πρόκειται να εκκαθαρίσουν τις τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις και απαιτήσεις τους σε καθαρή βάση, ή εάν αυτές πραγματοποιηθούν ταυτοχρόνως.

Κατά τον προσδιορισμό του τρέχοντος και του αναβαλλόμενου φόρου ο Όμιλος και η Εταιρεία συνεκτιμούν την επίπτωση αβέβαιων φορολογικών θέσεων και το κατά πόσο ενδέχεται να οφείλονται πρόσθετοι φόροι και τόκοι. Είναι πιθανό να τεθούν σε γνώση του Ομίλου και της Εταιρείας νέα στοιχεία και πληροφορίες που να οδηγήσουν σε τροποποίηση της εκτίμησης σχετικά με την επάρκεια των σχηματισμένων τρεχουσών φορολογικών υποχρεώσεων. Διαφοροποιήσεις αυτού του τύπου στις φορολογικές υποχρεώσεις θα επηρεάσουν τα έξοδα φόρων της περιόδου πραγματοποίησης της αναθεώρησης.

Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται επί μεταφερόμενων φορολογικών ζημιών και προσωρινών διαφορών στην έκταση που είναι πιθανό ότι θα υπάρξουν επαρκή μελλοντικά φορολογητέα κέρδη, έναντι των οποίων οι μεταφερόμενες φορολογικές ζημιές και οι προσωρινές διαφορές μπορούν να χρησιμοποιηθούν. Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις εξετάζονται σε κάθε ημερομηνία σύνταξης των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων και μειώνονται όταν δεν είναι πλέον πιθανό ότι το φορολογικό όφελος που σχετίζεται με αυτές θα πραγματοποιηθεί.

Επιπλέον φόροι εισοδήματος που προκύπτουν από τη διανομή μερισμάτων αναγνωρίζονται ταυτοχρόνως με την υποχρέωση για την πληρωμή των μερισμάτων.

ρ) Χρηματοοικονομικά έσοδα και έξοδα

Τα χρηματοοικονομικά έσοδα περιλαμβάνουν έσοδα από επενδυμένα κεφάλαια. Τα έσοδα από τόκους αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα όταν καταστούν δουλευμένα με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

Τα χρηματοοικονομικά έξοδα περιλαμβάνουν τους τόκους των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων και τους τόκους από την προεξόφληση των προβλέψεων. Τα κόστη δανεισμού που δε σχετίζονται άμεσα με την απόκτηση, κατασκευή ή παραγωγή ενός περιουσιακού στοιχείου αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

Τα κέρδη και οι ζημίες που προκύπτουν από συναλλαγματικές διαφορές εμφανίζονται καθαρά συμψηφισμένα στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις.

3δ. Αλλαγές σε λογιστικές πολιτικές

Υιοθέτηση του Δ.Π.Χ.Α. 16

Η Εταιρεία εφάρμοσε τις απαιτήσεις του Δ.Π.Χ.Α. 16 την 1 Ιανουαρίου 2019 επιλέγοντας την τροποποιημένη αναδρομική προσέγγιση και συνεπώς η συγκριτική πληροφόρηση δεν αναπροσαρμόστηκε.

Σύμφωνα με το Δ.Π.Χ.Α. 16, κατά την ημερομηνία έναρξης της μίσθωσης, η Εταιρεία ως μισθωτής αναγνωρίζει δικαιώματα χρήσης μισθωμένων στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεις από μισθώσεις στον ισολογισμό, τα οποία επιμετρώνται αρχικά στην παρούσα αξία των μελλοντικών μισθωμάτων.

Η Εταιρεία εφάρμοσε αυτή την αρχική επιμέτρηση σε όλες τις μισθώσεις, εξαιρουμένων αυτών με περίοδο μίσθωσης 12 μηνών ή μικρότερη, και των μισθώσεων χαμηλής αξίας (δηλ. μικρότερης των € 5.000), κάνοντας χρήση των σχετικών εξαιρέσεων για τις βραχυπρόθεσμες μισθώσεις και τις μισθώσεις στις οποίες το υποκείμενο περιουσιακό στοιχείο έχει χαμηλή αξία. Η Εταιρεία επίσης υιοθέτησε την πρακτική λύση να μην διαχωριστούν τα στοιχεία που δεν πληρούν τον ορισμό της μίσθωσης από αυτά που τον πληρούν.

Η υιοθέτηση του Δ.Π.Χ.Α. 16, είχε τα ακόλουθα σημαντικά αποτελέσματα για την Εταιρεία και τον Όμιλο:

- Η Εταιρεία και ο Όμιλος διαθέτουν συμβάσεις μίσθωσης αυτοκινήτων και αποθηκευτικού χώρου, για τις οποίες εφάρμοζε τα προβλεπόμενα για λειτουργικές μισθώσεις. Το Πρότυπο επηρέασε τον λογιστικό χειρισμό των λειτουργικών μισθώσεων της Εταιρείας και του Ομίλου. Συγκεκριμένα, κατά την υιοθέτηση του Δ.Π.Χ.Α. 16, οι υποχρεώσεις που απορρέουν από τις εν λόγω λειτουργικές συμβάσεις, οι οποίες προγενέστερα σύμφωνα με το ΔΛΠ 17, έπρεπε να γνωστοποιούνται στις σημειώσεις επί των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, εμφανίζονται πλέον στα Ενσώματα περιουσιακά στοιχεία του ενεργητικού (δικαιώματα χρήσης) και στα Δάνεια και υποχρεώσεις από μισθώσεις στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης.

- Η φύση των εξόδων που σχετίζονται με αυτές τις μισθώσεις έχει μεταβληθεί, καθώς με την εφαρμογή του Δ.Π.Χ.Α. 16, αντικαθίσταται το λειτουργικό κόστος μίσθωσης με κόστος απόσβεσης για τα περιουσιακά στοιχεία που αφορούν δικαίωμα χρήσης και έξοδο τόκου επί των υποχρεώσεων που απορρέουν.

- Στην κατάσταση ιδίων κεφαλαίων κατά την πρώτη εφαρμογή δεν προέκυψε επίδραση, καθώς η Εταιρεία επέλεξε να αναγνωρίσει ισόποση υποχρέωση με δικαίωμα χρήσης σύμφωνα με τη μέθοδο της τροποποιημένης αναδρομικής προσέγγισης.

- Στην κατάσταση ταμειακών ροών, το μέρος που αφορά στην αποπληρωμή των μισθωμάτων (κεφαλαίου) θα μειώσει τις ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες και δεν περιλαμβάνεται πλέον στις καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες. Μόνον οι αποπληρωμές τόκων εξακολουθούν να περιλαμβάνονται στις καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες.

Η επίδραση (αύξηση / (μείωση)) αναλυτικά από την εφαρμογή του Δ.Π.Χ.Α. 16 την 1 Ιανουαρίου 2019 ήταν η εξής:

		Ο Όμιλος	**Η Εταιρεία**
		1 Ιανουαρίου 2019	**1 Ιανουαρίου 2019**
Ενσώματα πάγια στοιχεία	Κτίρια	308.294	-
	Λοιπά ενσώματα πάγια	873.331	728.164
Σύνολο μη κυκλοφορούντων περιουσιακών στοιχείων		**1.181.625**	**728.164**
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων		**1.181.625**	**728.164**
Δάνεια και υποχρεώσεις από μισθώσεις	Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις μισθώσεων	830.762	536.523
Σύνολο μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων		**830.762**	**728.164**
Δάνεια και υποχρεώσεις από μισθώσεις	Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις μισθώσεων	350.863	191.641
Σύνολο βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων		**350.863**	**191.641**
Σύνολο υποχρεώσεων		**1.181.625**	**728.164**

Μετά την αρχική αναγνώριση, η Εταιρεία επιμετρά τα δικαιώματα χρήσης στοιχείων του ενεργητικού και τα αποσβένει με σταθερό ρυθμό καθ' όλη τη διάρκεια της μίσθωσης. Αντίστοιχα, επιμετρά τις υποχρεώσεις μισθώσεων, με βάση την αναγνώριση των σχετικών τόκων και των πληρωμών μισθωμάτων.

• Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης

Στα ενσώματα πάγια στοιχεία συμπεριλαμβάνονται τα παρακάτω δικαιώματα χρήσης στοιχείων του ενεργητικού βάσει του ΔΠΧΑ 16:

Ο Όμιλος	Κτίρια	Λοιπά ενσώματα πάγια	Σύνολο
Κόστος κτήσης			
Υπόλοιπο την 1η Ιανουαρίου 2019	-	-	-
Επίδραση Δ.Π.Χ.Α 16	308.294	873.331	1.181.625
Διαφορές μετατροπής από ξένο νόμισμα	3.055	1.439	4.494
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2019	**311.349**	**874.770**	**1.186.119**
Σωρευμένες αποσβέσεις			
Υπόλοιπο την 1η Ιανουαρίου 2019	-	-	-
Αποσβέσεις	99.987	258.748	358.735
Διαφορές μετατροπής από ξένο νόμισμα	991	624	1.614
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2019	**100.978**	**259.372**	**360.350**
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2019	**210.371**	**615.398**	**825.769**

Η Εταιρεία	Κτίρια	Λοιπά ενσώματα πάγια	Σύνολο
Κόστος κτήσης			
Υπόλοιπο την 1η Ιανουαρίου 2019	-	-	-
Επίδραση Δ.Π.Χ.Α 16	-	728.164	728.164
Διαφορές μετατροπής από ξένο νόμισμα	-	-	-
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2019	**-**	**728.164**	**728.164**
Σωρευμένες αποσβέσεις			
Υπόλοιπο την 1η Ιανουαρίου 2019	-	-	-
Αποσβέσεις	-	195.822	195.822
Διαφορές μετατροπής από ξένο νόμισμα	-	-	-
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2019	**-**	**195.822**	**195.822**
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2019	**-**	**532.342**	**532.342**

Μετά την αρχική αναγνώριση κατά την 1 Ιανουαρίου 2019 υποχρεώσεων από μισθώσεις ποσού Ευρώ 1.181.625 και Ευρώ 728.164 για τον Όμιλο και την Εταιρεία αντίστοιχα και την αναγνώριση των σχετικών τόκων και των πληρωμών μισθωμάτων εντός της χρήσης, οι υποχρεώσεις αυτές διαμορφώθηκαν κατά την 31 Δεκεμβρίου 2019 στα ποσά Ευρώ 833.904 και Ευρώ 536.750 για τον Όμιλο και την Εταιρεία και περιλαμβάνονται στα αντίστοιχα κονδύλια, Δάνεια και υποχρεώσεις από μισθώσεις της χρηματοοικονομικής θέσης.

• Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσης

Η επίδραση (αύξηση/μείωση) αναλυτικά από την εφαρμογή του Δ.Π.Χ.Α. 16 της χρήσης που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2019 ήταν η εξής:

	Ο Όμιλος	Η Εταιρεία
	1/1 – 31/12/2019	**1/1 – 31/12/2019**
Αποσβέσεις από δικαιώματα χρήσης περιουσιακών στοιχείων	358.735	195.822
Τόκοι από υποχρεώσεις μισθώσεων	22.630	12.082
Έξοδα ενοικίων	(373.268)	(203.496)
Συνολικά ποσά	**8.097**	**4.408**

4. Λοιπά λειτουργικά έσοδα

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	2019	**2018**	**2019**	**2018**
Έσοδα από παροχή υπηρεσιών σε τρίτους	476.907	487.746	476.907	487.746
Εισπραττόμενα έξοδα αποστολής αγαθών	31.998	27.956	31.998	27.956
Επιχορηγήσεις	25.562	17.767	25.562	17.767
Λοιπά έσοδα	24.810	31.407	1.200	3.015
Σύνολο	**559.277**	**564.876**	**535.667**	**536.483**

5. Μεταβολή αποθεμάτων - Αναλώσεις υλών και υλικών

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	2019	**2018**	**2019**	**2018**
Μεταβολή Αποθεμάτων - Προϊόντων	(122.187)	(112.491)	(80.970)	(120.403)
Αναλώσεις εμπορευμάτων	14.220.009	13.306.985	13.607.820	12.435.027
Αναλώσεις Α' & Β' Υλών - Υλικών συσκευασίας	21.858.396	22.332.263	21.277.623	21.811.650
Αναλώσεις λοιπών αποθεμάτων	351.591	431.875	352.072	397.646
Σύνολο	**36.307.809**	**35.958.631**	**35.156.545**	**34.523.921**

6. Έξοδα προσωπικού

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	2019	**2018**	**2019**	**2018**
Μισθοί και ημερομίσθια	7.278.456	7.077.300	6.257.036	6.110.857
Εργοδοτικές εισφορές	1.638.492	1.616.661	1.441.776	1.428.193
Παροχές σε εργαζόμενους λόγω εξόδου από υπηρεσία (σημείωση 24)	233.324	220.000	218.888	220.510
Λοιπές παροχές στους εργαζόμενους	353.031	295.227	334.003	271.762
Σύνολο	**9.503.303**	**9.209.188**	**8.251.703**	**8.031.322**

Ο μέσος όρος του απασχολούμενου προσωπικού για την τρέχουσα περίοδο ήταν 281 άτομα στον Όμιλο και 225 στην Εταιρεία (2018: 280 και 227 άτομα αντίστοιχα).

7. Αμοιβές, παροχές και λοιπά έξοδα τρίτων

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	2019	2018	2019	2018
Δαπάνες ενέργειας	2.042.532	1.941.086	1.839.850	1.790.508
Επισκευές - Συντηρήσεις	815.043	819.530	785.888	795.147
Προμήθειες τρίτων	1.759.128	1.846.466	1.755.701	1.839.470
Αμοιβές ελευθέρων επαγγελματιών	478.808	268.081	449.024	235.643
Λοιπές παροχές τρίτων	1.107.973	1.433.762	995.112	1.134.857
Σύνολο	**6.203.484**	**6.308.924**	**5.825.575**	**5.795.625**

Στις λοιπές παροχές τρίτων περιλαμβάνονται αμοιβές ύψους Ευρώ 69.000 (Όμιλος: Ευρώ 81.728) για τον τακτικό έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων και την εργασία του φορολογικού πιστοποιητικού.

8. Αποσβέσεις

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	2019	2018	2019	2018
Πάγια περιουσιακά στοιχεία (σημείωση 12)	2.569.487	2.135.954	2.320.524	2.091.163
Άυλα περιουσιακά στοιχεία (σημείωση 13)	148.333	133.747	141.558	119.672
Σύνολο	**2.717.820**	**2.269.700**	**2.462.083**	**2.210.835**

9. Λοιπά λειτουργικά έξοδα

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	2019	2018	2019	2018
Έξοδα μεταφορών	3.627.116	3.572.404	3.386.598	3.372.973
Έξοδα προβολής και διαφήμισης	2.860.073	2.573.697	2.783.664	2.510.556
Φόροι και Τέλη	210.866	202.850	210.866	202.850
Υλικά άμεσης ανάλωσης	355.199	325.039	355.199	325.039
Διάφορα έξοδα	703.586	854.359	495.605	645.738
Σύνολο	**7.756.841**	**7.528.349**	**7.231.931**	**7.057.157**

Στα διάφορα έξοδα περιλαμβάνεται η επιβάρυνση της κατάστασης αποτελεσμάτων για την πρόβλεψη επισφαλών πελάτων (σημείωση 18).

10. Καθαρά χρηματοοικονομικά αποτελέσματα

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	2019	2018	2019	2018
Τόκοι καταθέσεων	2.955	4.850	2.877	4.740
Λοιπά χρηματοοικονομικά έσοδα	23.663	934	20.400	20.400
Χρηματοοικονομικά έσοδα	**26.618**	**5.784**	**23.277**	**25.140**
Χρεωστικοί τόκοι ομολογιακών δανείων (σημείωση 23)	157.522	13.047	156.377	12.463
Λοιπά χρηματοοικονομικά έξοδα	321.930	206.406	292.949	159.841

Χρηματοοικονομικά έξοδα	**479.452**	**219.453**	**449.326**	**172.304**
Χρηματοοικονομικά αποτελέσματα	**452.834**	**213.669**	**426.049**	**147.165**

11. Φόροι εισοδήματος

Ο συντελεστής φορολογίας των κερδών από επιχειρηματική δραστηριότητα των νομικών προσώπων στην Ελλάδα ανέρχεται σε 24% (2018: 29%) για το φορολογικό έτος 2019 και εφεξής .

Για την θυγατρική εταιρεία, που δραστηριοποιείται στην Πολωνία, ο ισχύον ονομαστικός φορολογικός συντελεστής, για τις χρήσεις 2019 και 2018 είναι 19%.

Επιπλέον, η Ελληνική φορολογική νομοθεσία απαιτεί πληρωμή προκαταβολής ποσοστού 100% στο ποσό του πληρωτέου φόρου εισοδήματος. Η προκαταβολή συμψηφίζεται με τον φόρο της επόμενης χρήσης. Οι δηλώσεις φόρου εισοδήματος κατατίθενται σε ετήσια βάση, αλλά τα κέρδη ή οι ζημιές που δηλώνονται για φορολογικούς σκοπούς παραμένουν προσωρινά, έως ότου οι φορολογικές αρχές, βάσει των προβλεπόμενων φορολογικών διατάξεων, εξετάσουν τις φορολογικές δηλώσεις και τα βιβλία του φορολογούμενου, στιγμή κατά την οποία θα εκκαθαριστούν και οι σχετικές φορολογικές υποχρεώσεις.

Η Εταιρεία έχει ελεγχθεί από τις φορολογικές αρχές μέχρι και την χρήση 2010.

Η Εταιρεία έχει λάβει πιστοποιητικά φορολογικής συμμόρφωσης με σύμφωνη γνώμη από τον ορκωτό ελεγκτή της για κάθε χρήση από το 2011 έως και το 2018 σύμφωνα με την εκάστοτε ισχύουσα φορολογική νομοθεσία. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 26 του Ν. 4174/2013, οι φορολογικές αρχές δύνανται να διενεργήσουν φορολογικό έλεγχο των χρήσεων της Εταιρείας, για τις οποίες δεν έχει παρέλθει το δικαίωμα του Δημοσίου να επιβάλλει φόρους. Η Εταιρεία δεν έχει λάβει κάποια εντολή ελέγχου από τις φορολογικές αρχές για τις προαναφερόμενες χρήσεις. Η Διοίκηση εκτιμά ότι τυχόν πρόσθετοι φόροι και προσαυξήσεις που πιθανόν να προκύψουν από μελλοντικούς ελέγχους από τις φορολογικές αρχές δε θα έχουν σημαντική επίδραση στην οικονομική θέση και τα αποτελέσματα της Εταιρείας. Για την χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2019, βρίσκεται σε εξέλιξη η εργασία διασφάλισης φορολογικής συμμόρφωσης από τον νόμιμο ελεγκτή βάση των διατάξεων του άρθρου 65Α του Ν.4174/2013 και το σχετικό φορολογικό πιστοποιητικό προβλέπεται να χορηγηθεί μετά τη δημοσίευση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων. Τα οριστικά αποτελέσματα δεν αναμένεται να έχουν σημαντική απόκλιση από τα ποσά των εκτιμηθέντων φόρων που απεικονίζονται στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις.

Σημειώνεται ότι την 31 Δεκεμβρίου 2019 παραγράφηκαν οι χρήσεις έως την 31 Δεκεμβρίου 2013 σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 1 άρθρου 36 Ν. 4174/2013.

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2019 ορισμένες εταιρείες του Ομίλου δεν έχουν ελεγχθεί από τις φορολογικές αρχές για ορισμένες χρήσεις με συνέπεια οι φορολογικές υποχρεώσεις τους να μην έχουν καταστεί οριστικές. Συγκεκριμένα:

Ονομασία Εταιρείας	Έδρα - Χώρα	Ανέλεγκτες χρήσεις
ΒΛΑΧΑ Α.Ε.	ΕΛΛΑΔΑ	2014 έως 2019
ΑΛΤΙΚΗ Α.Β.Ε.Ε.Τ.	ΕΛΛΑΔΑ	2014 έως 2019

Οι εταιρείες του Ομίλου δεν έχουν προβεί σε εκτίμηση των πρόσθετων φόρων και των προσαυξήσεων που πιθανόν να καταλογιστούν σε μελλοντικό φορολογικό έλεγχο και δεν έχει σχηματιστεί πρόβλεψη για το σκοπό αυτό.
Κατά την κλειόμενη χρήση, εκδόθηκε η απόφαση 135368-27/12/2019 του Υπουργείου Ανάπτυξης & Επενδύσεων για “Πιστοποίηση (κατ΄ επιλογή του φορέα) της υλοποίησης του 50% του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου του επενδυτικού σχεδίου της Εταιρείας που υπήχθη στις διατάξεις του νόμου 4399/2016, στο καθεστώς ενίσχυσης της Γενικής Επιχειρηματικότητας των άρθρων 37 έως 41 αυτού, που υλοποιήθηκε σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.4399/16. Με αυτή την απόφαση εγκρίθηκε το δικαίωμα έναρξης χρήσης της ωφέλειας του κινήτρου της φορολογικής απαλλαγής μέχρι του ποσού του Ευρώ 1.578.397,46 που αντιστοιχεί στο 1/3 του συνολικού εγκεκριμένου ποσού της φορολογικής απαλλαγής ύψους Ευρώ 4.735.192,38. Η Εταιρεία, κατά την τρέχουσα χρήση, από το σύνολο της ωφέλειας των Ευρώ 1.578.397,46 έκανε χρήση μέρους, ήτοι ποσό Ευρώ 630.000, με την παράλληλη δημιουργία ισόποσου αφορολόγητου αποθεματικού ενώ για το υπόλοιπο ποσό Ευρώ 948.397,46 αναγνώρισε αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση.

Επίσης, κατά την κλειόμενη χρήση η Εταιρεία έκανε χρήση της ωφέλειας του τελευταίου 1/3 , ήτοι ποσό Ευρώ 158.617,50, της φορολογικής απαλλαγής που είχε εγκριθεί σύμφωνα με την απόφαση 143981-29/12/2017 του Υπουργείου Οικονομίας & Ανάπτυξης για "Ολοκλήρωση, οριστικοποίηση του κόστους και πιστοποίηση της έναρξης παραγωγικής λειτουργίας" επένδυσης της Εταιρείας, που υλοποιήθηκε σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.3908/11. Με αυτή την απόφαση εγκρίθηκε το 2017 συνολική ενίσχυση, η οποία χορηγήθηκε με την μορφή της φορολογικής απαλλαγής, συνολικού ποσού Ευρώ 475.852,50.

Τα κύρια στοιχεία του εξόδου/(οφέλους) από τη φορολογία εισοδήματος κατά την ημερομηνία αναφοράς είναι τα εξής:

	Ο Όμιλος				Η Εταιρεία			
		2019		2018		2019		2018
Τρέχων φόρος εισοδήματος								
Τρέχων φόρος		352.251		2.097.394		289.031		2.048.752
Φόροι προηγουμένων χρήσεων		1.777		21.429		39		21.429
Σύνολο Τρέχοντος Φόρου		**354.028**		**2.118.823**		**289.070**		**2.070.181**
Αναβαλλόμενος φόρος (όφελος)/ έξοδο								
Δημιουργία & αντιστροφή προσωρινών διαφορών		(902.797)		(111.265)		(891.594)		49.427
Μεταβολή φορολογικού συντελεστή		(192.446)		(651.880)		(192.446)		(651.880)
Όφελος από αναγνωρισμένες φορολογικές ζημιές		-		158.618		-		-
Σύνολο Αναβαλλόμενου Φόρου		**(1.095.244)**		**(604.527)**		**(1.084.041)**		**(602.453)**
Συνολικό έξοδο από φόρο εισοδήματος		**(741.215)**		**1.514.296**		**(794.971)**		**1.467.728**
Συμφωνία πραγματικού φορολογικού συντελεστή								
Κέρδη χρήσεως		**3.051.090**		**6.016.209**		**3.001.317**		**6.048.666**
Φόρος εισοδήματος βάσει του εγχώριου φορολογικού συντελεστή	24,00%	732.262	29,00%	1.744.701	24,00%	720.316	29,00%	1.754.113
Επίδραση φορολογικού συντελεστή εταιρειών εξωτερικού	0,17%	5.323	0,26%	15.442	0,00%	-	0,00%	-
Μη εκπιπτόμενα έξοδα	8,68%	264.781	5,75%	345.666	8,51%	255.518	5,69%	344.066
Επίπτωση φορολογικών κινήτρων (αφορολόγητα αποθεματικά)	-51,73%	(1.578.397)	0,00%	-	-52,59%	(1.578.397)	0,00%	-
Επίπτωση χρησιμοπ. φορολογικών ζημιών πρ.ετών	0,00%	-	0,43%	26.059	0,00%	-	0,00%	-
Επίπτωση μεταβολής φορολογικού συντελεστή	-6,31%	(192.446)	-10,84%	(651.880)	-6,41%	(192.446)	-10,78%	(651.880)
Υπό / (υπέρ) εκτίμηση της πρόβλεψης προηγούμ. χρήσεων	0,06%	1.777	0,36%	21.429	0,00%	39	0,35%	21.429
Λοιπά	0,84%	25.486	0,21%	12.878	0,00%	-	0,00%	-
Επίπτωση πραγματικού φορολογικού συντελεστή	**-24,29%**	**(741.215)**	**25,17%**	**1.514.296**	**-26,49%**	**(794.971)**	**24,27%**	**1.467.728**

12. Ενσώματα περιουσιακά στοιχεία

Ο Όμιλος	Γήπεδα	Κτίρια	Μηχανήματα και Τεχνικός Εξοπλισμός	Λοιπά ενσώματα πάγια	Έργα υπό κατασκευή	Σύνολο
Κόστος κτήσης						
Υπόλοιπο την 1η Ιανουαρίου 2018	10.760.000	10.512.214	37.677.826	3.391.054	762.562	63.103.655
Προσθήκες	94.160	30.629	241.167	209.302	5.763.974	6.339.231
Πωλήσεις και διαγραφές	-	-	(323.832)	(260.474)	-	(584.306)
Μεταφορές και λοιπές κινήσεις	-	248.233	-	-	(248.233)	-
Διαφορές μετατροπής από ξένο νόμισμα	-	-	(4.004)	(4.992)	-	(8.996)
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2018	**10.854.160**	**10.791.076**	**37.591.156**	**3.334.889**	**6.278.302**	**68.849.583**
Σωρευμένες αποσβέσεις						
Υπόλοιπο την 1η Ιανουαρίου 2018	-	1.896.352	26.060.705	2.812.836	-	30.769.892
Αποσβέσεις	-	329.722	1.589.580	216.652	-	2.135.954
Πωλήσεις και διαγραφές	-	-	(319.827)	(259.469)	-	(579.296)
Διαφορές μετατροπής από ξένο νόμισμα	-	-	(3.695)	(4.380)	-	(8.075)
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2018	**-**	**2.226.073**	**27.326.763**	**2.765.639**	**-**	**32.318.474**
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2018	**10.854.160**	**8.565.002**	**10.264.393**	**569.251**	**6.278.302**	**36.531.108**

	Γήπεδα	Κτίρια	Μηχανήματα και Τεχνικός Εξοπλισμός	Λοιπά ενσώματα πάγια	Έργα υπό κατασκευή	Σύνολο
Κόστος κτήσης						
Υπόλοιπο την 1η Ιανουαρίου 2019	10.854.160	10.791.076	37.591.156	3.334.889	6.278.302	68.849.583
Προσθήκες	60.530	6.477	51.226	227.298	10.424.696	10.770.227
Επίδραση Δ.Π.Χ.Α 16	-	308.294	-	873.331	-	1.181.625
Πωλήσεις και διαγραφές	-	-	(1.052.810)	(58.078)	-	(1.110.888)
Μεταφορές και λοιπές κινήσεις	-	-	189.326	(62.094)	(244.268)	(117.036)
Διαφορές μετατροπής από ξένο νόμισμα	-	3.055	1.484	3.293	-	7.832
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2019	**10.914.690**	**11.108.901**	**36.780.382**	**4.318.639**	**16.458.731**	**79.581.343**
Σωρευμένες αποσβέσεις						
Υπόλοιπο την 1η Ιανουαρίου 2019	-	2.226.073	27.326.763	2.765.639	-	32.318.474
Αποσβέσεις	-	487.882	1.570.943	510.662	-	2.569.487
Πωλήσεις και διαγραφές	-	-	(1.041.635)	(57.180)	-	(1.098.815)
Μεταφορές και λοιπές κινήσεις	-	-	-	(62.094)	-	(62.094)
Διαφορές μετατροπής από ξένο νόμισμα	-	991	1.415	2.253	-	4.658
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2019	**-**	**2.714.946**	**27.857.485**	**3.159.279**	**-**	**33.731.711**
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2019	**10.914.690**	**8.393.955**	**8.922.897**	**1.159.360**	**16.458.731**	**45.849.632**

Η Εταιρεία	**Γήπεδα**	**Κτίρια**	**Μηχανήματα και Τεχνικός Εξοπλισμός**	**Λοιπά ενσώματα πάγια**	**Έργα υπό κατασκευή**	**Σύνολο**
Κόστος κτήσης						
Υπόλοιπο την 1η Ιανουαρίου 2018	10.760.000	10.391.230	37.230.243	3.006.795	762.562	62.150.830
Προσθήκες	94.160	30.629	235.610	179.083	5.763.974	6.303.455
Πωλήσεις και διαγραφές	-	-	(322.750)	(260.370)	-	(583.119)
Μεταφορές και λοιπές κινήσεις	-	248.233	-	-	(248.233)	-
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2018	**10.854.160**	**10.670.092**	**37.143.104**	**2.925.508**	**6.278.302**	**67.871.166**
Σωρευμένες αποσβέσεις						
Υπόλοιπο την 1η Ιανουαρίου 2018	-	1.814.974	25.645.264	2.504.931	-	29.965.169
Αποσβέσεις	-	326.629	1.579.983	184.550	-	2.091.163
Πωλήσεις και διαγραφές	-	-	(318.745)	(259.364)	-	(578.109)
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2018	**-**	**2.141.602**	**26.906.503**	**2.430.117**	**-**	**31.478.223**
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2018	**10.854.160**	**8.528.490**	**10.236.601**	**495.391**	**6.278.302**	**36.392.944**

	Γήπεδα	Κτίρια	Μηχανήματα και Τεχνικός Εξοπλισμός	Λοιπά ενσώματα πάγια	Έργα υπό κατασκευή	Σύνολο
Κόστος κτήσης						
Υπόλοιπο την 1η Ιανουαρίου 2019	10.854.160	10.670.092	37.143.104	2.925.508	6.278.302	67.871.166
Προσθήκες	60.530	3.700	43.196	164.987	10.424.696	10.697.109
Επίδραση Δ.Π.Χ.Α 16	-	-	-	728.164	-	728.164
Πωλήσεις και διαγραφές	-	-	(1.052.810)	(58.078)	-	(1.110.888)
Μεταφορές και λοιπές κινήσεις	-	-	189.326	-	(244.268)	(54.942)
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2019	**10.914.690**	**10.673.792**	**36.322.816**	**3.760.581**	**16.458.730**	**78.130.611**
Σωρευμένες αποσβέσεις						
Υπόλοιπο την 1η Ιανουαρίου 2019	-	2.141.602	26.906.503	2.430.117	-	31.478.223
Αποσβέσεις	-	384.802	1.560.117	375.606	-	2.320.524
Πωλήσεις και διαγραφές	-	-	(1.041.635)	(57.180)	-	(1.098.815)
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2019	**-**	**2.526.404**	**27.424.985**	**2.748.543**	**-**	**32.699.933**
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2019	**10.914.690**	**8.147.388**	**8.897.831**	**1.012.038**	**16.458.730**	**45.430.678**

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2019, τα ενσώματα πάγια στοιχεία της Εταιρείας και του Ομίλου είναι ελεύθερα βαρών.

Τα ενσώματα πάγια στοιχεία ελέγχονται για σκοπούς απομείωσης, όταν γεγονότα ή αλλαγές στις συνθήκες υποδηλώνουν ότι η λογιστική τους αξία μπορεί να μην είναι ανακτήσιμη. Η Διοίκηση της Εταιρείας, λαμβάνοντας μεταξύ άλλων υπόψη τα θετικά αποτελέσματα που κατέγραψε τα προηγούμενα έτη, το εγκεκριμένο επιχειρηματικό της πλάνο και τις συνθήκες αγοράς, κατέληξε στο συμπέρασμα ότι, κατά την 31 Δεκεμβρίου 2019, δεν συντρέχουν λόγοι απομείωσης.

Οι προσθήκες κατά την παρούσα χρήση, αφορούν κυρίως την κατασκευή του νέου Μύλου και των Σιλό Αποθήκευσης Σίτου στο εργοστάσιο της μητρικής Εταιρείας στη Λάρισα.

13. Άυλα περιουσιακά στοιχεία

	Ο Όμιλος			Η Εταιρεία		
	Σήματα	Λογισμικό	Σύνολο	Σήματα	Λογισμικό	Σύνολο
Κόστος κτήσεως						
Υπόλοιπο την 1η Ιανουαρίου 2018	588.342	1.579.167	2.167.509	588.342	1.455.859	2.044.201
Προσθήκες	-	153.166	153.166	-	149.760	149.760
Διαφορές μετατροπής από ξένο νόμισμα	-	(3.114)	(3.114)	-	-	-
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2018	**588.342**	**1.729.219**	**2.317.561**	**588.342**	**1.605.619**	**2.193.961**
Σωρευτικές αποσβέσεις και απομειώσεις αξίας						
Υπόλοιπο την 1η Ιανουαρίου 2018	115.000	758.344	873.345	115.000	653.480	768.480
Αποσβέσεις και απομειώσεις	-	133.748	133.748	-	119.673	119.673
Διαφορές μετατροπής από ξένο νόμισμα	-	(2.662)	(2.662)	-	-	-
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2018	**115.000**	**889.429**	**1.004.430**	**115.000**	**773.153**	**888.153**
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2018	**473.342**	**839.790**	**1.313.131**	**473.342**	**832.466**	**1.305.808**

	Σήματα	Λογισμικό	Σύνολο	Σήματα	Λογισμικό	Σύνολο
Κόστος κτήσεως						
Υπόλοιπο την 1η Ιανουαρίου 2019	588.342	1.729.219	2.317.561	588.342	1.605.619	2.193.961
Προσθήκες	-	109.006	109.006	-	105.785	105.785
Μεταφορές και λοιπές κινήσεις	-	54.942	54.942	-	54.942	54.942
Διαφορές μετατροπής από ξένο νόμισμα	-	1.148	1.148	-	-	-
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2019	**588.342**	**1.894.315**	**2.482.657**	**588.342**	**1.766.346**	**2.354.688**
Σωρευτικές αποσβέσεις και απομειώσεις αξίας						
Υπόλοιπο την 1η Ιανουαρίου 2019	115.000	889.429	1.004.430	115.000	773.153	888.153
Αποσβέσεις και απομειώσεις	-	148.333	148.333	-	141.558	141.558
Διαφορές μετατροπής από ξένο νόμισμα	-	-	-	-	-	-
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2019	**115.000**	**1.038.869**	**1.153.869**	**115.000**	**914.711**	**1.029.712**
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2019	**473.342**	**855.446**	**1.328.788**	**473.342**	**851.634**	**1.324.976**

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2019 και 2018, στα Άυλα Περιουσιακά Στοιχεία περιλαμβάνονται εμπορικά σήματα ύψους Ευρώ 0,6 εκατομμυρίων περίπου με αόριστη διάρκεια ωφέλιμης ζωής τα οποία αφορούν προϊόντα που εμπορεύονται στην εγχώρια και διεθνή αγορά. Σύμφωνα με τα Δ.Π.Χ.Α., διενεργήθηκε έλεγχος απομείωσης επί των ανωτέρω περιουσιακών στοιχείων. Το ανακτήσιμο ποσό προσδιορίσθηκε βάσει υπολογισμού της εύλογης αξίας αυτών των στοιχείων χρησιμοποιώντας τη μέθοδο αποτίμησης εμπορικών σημάτων «Relief from Royalties». Η εύλογη αξία υπολογίσθηκε βάσει εκτιμήσεων των προβλεπόμενων ταμειακών ροών, οι οποίες βασίζονται σε χρηματοοικονομικούς προϋπολογισμούς (business plans), που έχουν εγκριθεί από τη Διοίκηση, λαμβάνοντας υπόψη τις συνθήκες της αγοράς για τα επί μέρους άυλα περιουσιακά στοιχεία. Για τον έλεγχο απομείωσης χρησιμοποιήθηκε προεξοφλητικό επιτόκιο 12% ποσοστό δικαιωμάτων («royalties») 2.5%

και ρυθμός αύξησης των ταμειακών ροών στο διηνεκές 0,5%. Από τον έλεγχο απομείωσης δεν προέκυψε ζημία απομείωσης.

14. Υπεραξία

Η υπεραξία του Ομίλου ποσού Ευρώ 1.644.702 δημιουργήθηκε κατά την πρώτη ενοποίηση των θυγατρικών ΒΛΑΧΑ Α.Ε. και Atlanta AM Sp. z o.o. ως η διαφορά μεταξύ του κόστους επένδυσης στην κάθε εταιρεία και της συμμετοχής της μητρικής Εταιρείας στα καθαρά περιουσιακά στοιχεία των θυγατρικών εταιρειών.

Η κάθε θυγατρική εταιρεία αποτελεί μια Μονάδα Δημιουργίας Ταμειακών Ροών (CGU) η οποία αντιπροσωπεύει τη χαμηλότερη βαθμίδα, στην οποία η υπεραξία παρακολουθείται για λόγους εσωτερικής πληροφόρησης της Διοίκησης. Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2019, έγινε έλεγχος απομείωσης επί της υπεραξίας. Η ανακτήσιμη αξία της Μονάδας Δημιουργίας Ταμειακών Ροών προσδιορίσθηκε βάσει εκτίμησης της αξίας χρήσης της. Η αξία χρήσης προσδιορίσθηκε με βάση τις εξής παραδοχές :

- Οι μελλοντικές ροές υπολογίστηκαν με βάση το εγκεκριμένο επιχειρηματικό σχέδιο της κάθε θυγατρικής εταιρείας.
- Το επιτόκιο προεξόφλησης των ταμειακών ροών που χρησιμοποιήθηκε ήταν 13% για την ΒΛΑΧΑ Α.Ε. και 10% για την Atlanta AM Sp. z o.o..
- Ρυθμός ανάπτυξης των ταμειακών ροών στο διηνεκές που χρησιμοποιήθηκε ήταν 0.5% για την ΒΛΑΧΑ Α.Ε. και 2.5% για την Atlanta AM Sp. z o.o..

Από τον έλεγχο απομείωσης δεν προέκυψε ζημία απομείωσης επί της υπεραξίας. Η Διοίκηση εκτιμά ότι κάθε λογικά πιθανή μεταβολή σε οποιαδήποτε από τις παραπάνω βασικές υποθέσεις δε θα έχει ως αποτέλεσμα το ανακτήσιμο ποσό να υπολείπεται σημαντικά της λογιστικής αξίας.

15. Συμμετοχές σε θυγατρικές και συγγενείς εταιρείες

Η κίνηση των Συμμετοχών για την Εταιρεία έχει ως εξής:

	2019	2018
Υπόλοιπο έναρξης	3.077.260	3.077.260
Υπόλοιπο λήξης	**3.077.260**	**3.077.260**

Τα ποσοστά συμμετοχής της Εταιρείας έχουν ως εξής:

	Ποσοστό συμμετοχής		Χώρα	Αξία συμμετοχών	
Επωνυμία	**2019**	**2018**	**εγκατάστασης**	**2019**	**2018**
Atlanta Am Sp. z o.o.	93,039%	93,039%	Πολωνία	2.520.796	2.520.796
ΒΛΑΧΑ Α.Ε.	51,000%	51,000%	Ελλάδα	556.464	556.464
MEDITERRANEAN FOODS A.E.	49,000%	49,000%	Ελλάδα	-	-
Σύνολο				**3.077.260**	**3.077.260**

Η Διοίκηση της Εταιρείας προέβη σε έλεγχο απομείωσης των συμμετοχών της εξαιτίας της γενικότερης οικονομικής κρίσης. Το ανακτήσιμο ποσό των συμμετοχών στις θυγατρικές εταιρείες εκτιμήθηκε βάσει της αξίας χρήσης των επενδύσεων. Η αξία χρήσης προσδιορίσθηκε με βάση τις εξής παραδοχές :

- Οι μελλοντικές ροές υπολογίστηκαν με βάση το εγκεκριμένο επιχειρηματικό σχέδιο των θυγατρικών εταιρειών για την επόμενη πενταετία.
- Το επιτόκιο προεξόφλησης των ταμειακών ροών που χρησιμοποιήθηκε ήταν 13% για τις εταιρείες που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα και 10% για τη θυγατρική εταιρεία στην Πολωνία.
- Ρυθμός ανάπτυξης των ταμειακών ροών στο διηνεκές που χρησιμοποιήθηκε ήταν 0.5% για τις εταιρείες που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα και 2.5% για τη θυγατρική εταιρεία στην Πολωνία.

Από τον έλεγχο απομείωσης των συμμετοχών δεν προέκυψε ζημία απομείωσης. Κατά την ημερομηνία μετάβασης στα Δ.Π.Χ.Α. η Εταιρεία έχει σχηματίσει πρόβλεψη απομείωσης της συμμετοχής της στη MEDITERRANEAN FOODS A.E.. Η Εταιρεία βρίσκεται από το 2009 σε δικαστική διαμάχη με την MEDITERRANEAN FOODS A.E.. Σχετική αναφορά για την δικαστική υπόθεση γίνεται στην σημείωση 28 – Ενδεχόμενες υποχρεώσεις.

16. Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	2019	2018	2019	2018
Δοθείσες εγγυήσεις	51.702	51.484	50.485	50.222
Σύνολο	**51.702**	**51.484**	**50.485**	**50.222**

Οι δοθείσες εγγυήσεις αφορούν εγγυήσεις ενοικίων και δημοσίων οργανισμών.

17. Αποθέματα

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	2019	2018	2019	2018
Εμπορεύματα	5.372.075	4.609.999	4.670.820	3.755.965
Προϊόντα έτοιμα	3.294.385	3.287.288	3.240.060	3.274.181
Πρώτες και βοηθητικές ύλες	14.266.181	10.592.793	14.222.639	10.534.191
Λοιπά Αποθέματα	606.196	486.409	606.196	486.409
Σύνολο	**23.538.837**	**18.976.490**	**22.739.715**	**18.050.746**

18. Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	2019	2018	2019	2018
Απαιτήσεις από πελάτες	11.296.245	15.817.621	10.900.500	15.353.309
Ελληνικό Δημόσιο - Απαιτήσεις από φόρους	3.626.800	689.868	3.626.800	689.868
Λοιπές απαιτήσεις	834.987	996.591	659.329	723.005
Μείον: Προβλέψεις απομείωσης απαιτήσεων	(647.479)	(605.814)	(529.890)	(529.890)
Σύνολο	**15.110.553**	**16.898.266**	**14.656.738**	**16.236.291**

Η κίνηση των προβλέψεων για την απομείωση των απαιτήσεων αναλύεται ως ακολούθως:

	2019	2018	2019	2018
Υπόλοιπο 1η Ιανουαρίου	605.814	688.032	529.890	634.251
Απομείωση χρήσης (σημείωση 29)	40.468	49.092	-	-
Διαγραφές απαιτήσεων - Αντιστροφή πρόβλεψης	-	(129.571)	-	(104.361)
Διαφορές μετατροπής από ξένο νόμισμα	1.197	(1.739)		
Υπόλοιπο 31η Δεκεμβρίου	**647.479**	**605.814**	**529.890**	**529.890**

Το σύνολο των εν λόγω απαιτήσεων είναι βραχυπρόθεσμης λήξης. Η εύλογη αξία αυτών των βραχυπρόθεσμων χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων δεν προσδιορίζεται ανεξάρτητα, καθώς η λογιστική αξία θεωρείται πως προσεγγίζει την εύλογη αξία τους.

Εφαρμόζοντας από 1 Ιανουαρίου 2018, το νέο λογιστικό πρότυπο ΔΠΧΑ 9, η Διοίκηση αξιολογεί την ανακτησιμότητα των εμπορικών απαιτήσεων της Εταιρείας και του Ομίλου και προβαίνει σε εκτίμηση της απαιτούμενης πρόβλεψης απομείωσης για τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές χρησιμοποιώντας όλες τις πληροφορίες που μπορούν να συλλεχθούν, βάσει τόσο ιστορικών όσο και παρόντων στοιχείων, αλλά και στοιχείων που αφορούν σε μελλοντικές εκτιμήσεις.

Οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές βασίζονται στη διαφορά ανάμεσα σε όλες τις συμβατικές ταμειακές ροές που είναι απαιτητές σύμφωνα με τη σύμβαση και όλες τις ταμειακές ροές που ο Όμιλος και η Εταιρεία προσδοκούν να εισπράξουν.

Για τον προσδιορισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών σε σχέση με τις απαιτήσεις από πελάτες, ο Όμιλος και η Εταιρεία χρησιμοποιεί πίνακα προβλέψεων πιστωτικής ζημιάς με βάση την ενηλικίωση των υπολοίπων, βασιζόμενο στα ιστορικά στοιχεία του Ομίλου και της Εταιρείας για πιστωτικές ζημίες, προσαρμοσμένο για μελλοντικούς παράγοντες σε σχέση με τους οφειλέτες και το οικονομικό περιβάλλον.

Η πρόβλεψη ζημίας για τις απαιτήσεις από πελάτες για τον Όμιλο και την Εταιρεία δεν μεταβλήθηκε ουσιωδώς κατά την 1 Ιανουαρίου 2018. Ως εκ τούτου δε διενεργήθηκε προσαρμογή του «Υπολοίπου κερδών εις νέο» κατά την ημερομηνία εφαρμογής του Δ.Π.Χ.Α. 9.

Για την έκθεση του Ομίλου και της Εταιρείας στον πιστωτικό κίνδυνο και για την πρόβλεψη για ζημίες απομείωσης των εμπορικών απαιτήσεων γίνεται αναφορά στη σημείωση 29.

19. Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα αυτών

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	2019	**2018**	**2019**	**2018**
Τραπεζικές καταθέσεις	1.530.109	810.127	1.183.807	604.616
Μετρητά	35.913	54.603	19.304	27.563
Σύνολο	**1.566.022**	**864.730**	**1.203.111**	**632.179**

Η έκθεση του Ομίλου και της Εταιρείας στον κίνδυνο διακύμανσης επιτοκίου και η αντίστοιχη ανάλυση ευαισθησίας χρηματοοικονομικών στοιχείων Ενεργητικού και Υποχρεώσεων αναλύονται στη σημείωση 29.

20. Μετοχικό κεφάλαιο

Το Μετοχικό Κεφάλαιο αποτελείται από κοινές ονομαστικές μετοχές με δικαίωμα μιας ψήφου ανά μετοχή στις γενικές συνελεύσεις των μετόχων. Αυξήσεις ή μειώσεις του μετοχικού κεφαλαίου γίνονται κατόπιν απόφασης της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων. Η Αυτόκλητη Καθολική Γενική Συνέλευση των μετόχων της 1ης Φεβρουαρίου 2019, λαμβάνοντας υπόψη την καλή οικονομική κατάσταση της Εταιρείας, τον υψηλό δείκτη ρευστότητας και το ύψος των δανειακών υποχρεώσεων της Εταιρείας, αποφάσισε τη μείωση του μετοχικού κεφαλαίου αυτής κατά το ποσό των ΕΥΡΩ 2.094.200 με ακύρωση 1.415.000 μετοχών, ονομαστικής αξίας ΕΥΡΩ 1,48 εκάστη και επιστροφή του αντιστοιχούντος κεφαλαίου στους μετόχους.

Την 31 Δεκεμβρίου 2019 το Μετοχικό Κεφάλαιο της Εταιρείας ανήρχετο σε Ευρώ 2.866.464 (31 Δεκεμβρίου 2018: Ευρώ 4.960.664) διαιρούμενο σε 1.936.800 μετοχές (31 Δεκεμβρίου 2018: 3.351.800 μετοχές) ονομαστικής αξίας Ευρώ 1,48 (σε απόλυτο ποσό) η κάθε μία.

Κίνηση αριθμού μετοχών:

	2019	**2018**
Εκδοθείσες μέχρι την 1η Ιανουαρίου	3.351.800	3.283.800
Έκδοση (Διαγραφή) μετοχών	(1.415.000)	68.000
Εκδοθείσες μέχρι την 31η Δεκεμβρίου πλήρως εξοφλημένες	**1.936.800**	**3.351.800**

21. Μερίσματα

Κατά την διάρκεια της κλειόμενης χρήσης η Εταιρεία πραγματοποίησε διανομή μερισμάτων Ευρώ 200.071 μετά από απόφαση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων εκ των οποίων ποσό Ευρώ 200.071 κατεβλήθει στην χρήση.

Κατά την διάρκεια της κλειόμενης χρήσης οι εταιρείες του Ομίλου πραγματοποίησαν διανομή μερισμάτων ύψους Ευρώ 259.671 μετά από αποφάσεις των Τακτικών Γενικών Συνελεύσεων των εταιρειών του Ομίλου, εκ των οποίων ποσό Ευρώ 219.671 κατεβλήθει στην χρήση.

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας αποφάσισε να προτείνει στην Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων του 2019 που θα πραγματοποιηθεί την 31η Αυγούστου 2020, την διανομή μερίσματος ως ακολούθως:

	2019	2018
Ευρώ 0,2689 ανά μετοχή (31 Δεκεμβρίου 2018: Ευρώ 0.1033)	**400.204**	**200.071**

Δεν υπάρχουν φορολογικές επιπτώσεις για τα ανωτέρω μερίσματα.

22. Αποθεματικά

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	2019	2018	2019	2018
Τακτικό αποθεματικό	1.927.947	1.927.947	1.927.947	1.927.947
Λοιπά αποθεματικά	29.606.591	23.798.398	29.606.591	23.798.398
Αποθεματικό μετατροπής από ξένο νόμισμα	20.603	15.664	-	-
Σύνολο	**31.555.140**	**25.742.009**	**31.534.537**	**25.726.345**

Τακτικό αποθεματικό

Σύμφωνα με την Ελληνική εταιρική νομοθεσία, οι ανώνυμες εταιρείες έχουν υποχρέωση να σχηματίζουν Τακτικό Αποθεματικό ύψους τουλάχιστον 5% επί των ετησίων καθαρών κερδών τους, όπως προκύπτουν από τα λογιστικά τους βιβλία, έως ότου φθάσει στο ένα τρίτο του μετοχικού κεφαλαίου. Το τακτικό αποθεματικό δεν επιτρέπεται να διανεμηθεί κατά τη διάρκεια της Εταιρείας και μπορεί μόνο να καλύψει πιθανές ζημίες, εάν προκύψουν. Το υφιστάμενο Τακτικό Αποθεματικό καλύπτει το ένα τρίτο του μετοχικού κεφαλαίου οπότε δεν υπάρχει ανάγκη σχηματισμού επιπλέον αποθεματικού.

Λοιπά αποθεματικά

Τα Λοιπά Αποθεματικά κυρίως αφορούν αφορολόγητα αποθεματικά και αποθεματικά από έσοδα φορολογηθέντα κατά ειδικό τρόπο. Τα αποθεματικά αυτά δεν πρόκειται να διανεμηθούν στο άμεσο μέλλον και ως εκ τούτου δεν υπολογίστηκε αναβαλλόμενος φόρος, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Πρότυπο 12.

Κατά την κλειόμενη χρήση ο Όμιλος και η Εταιρεία σχημάτισαν αποθεματικό ύψους ΕΥΡΩ 4.999.175,44 από τα κέρδη εις νέον για την κάλυψη ίδιας συμμετοχής σύμφωνα με την απόφαση υπαγωγής του επενδυτικού σχεδίου για την κατασκευή του νέου Μύλου και Σιλό Αποθήκευσης στη Λάρισα στον νόμο 4399/2016.

Επιπλέον ο Όμιλος και η Εταιρεία σχημάτισαν αποθεματικό ύψους ΕΥΡΩ 158.617,50 για το 1/3 της φορολογικής ωφέλειας που έλαβαν κατά την παρούσα χρήση σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.3908/11 για την επένδυση και αποθεματικό ύψους ΕΥΡΩ 630.000,00 για το μέρος της φορολογικής ωφέλειας που έλαβαν κατά την παρούσα χρήση σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.4399/16 για την επένδυση όπως αναλυτικά αναφέρεται στη σημείωση 11.
Τέλος, σχημάτισαν αποθεματικό ύψους ΕΥΡΩ 20.400,00 από τη διάθεση κερδών της θυγατρικής εταιρείας Βλάχα.

23. Δάνεια και υποχρεώσεις από μισθώσεις

Η παρούσα σημείωση παρέχει πληροφόρηση σχετικά με τους συμβατικούς όρους των δανειακών υποχρεώσεων του Ομίλου και των υποχρεώσεων από μισθώσεις, οι οποίες αποτιμώνται στο αποσβεσμένο

κόστος. Για περισσότερες πληροφορίες αναφορικά με την έκθεση του Ομίλου στον κίνδυνο διακύμανσης των επιτοκίων, των συναλλαγματικών κινδύνων και τον κίνδυνο ρευστότητας, γίνεται αναφορά στη σημείωση 29.

Ο παρακάτω πίνακας παρέχει πληροφορίες για τις δανειακές υποχρεώσεις στις 31 Δεκεμβρίου 2019 και 2018:

Ο Όμιλος	**Σημείωση**	**Νόμισμα**	**Έτος λήξης**	**2019**		**2018**	
				Ονομαστική αξία	Λογιστική αξία	Ονομαστική αξία	Λογιστική αξία
Alpha-Ομολογιακό δάνειο 2018 - € 6.000.000	(i)	EUR	2021	6.000.000	6.000.000	3.000.000	3.000.000
Δάνειο Eurobank - € 4.000.000	(ii)	EUR	2023	3.500.000	3.500.000	-	-
Δάνειο ΕΤΕ 2018 - € 1.000.000	(iii)	EUR	2020	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000
Κεφάλαιο Κινήσεως	(iv)	EUR	-	5.933.921	5.933.921	1.518.855	1.518.855
Κεφάλαιο Κινήσεως	(v)	PLN	-	19.540	19.540	83.568	83.568
Υποχρεώσεις από μισθώσεις	(vi)	EUR/ PLN	2020-2023	833.904	833.904	-	-
Σύνολο χρηματοδότησης				17.287.365	17.287.365	5.602.422	5.602.422

Η Εταιρεία	**Σημείωση**	**Νόμισμα**	**Έτος λήξης**	**2019**		**2018**	
				Ονομαστική Αξία	Λογιστική Αξία	Ονομαστική Αξία	Λογιστική Αξία
Alpha-Ομολογιακό δάνειο 2018 - € 6.000.000	(i)	EUR	2021	6.000.000	6.000.000	3.000.000	3.000.000
Δάνειο Eurobank - € 4.000.000	(ii)	EUR	2023	3.500.000	3.500.000	-	-
Δάνειο ΕΤΕ 2018 - € 1.000.000	(iii)	EUR	2020	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000
Κεφάλαιο Κινήσεως	(iv)	EUR	-	5.933.921	5.933.921	1.518.855	1.518.855
Υποχρεώσεις από μισθώσεις	(vi)	EUR	2020-2023	536.750	536.750	-	-
Σύνολο χρηματοδότησης				16.970.671	16.970.671	5.518.855	5.518.855

(i) Ομολογιακό δάνειο ποσού Ευρώ 6.000.000 εκδόσεως 2018 και λήξεως 2021 με κυμαινόμενο επιτόκιο (Euribor πλέον περιθωρίου) και αποπληρωμή σε εξαμηνιαίες δόσεις με δυνατότητα προπληρωμής.

(ii) Μακροπρόθεσμο δάνειο ποσού Ευρώ 4.000.000 μέσω της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων, 48μηνης διάρκειας, λήξεως 2023 με σταθερό επιτόκιο και αποπληρωμή σε εξαμηνιαίες δόσεις με δυνατότητα προπληρωμής.

(iii) Μακροπρόθεσμο δάνειο κεφαλαίου κίνησης Ευρώ 1.000.000 έτους 2018 και λήξεως 2020 με κυμαινόμενο επιτόκιο (Euribor πλέον περιθωρίου) και αποπληρωμή στην λήξη με δυνατότητα προπληρωμής.

(iv) Βραχυπρόθεσμο δάνειο κεφαλαίου κίνησης με κυμαινόμενο επιτόκιο (Euribor πλέον περιθωρίου)

(v) Βραχυπρόθεσμο κεφάλαιο κίνησης από αλληλόχρεο λογαριασμό με σταθερό επιτόκιο.

(vi) Κατά την 1 Ιανουαρίου 2019, η Εταιρεία και ο Όμιλος ως μισθωτής αναγνώρισαν δικαιώματα χρήσης μισθωμένων στοιχείων ενεργητικού ύψους Ευρώ 728.164 και Ευρώ 1.181.625 αντίστοιχα και ισόποσες υποχρεώσεις από μισθώσεις στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης, τα οποία επιμετρώνται αρχικά στην παρούσα αξία των μελλοντικών μισθωμάτων χρησιμοποιώντας το επιτόκιο δανεισμού του Ομίλου που ίσχυε κατά την ημερομηνία της μετάβασης.

Κατά την παρούσα χρήση ο Όμιλος άντλησε δάνεια ύψους Ευρώ 11.415.293 (2018: Ευρώ 3.024.018), ενώ εξόφλησε δάνεια ύψους Ευρώ 564.028 (2018: Ευρώ 2.000.000). Αντίστοιχα, η Εταιρεία άντλησε δάνεια ύψους Ευρώ 11.415.293 (2018: Ευρώ 2.946.984), ενώ εξόφλησε δάνεια ύψους Ευρώ 500.000 (2018: Ευρώ 2.000.000).

Σχετικά με τα χρηματοοικονομικά έξοδα που πραγματοποιήθηκαν κατά το 2019 και 2018, παρατίθεται αναφορά στη σημείωση 10.

Το μέσο σταθμικό επιτόκιο δανεισμού για την Εταιρεία ανήλθε σε 3,07%, ενώ το μέσο σταθμικό επιτόκιο δανεισμού για τις εταιρείες του Ομίλου ανήλθε σε 3,13%.

Η έκθεση του Ομίλου και της Εταιρείας στον κίνδυνο μεταβολής των επιτοκίων αναλύεται στη σημείωση 29.

24. Παροχές σε εργαζόμενους μετά την έξοδο από την υπηρεσία

Σύμφωνα με την Ελληνική εργατική νομοθεσία, η Εταιρεία και οι θυγατρικές της εταιρείες που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα έχουν την υποχρέωση κάτω από ορισμένες προϋποθέσεις, να αποζημιώσουν τους υπαλλήλους τους όταν συνταξιοδοτούνται. Η σχετική νομοθεσία καθορίζει το εφ' άπαξ ποσό της αποζημίωσης που δικαιούνται να λάβουν οι υπάλληλοι κατά τη συνταξιοδότησή τους, που συνήθως εξαρτάται από κάποιους παράγοντες, όπως η ηλικία, τα έτη προϋπηρεσίας και οι αποδοχές τους. Αυτή η υποχρέωση αποτελεί υποχρέωση καθορισμένων παροχών. Αντίστοιχη υποχρέωση προς τους εργαζομένους της υπάρχει και για τη θυγατρική εταιρεία στην Πολωνία.

Η κίνηση της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών αναλύεται ως εξής:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	2019	2018	2019	2018
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	**1.323.445**	**1.415.293**	**1.303.460**	**1.394.192**
Κόστος τρέχουσας υπηρεσίας	58.859	80.283	44.423	80.283
Χρεωστικοί τόκοι	21.565	20.877	21.565	20.877
Παροχές που πληρώθηκαν από τον εργοδότη	(241.373)	(224.611)	(241.373)	(224.611)
Επιπλέον παροχές σε εργαζομένους	152.900	118.840	152.900	119.350
Αναλογιστικές ζημίες	135.210	(86.631)	135.210	(86.631)
Διαφορές μετατροπής από ξένο νόμισμα	353	(606)	-	-
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	1.450.959	1.323.445	1.416.185	1.303.460

Η κίνηση της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης έχει ως ακολούθως:

	2019	2018	2019	2018
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	**1.323.445**	**1.415.293**	**1.303.460**	**1.394.192**
Παροχές που πληρώθηκαν απευθείας από τον εργοδότη	(241.373)	(224.611)	(241.373)	(224.611)
Σύνολο καταχωρημένης δαπάνης στα αποτελέσματα (σημείωση 6)	233.324	220.000	218.888	220.510
Αναλογιστικές ζημίες στα λοιπά αποτελέσματα	135.210	(86.631)	135.210	(86.631)
Διαφορές μετατροπής από ξένο νόμισμα	353	(606)		
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	1.450.959	1.323.445	1.416.185	1.303.460

Τα ποσά που αναγνωρίσθηκαν στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσης αναλύονται ως εξής:

	2019	2018	2019	2018
Κόστος τρέχουσας υπηρεσίας	58.859	80.283	44.423	80.283
Χρεωστικοί τόκοι	21.565	20.877	21.565	20.877
Επιπλέον παροχές σε εργαζομένους	152.900	118.840	152.900	119.350
Παροχές σε εργαζόμενους μετά την έξοδο από την υπηρεσία (σημείωση 6)	233.324	220.000	218.888	220.510

Αναλογιστικά κέρδη/ζημιές: Σύμφωνα με το αναθεωρημένο ΔΛΠ 19 τα σωρευμένα αναλογιστικά κέρδη ή ζημιές που αναγνωρίζονται απευθείας στα Λοιπά Συνολικά Έσοδα έχουν ως κάτωθι:

	2019	2018	2019	2018
Αναλογιστικά (κέρδη) / ζημίες την 1 Ιανουαρίου	**216.945**	**303.576**	**216.945**	**303.576**
Αναλογιστικές ζημιές χρήσης	135.210	(86.631)	135.210	(86.631)
Αναλογιστικά (κέρδη) / ζημίες την 31 Δεκεμβρίου	352.155	216.945	352.155	216.945

Οι κύριες αναλογιστικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν κατά την ημερομηνία σύνταξης των Οικονομικών Καταστάσεων είναι οι εξής:

	2019	2018	2019	2018
Προεξοφλητικό επιτόκιο	0,89%	1,69%	0,89%	1,69%
Πληθωρισμός	1,75%	1,75%	1,75%	1,75%
Μελλοντικές αυξήσεις αποδοχών	2,25%	2,25%	2,25%	2,25%
Μέσος όρος εναπομένουσας μελλοντικής εργασιακής ζωής	13,40	13,11	12,84	12,55

Οι υποθέσεις αναφορικά με τη μελλοντική θνησιμότητα βασίζονται στον πίνακα που είναι αποδεκτός από την αρμόδια Ελληνική κυβερνητική υπηρεσία, η οποία επιθεωρεί τα Ελληνικά συνταξιοδοτικά αποθεματικά. Ο πίνακας ονομάζεται EVK2000 και βασίζεται στα ποσοστά θνησιμότητας της Ελβετίας.

Ιστορικά Στοιχεία Καθαρής Υποχρέωσης	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	2019	2018	2019	2018
Παρούσα αξία των υποχρεώσεων	1.450.959	1.323.445	1.416.185	1.303.460
Σύνολο	1.450.959	1.323.445	1.416.185	1.303.460

25. Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις

Οι αναγνωριζόμενες Αναβαλλόμενες Φορολογικές Απαιτήσεις και Υποχρεώσεις του Ομίλου κατανέμονται ως ακολούθως:

	Απαιτήσεις		Υποχρεώσεις		Καθαρό ποσό	
	2019	2018	2019	2018	2019	2018
Ενσώματες και ασώματες ακινητοποιήσεις	-	-	4.355.687	4.712.943	4.355.687	4.712.943
Πρόβλεψη Αποζημίωσης Πρ/κού	(339.885)	(325.865)	-	-	(339.885)	(325.865)
Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις	(22.342)	(14.426)	-	-	(22.342)	(14.426)
Φορολογική απαλλαγή επόμενων χρήσεων	(948.397)	(158.618)			(948.397)	(158.618)
Λοιπά στοιχεία	(118.858)	(158.466)	8.684	7.374	(110.174)	(151.092)
Συνολικές φορολογικές (απαιτήσεις) / υποχρεώσεις	**(1.429.482)**	**(657.375)**	**4.364.371**	**4.720.317**	**2.934.890**	**4.062.942**

Κίνηση προσωρινών διαφορών κατά τη διάρκεια της χρήσης	**Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2018**	**Καταχώρηση στα αποτελέσματα**	**Καταχώρηση στα ίδια κεφάλαια**	**Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2018**
Ενσώματες και ασώματες ακινητοποιήσεις	5.533.825	(820.801)	(80)	4.712.943
Πρόβλεψη Αποζημίωσης Πρ/κού	(404.316)	53.328	25.123	(325.865)
Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις	(10.218)	(4.538)	330	(14.426)
Φορολογική απαλλαγή επόμενων χρήσεων	(317.235)	158.618		(158.618)
Λοιπά στοιχεία	(160.368)	8.867	409	(151.092)
	4.641.688	**(604.527)**	**25.782**	**4.062.942**

Κίνηση προσωρινών διαφορών κατά τη διάρκεια της χρήσης	**Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2018**	**Καταχώρηση στα αποτελέσματα**	**Καταχώρηση στα ίδια κεφάλαια**	**Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2019**
Ενσώματες και ασώματες ακινητοποιήσεις	4.712.943	(357.273)	17	4.355.687
Πρόβλεψη Αποζημίωσης Πρ/κού	(325.865)	18.431	(32.450)	(339.885)
Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις	(14.426)	(7.689)	(227)	(22.342)
Φορολογική απαλλαγή επόμενων χρήσεων	(158.618)	(789.780)	-	(948.397)
Λοιπά στοιχεία	(151.092)	41.067	(149)	(110.571)
	4.062.942	**(1.095.244)**	**(32.809)**	**2.934.890**

Οι αναγνωριζόμενες Αναβαλλόμενες Φορολογικές Απαιτήσεις και Υποχρεώσεις της Εταιρείας κατανέμονται ως ακολούθως:

	Απαιτήσεις		**Υποχρεώσεις**		**Καθαρό ποσό**	
	2019	**2018**	**2019**	**2018**	**2019**	**2018**
Ενσώματες και ασώματες ακινητοποιήσεις	-	-	4.354.025	4.710.951	4.354.025	4.710.951
Πρόβλεψη αποζημίωσης Πρ/κού	(339.885)	(325.865)	-	-	(339.885)	(325.865)
Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις	-	-	-	-	-	-
Φορολογική απαλλαγή επόμενων χρήσεων	(948.397)	(158.618)			(948.397)	(158.618)
Λοιπά στοιχεία	(95.640)	(139.875)	-	-	(95.640)	(139.875)
Συνολικές φορολογικές (απαιτήσεις) / υποχρεώσεις	**(1.383.922)**	**(604.527)**	**4.354.025**	**4.710.951**	**2.970.103**	**4.086.594**

Κίνηση προσωρινών διαφορών κατά τη διάρκεια της χρήσης	**Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2018**	**Καταχώρηση στα αποτελέσματα**	**Καταχώρηση στα ίδια κεφάλαια**	**Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2018**
Ενσώματες και ασώματες ακινητοποιήσεις	5.530.793	(819.842)	-	4.710.951
Πρόβλεψη αποζημίωσης πρ/κού	(404.316)	53.328	25.123	(325.865)
Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις	-	-	-	-
Φορολογική απαλλαγή επόμενων χρήσεων	(317.235)	158.618	-	(158.618)
Λοιπά στοιχεία	(145.319)	5.444	-	(139.875)
	4.663.924	**(602.453)**	**25.123**	**4.086.594**

Κίνηση προσωρινών διαφορών κατά τη διάρκεια της χρήσης	**Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2018**	**Καταχώρηση στα αποτελέσματα**	**Καταχώρηση στα ίδια κεφάλαια**	**Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2019**
Ενσώματες και ασώματες ακινητοποιήσεις	4.710.951	(356.926)	-	4.354.025
Πρόβλεψη αποζημίωσης πρ/κού	(325.865)	18.431	(32.450)	(339.885)
Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις	-	-	-	-
Φορολογική απαλλαγή επόμενων χρήσεων	(158.618)	(789.780)	-	(948.397)
Λοιπά στοιχεία	(139.875)	44.234	-	95.640
	4.086.594	**(1.084.041)**	**(32.450)**	**2.970.103**

26. Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις

	Ο Όμιλος		**Η Εταιρεία**	
	2019	**2018**	**2019**	**2018**
Προμηθευτές και λοιποί πιστωτές	6.893.239	6.819.671	6.528.803	6.333.807
Υποχρεώσεις από φόρους και τέλη	530.414	537.366	530.414	537.366
Λοιπές υποχρεώσεις και δεδουλευμένα έξοδα	2.918.080	2.147.149	2.807.759	2.020.905
Σύνολο	**10.341.733**	**9.504.185**	**9.866.976**	**8.892.077**

Η έκθεση του Ομίλου και της Εταιρείας στον κίνδυνο ρευστότητας σχετικά με τους προμηθευτές και τις λοιπές υποχρεώσεις αναλύεται στη σημείωση 29.

27. Συναλλαγές με συνδεμένα μέρη

Ως συνδεμένα μέρη του Ομίλου θεωρούνται τα μέλη της Διοίκησης και αποκλειστικοί μέτοχοί του.
Οι συναλλαγές του Ομίλου με τα μέλη της Διοίκησης έχουν ως εξής:

Παροχές σε μέλη της Διοίκησης:	**2019**	**2018**
Αμοιβές Μελών Δ.Σ. και ανώτατων διευθυντικών στελεχών	1.565.382	1.385.063
Σύνολο	**1.565.382**	**1.385.063**

Ως συνδεμένα μέρη της Εταιρείας θεωρούνται οι θυγατρικές της (σημείωση 15), η συνδεμένη εταιρεία ΑΛΤΙΚΗ Α.Β.Ε.Ε.Τ. καθώς επίσης και τα μέλη της Διοίκησης και οι αποκλειστικοί μέτοχοί της.

Τα υπόλοιπα των συναλλαγών της Εταιρείας με θυγατρικές και συνδεμένες εταιρείες έχουν ως εξής:

Βραχυπρόθεσμες εμπορικές απαιτήσεις από:	**2019**	**2018**
Atlanta Am Sp. z o.o.	930.381	799.181
ΑΛΤΙΚΗ Α.Β.Ε.Ε.Τ.	343.441	651.291
Σύνολο	**1.273.822**	**1.450.471**

Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις σε:	**2019**	**2018**
ΒΛΑΧΑ Α.Ε.	293.072	304.233
Σύνολο	**293.072**	**304.233**

Οι συναλλαγές της Εταιρείας με θυγατρικές και συνδεμένες εταιρείες έχουν ως εξής:

Πωλήσεις αγαθών και λοιπά έσοδα:	**2019**	**2018**
ATLANTA A.M. Sp.zo.o	2.164.930	2.174.620
ΒΛΑΧΑ Α.Ε.	-	-
ΑΛΤΙΚΗ Α.Β.Ε.Ε.Τ.	1.157.618	2.226.259
Σύνολο	**3.322.548**	**4.400.879**

Αγορές αγαθών και υπηρεσιών:	**2019**	**2018**
ΒΛΑΧΑ Α.Ε.	1.300.584	1.123.380
Σύνολο	**1.300.584**	**1.123.380**

Οι συναλλαγές της Εταιρείας με θυγατρικές και συνδεμένες εταιρείες καθώς και τα υπόλοιπα των απαιτήσεων και υποχρεώσεων με αυτές απαλείφονται κατά την ενοποίηση.

Οι συναλλαγές της Εταιρείας με τα μέλη της Διοίκησης έχουν ως εξής:

Παροχές σε μέλη της Διοίκησης:	**2019**	**2018**
Αμοιβές Μελών Δ.Σ. και ανώτατων διευθυντικών στελεχών	1.303.550	1.122.379
Σύνολο	**1.303.550**	**1.122.379**

28. Δεσμεύσεις και ενδεχόμενες υποχρεώσεις

Δεσμεύσεις

Κεφαλαιακές δεσμεύσεις: Κατά την 31.12.2019 και 31.12.2018, η Εταιρεία δεν έχει κεφαλαιακές δεσμεύσεις αναφορικά με συμβάσεις προμηθευτών. Αναφορικά με τις δεσμεύσεις από μισθώσεις, το νέο πρότυπο Δ.Π.Χ.Α 16, επηρέασε τον λογιστικό χειρισμό των λειτουργικών μισθώσεων της Εταιρείας. Συγκεκριμένα, κατά την υιοθέτηση του Δ.Π.Χ.Α. 16, οι υποχρεώσεις που απορρέουν από τις εν λόγω λειτουργικές συμβάσεις, οι οποίες προγενέστερα σύμφωνα με το ΔΛΠ 17, έπρεπε να γνωστοποιούνται στις σημειώσεις επί των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, εμφανίζονται πλέον στα ενσώματα περιουσιακά στοιχεία (δικαιώματα χρήσης) και στα Δάνεια και Υποχρεώσεις από μισθώσεις στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης.

Ενδεχόμενες απαιτήσεις και υποχρεώσεις

Η Εταιρεία βρίσκεται από το 2009 σε δικαστική διαμάχη με τη Mediterranean Foods A.E. («Mediterranean Foods»). Πιο συγκεκριμένα, η δεύτερη, κατήγγειλε την υφιστάμενη από το 2008 σύμβαση αποκλειστικής διανομής από την Εταιρεία των προϊόντων BRAVA και DELICIA, διεκδικώντας την αποπληρωμή τιμολογίων συνολικής αξίας Ευρώ 1,7 εκατομμυρίων πλέον αποζημίωσης για τόκους. Στην παρούσα φάση, λόγω της μονομερούς λύσης της σύμβασης διανομής, εκκρεμούν αγωγές και από την Εταιρεία κατά της Mediterranean Foods και των μετόχων της, για ζητήματα αποζημιώσεων συνολικής αξίας Ευρώ 1,4 εκατομμυρίων καθώς και για την έκδοση πιστωτικών τιμολογίων συνολικής αξίας Ευρώ 0,6 εκατομμυρίων από την Mediterranean Foods για εκπτώσεις που χορήγησε η Εταιρεία προς πελάτες σύμφωνα με τη σύμβαση διανομής. Οι αγωγές αφού κρίθηκαν πρωτόδικα και δεν δικαίωσαν την Εταιρεία, συζητήθηκαν στο εφετείο. Στις 21 Φεβρουαρίου 2019 εκδόθηκε η απόφαση του εφετείου με την οποία έγινε δεκτή η εν θέματι έφεση της αντιδίκου και απορρίφθηκε για λόγους αοριστίας με δικαίωμα επανακατάθεσης. Η δε αγωγή της Εταιρείας απορρίφθηκε με δικαίωμα άσκησης αναίρεσης. Η αντίδικος άσκησε ήδη εκ νέου αγωγή, ενώ η Εταιρεία σκοπεύει να ασκήσει αναίρεση. Η Διοίκηση της Εταιρείας, έχοντας πλήρη εμπιστοσύνη στην Ελληνική Δικαιοσύνη είναι βέβαιη ότι θα δικαιωθεί τελικά για τη ζημιά που έχει υποστεί από τη συγκεκριμένη υπόθεση.

Επιπρόσθετα, υπάρχουν ορισμένες δικαστικές υποθέσεις στα πλαίσια της κανονικής λειτουργίας της Εταιρείας και του Ομίλου.

Η Διοίκηση καθώς και οι νομικοί σύμβουλοι του Ομίλου και της Εταιρείας εκτιμούν ότι όλες οι εκκρεμείς υποθέσεις αναμένεται να διευθετηθούν χωρίς σημαντικές αρνητικές επιδράσεις στην χρηματοοικονομική θέση του Ομίλου και της Εταιρείας. Οποιεσδήποτε άλλες υποθέσεις που εκκρεμούσαν κατά την 31 Δεκεμβρίου 2019 έκλεισαν οριστικά στην παρούσα χρήση χωρίς κάποια επιβάρυνση της χρηματοοικονομικής θέσης του Ομίλου και της Εταιρείας.

29. Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου και χρηματοοικονομικά μέσα

Ο Όμιλος και η Εταιρεία είναι εκτεθειμένοι στους ακόλουθους κινδύνους από τη χρήση χρηματοοικονομικών μέσων:

- πιστωτικός κίνδυνος
- κίνδυνος ρευστότητας
- κίνδυνος αγοράς
- λειτουργικός κίνδυνος

Αυτή η σημείωση παρουσιάζει τις πληροφορίες για την έκθεση του Ομίλου και της Εταιρείας σε κάθε έναν από τους ανωτέρω κινδύνους, τους στόχους του, τις πολιτικές και τις διαδικασίες για τη μέτρηση και διαχείριση του κινδύνου και τη διαχείριση του κεφαλαίου του. Περαιτέρω ποσοτικές γνωστοποιήσεις περιλαμβάνονται καθ' όλη την έκταση αυτών των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων.

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας έχει τη γενική ευθύνη για την καθιέρωση και την εποπτεία του πλαισίου για τη διαχείριση του κινδύνου του Ομίλου και της Εταιρείας. Η διαχείριση του χρηματοοικονομικού κινδύνου έχει ως στόχο τον περιορισμό των προαναφερθεισών κινδύνων από τη συνεχή λειτουργία και τη χρηματοδότηση των δραστηριοτήτων. Οι πολιτικές διαχείρισης κινδύνου του Ομίλου και της Εταιρείας έχουν συσταθεί για τον εντοπισμό και την ανάλυση των κινδύνων που αντιμετωπίζει ο Όμιλος και η Εταιρεία ώστε να καθορισθούν τα κατάλληλα όρια κινδύνων και οι διαδικασίες ελέγχου επί αυτών, καθώς και για την παρακολούθηση των κινδύνων και την τήρηση των ορίων. Οι πολιτικές διαχείρισης κινδύνου και τα συστήματα

εξετάζονται τακτικά για να αντικατοπτρίζουν τις μεταβολές στις συνθήκες της αγοράς και στις δραστηριότητες του Ομίλου και της Εταιρείας. Ο Όμιλος και η Εταιρεία, μέσω της εκπαίδευσης και των προτύπων διοίκησης, στοχεύει στο να αναπτύξει ένα πειθαρχημένο και εποικοδομητικό περιβάλλον ελέγχου, στο οποίο όλοι οι εργαζόμενοι να καταλαβαίνουν τους ρόλους και τις υποχρεώσεις τους και στο οποίο η ανάληψη των κινδύνων και των σχετικών αντίμετρων που μειώνουν τους κινδύνους να ορίζεται σαφώς.

Πιστωτικός κίνδυνος

Πιστωτικός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος οικονομικών απωλειών για τον Όμιλο και την Εταιρεία, εάν ένας πελάτης ή ένα αντισυμβαλλόμενο μέρος, σε συναλλαγή με χρηματοοικονομικό μέσο, αποτύχει να εκπληρώσει τις συμβατικές υποχρεώσεις του. Ο πιστωτικός κίνδυνος προκύπτει κυρίως από απαιτήσεις του Ομίλου και της Εταιρείας από τους πελάτες. Η λογιστική αξία των χρηματοοικονομικών στοιχείων Ενεργητικού αντιπροσωπεύει τη μέγιστη έκθεση στον πιστωτικό κίνδυνο.

Η μέγιστη έκθεση στον πιστωτικό κίνδυνο κατά την ημερομηνία σύνταξης των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων ήταν η ακόλουθη:

		Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	Σημείωση	2019	2018	2019	2018
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	16	51.702	51.484	50.485	50.222
Εμπορικές απαιτήσεις	18	10.648.766	15.211.807	10.370.610	14.823.419
Λοιπές απαιτήσεις	18	834.987	996.591	659.329	723.005
Χρηματικά διαθέσιμα και ισοδύναμα	19	1.566.022	864.730	1.203.111	632.179
		13.101.477	17.124.611	12.283.535	16.228.824

Απαιτήσεις από πελάτες

Η έκθεση του Ομίλου και της Εταιρείας στον πιστωτικό κίνδυνο επηρεάζεται κυρίως από τα εξατομικευμένα χαρακτηριστικά κάθε πελάτη. Ωστόσο, λαμβάνονται υπόψη επίσης, τα δημογραφικά στοιχεία της πελατειακής βάσης του Ομίλου και της Εταιρείας, συμπεριλαμβανομένου του κινδύνου αθέτησης των υποχρεώσεων του κλάδου και της ανταγωνιστικότητας της εγχώριας αγοράς, στην οποία λειτουργούν οι πελάτες, καθώς αυτοί οι παράγοντες μπορεί να έχουν επίδραση επί του πιστωτικού κινδύνου, δεδομένης της παρούσας επιδείνωσης των οικονομικών συνθηκών. Πρέπει να σημειωθεί ότι η Εταιρεία, λειτουργεί σε ολόκληρη την εγχώρια αγορά, επομένως, γεωγραφικά, δεν υπάρχει καμία συγκέντρωση πιστωτικού κινδύνου. Εκτός από τα ανωτέρω, δεν υπάρχει καμία άλλη σημαντική συγκέντρωση πιστωτικού κινδύνου σχετικά με τους πελάτες.

Τα ακίνητα υπόλοιπα προκύπτουν κυρίως από προβλήματα πιστοληπτικής ικανότητας των πελατών, διαφωνίες με τους πελάτες ή απάτη. Η Εταιρεία έχει καθιερώσει μια πολιτική πιστωτικού ελέγχου που ορίζει ότι όλοι οι νέοι πελάτες υποβάλλονται σε πιστωτικό έλεγχο πριν από τη συνεργασία μαζί τους. Στο πλαίσιο της παρακολούθησης του πιστωτικού κινδύνου των πελατών, οι πελάτες ομαδοποιούνται ανάλογα με τα πιστωτικά χαρακτηριστικά τους και ασφαλίζονται σε αναγνωρισμένη εταιρεία του κλάδου ασφάλισης πιστώσεων. Ο Όμιλος και η Εταιρεία λαμβάνουν επίσης εγγυητικές επιστολές από τους πελάτες προκειμένου να περιοριστεί ο πιστωτικός κίνδυνος.

Εφαρμόζοντας από 1 Ιανουαρίου 2018, το νέο λογιστικό πρότυπο ΔΠΧΑ 9, η Διοίκηση αξιολογεί την ανακτησιμότητα των εμπορικών απαιτήσεων της Εταιρείας και του Ομίλου και προβαίνει σε εκτίμηση της απαιτούμενης πρόβλεψης απομείωσης για τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές χρησιμοποιώντας όλες τις πληροφορίες που μπορούν να συλλεχθούν, βάσει τόσο ιστορικών όσο και παρόντων στοιχείων, αλλά και στοιχείων που αφορούν σε λογικές μελλοντικές εκτιμήσεις. Η Διοίκηση προβαίνει σε περιοδική επανεκτίμηση της επάρκειας της σχηματισμένης προβλέψεως προς κάλυψη επισφαλών απαιτήσεων λαμβάνοντας υπόψη μεταξύ άλλων στοιχεία και εκτιμήσεις των νομικών συμβούλων, στην βάση των πρόσφατων εξελίξεων των υποθέσεων που διαχειρίζονται.

Η παλαιότητα των εμπορικών απαιτήσεων και η σχετική πρόβλεψη για ζημίες απομείωσης κατά την ημερομηνία σύνταξης των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων ήταν η ακόλουθη:

	Ο Όμιλος				Η Εταιρεία			
	Συνολικό ποσό	Απο μείωση	Συνολικό ποσό	Απο μείωση	Συνολικό ποσό	Απο μείωση	Συνολικό ποσό	Απο μείωση
	2019	2019	2018	2018	2019	2019	2018	2018
Μη ληξιπρόθεσμα	9.928.987	-	14.876.583	232.718	9.796.978	-	14.745.266	232.718
Ληξιπρόθεσμα για 0-30 μέρες	602.032	125.868	312.632	2.193	457.576	125.868	138.970	2.193
Ληξιπρόθεσμα για 31-120 μέρες	333.725	91.800	179.425	2.792	333.725	91.800	176.885	2.792
Ληξιπρόθεσμα για 121-150 μέρες	-	-	-	-	-	-	-	-
Ληξιπρόθεσμα πέραν των 150 ημερών	431.501	429.810	448.980	368.111	312.222	312.222	292.187	292.187
	11.296.245	647.479	15.817.621	605.814	10.900.500	529.890	15.353.309	529.890

Για την κίνηση της πρόβλεψης απομείωσης αναφορικά με τις εμπορικές απαιτήσεις, γίνεται αναφορά στη σημείωση 18. Η συνολική πρόβλεψη ως ποσοστό των συνολικών ακαθάριστων απαιτήσεων του Ομίλου ανήλθε σε 5,73% και της Εταιρείας σε 4,86% την 31 Δεκεμβρίου 2019 και σε 3,83% και 3,45% αντίστοιχα την 31 Δεκεμβρίου 2018. Κατά τη χρήση 2019 σχηματίσθηκε από τον Όμιλο επιπλέον πρόβλεψη ποσού Ευρώ 40.468. Ο Όμιλος και η Εταιρεία πιστεύουν ότι ποσά που δεν έχουν πλήρως απομειωθεί, αλλά είναι σε καθυστέρηση, είναι δυνατό να εισπραχθούν, βασιζόμενοι στην ιστορική συμπεριφορά των πληρωμών και εκτεταμένες αναλύσεις για την αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας των συγκεκριμένων πελατών και την ικανότητα πληρωμής. Με βάση τα ιστορικά ποσοστά αθέτησης πληρωμών και τις τρέχουσες οικονομικές συνθήκες, ο Όμιλος και η Εταιρεία εκτιμούν ότι, εκτός από τα παραπάνω, δεν απαιτείται περαιτέρω πρόβλεψη επισφαλειών, όσον αφορά τις εμπορικές απαιτήσεις.

Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα αυτών

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2019, ο Όμιλος και η Εταιρεία κατέχουν χρηματικά διαθέσιμα και ισοδύναμα αυτών ύψους Ευρώ 1.566.022 (2018: Ευρώ 864.730) και Ευρώ 1.203.111 (2018: Ευρώ 632.179) αντίστοιχα, που αντιπροσωπεύουν τη μέγιστη έκθεση τους στον κίνδυνο αυτών των περιουσιακών στοιχείων.

Εγγυήσεις

Ο Όμιλος και η Εταιρεία έχουν ως πολιτική να παρέχουν χρηματοοικονομικές εγγυήσεις μόνο σε θυγατρικές εταιρείες. Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2019, δεν υπάρχουν σχετικές χρηματοοικονομικές εγγυήσεις.

Κίνδυνος ρευστότητας

Ο κίνδυνος ρευστότητας είναι ο κίνδυνος ότι ο Όμιλος και η Εταιρεία θα αντιμετωπίσουν δυσκολίες στην εκπλήρωση των υποχρεώσεων που συνδέονται με τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις τους, οι οποίες διακανονίζονται με την παράδοση μετρητών ή άλλου χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου. Η προσέγγιση του Ομίλου και της Εταιρείας στη διαχείριση της ρευστότητας είναι να εξασφαλίσουν, κατά το μέγιστο δυνατό, ότι θα έχουν πάντα την επαρκή ρευστότητα για να τακτοποιούν τις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις τους υπό κανονικές και μη συνθήκες, χωρίς να υποστούν μη αποδεκτές απώλειες ή κίνδυνο ζημίας της φήμης τους. Ο Όμιλος και η Εταιρεία παρακολουθούν τον κίνδυνο έλλειψης κεφαλαίων χρησιμοποιώντας τις πρακτικές προγραμματισμού ρευστότητας. Αυτές οι πρακτικές εξετάζουν την ωριμότητα τόσο των περιουσιακών στοιχείων (π.χ. λογαριασμοί εισπρακτέοι, λοιπά περιουσιακά στοιχεία) όσο και των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων και των προβλεπόμενων λειτουργικών ταμειακών ροών. Ο στόχος του Ομίλου και της Εταιρείας είναι να διατηρούν μια ισορροπία μεταξύ της συνέχισης της χρηματοδότησης και της ευελιξίας.

Επίσης, ο Όμιλος διατηρεί κατά την 31 Δεκεμβρίου 2019 γραμμές πίστωσης (μη εγγυημένες) ύψους Ευρώ 30 εκατομμυρίων περίπου, προς εξασφάλιση των απαραίτητων κεφαλαίων κίνησης από τα οποία έχει χρησιμοποιήσει πιστώσεις ποσού Ευρώ 15,7 εκατομμυρίων περίπου.

Η Εταιρεία διατηρεί κατά την 31 Δεκεμβρίου 2019 γραμμές πίστωσης (μη εγγυημένες) ύψους Ευρώ 29 εκατομμυρίων περίπου, προς εξασφάλιση των απαραίτητων κεφαλαίων κίνησης από τα οποία έχει χρησιμοποιήσει πιστώσεις ποσού Ευρώ 15,7 εκατομμυρίων περίπου.

Ο Όμιλος και η Εταιρεία παρακολουθούν στενά τη ρευστότητά τους σε μηνιαία βάση για να εξασφαλίσουν τη δυνατότητα κάλυψης των υποχρεώσεών τους.

Τα ακόλουθα είναι οι συμβατικές λήξεις των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων συμπεριλαμβανομένων των κατ' εκτίμηση πληρωμών τόκων και αποκλείοντας την επίδραση των συμφωνιών συμψηφισμού:

Ο Όμιλος

31 Δεκεμβρίου 2019	Λογιστική Αξία	Συμβατικές Ταμειακές ροές	Λιγότερο 1 έτους	2-5 έτη	Πέραν των 5 ετών
Μη παράγωγες χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις					
Δάνεια (σημείωση 23)	17.287.364	17.802.801	11.629.945	6.172.856	-
Φόρος εισοδήματος	28.842	28.842	28.842	-	-
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις (σημείωση 26)	10.341.733	10.341.733	10.341.733	-	-
Σύνολο	27.657.939	28.173.376	22.000.520	6.172.856	

31 Δεκεμβρίου 2018	Λογιστική Αξία	Συμβατικές Ταμειακές ροές	Λιγότερο 1 έτους	2-5 έτη	Πέραν των 5 ετών
Μη παράγωγες χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις					
Δάνεια (σημείωση 23)	5.602.423	5.860.856	1.662.288	4.115.000	-
Φόρος εισοδήματος	81.109	81.109	81.109	-	-
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις (σημείωση 26)	9.504.185	9.504.185	9.504.185	-	-
Σύνολο	15.187.717	15.446.150	11.331.150	4.115.000	-

Η Εταιρεία

31 Δεκεμβρίου 2019	Λογιστική Αξία	Συμβατικές Ταμειακές ροές	Λιγότερο 1 έτους	2-5 έτη	Πέραν των 5 ετών
Μη παράγωγες χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις					
Δάνεια (σημείωση 23)	16.970.671	17.476.141	11.445.975	6.030.165	-
Φόρος εισοδήματος	-	-	-	-	-
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις (σημείωση 26)	9.866.976	9.866.976	9.866.976	-	-
Σύνολο	26.837.647	27.343.117	21.312.951	6.030.165	

31 Δεκεμβρίου 2018	Λογιστική Αξία	Συμβατικές Ταμειακές ροές	Λιγότερο 1 έτους	2-5 έτη	Πέραν των 5 ετών
Μη παράγωγες χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις					
Δάνεια (σημείωση 23)	5.518.855	5.777.288	1.662.288	4.115.000	-
Φόρος εισοδήματος	84.693	84.693	84.693	-	-
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις (σημείωση 26)	8.892.077	8.892.077	8.892.077	-	-
Σύνολο	14.495.625	14.754.058	10.639.058	4.115.000	

Οι ταμειακές ροές που περιλαμβάνονται στην ανάλυση των ληξιπρόθεσμων οφειλών δεν αναμένεται ότι θα πραγματοποιηθούν πολύ νωρίτερα, ή σε πολύ διαφορετικά ποσά από αυτά που αναφέρονται.

Κίνδυνος αγοράς

Ο κίνδυνος αγοράς συνίσταται στον κίνδυνο των αλλαγών σε τιμές πρώτων υλών, συναλλαγματικές ισοτιμίες και επιτόκια που επηρεάζουν τα αποτελέσματα του Ομίλου ή την αξία των χρηματοοικονομικών του μέσων. Η Διοίκηση εκτιμά τον κίνδυνο αγοράς και τις πιθανές επιπτώσεις του, προκειμένου να διασφαλίσει ότι λαμβάνονται έγκαιρα όλα τα αναγκαία και δυνατά μέτρα και ενέργειες για την ελαχιστοποίηση τυχόν επιπτώσεων στις δραστηριότητες της Εταιρείας και του Ομίλου.

Κίνδυνος από μεταβολές τιμών

Η Εταιρεία και οι θυγατρικές της εταιρείες εκτίθενται στις μεταβολές των τιμών των πρώτων υλών. Συγκεκριμένα, η κερδοφορία του Ομίλου και της Εταιρείας μπορεί να επηρεαστεί (είτε θετικά, είτε αρνητικά) από τη διακύμανση των τιμών των πρώτων υλών. Η βασική πρώτη ύλη, δηλαδή το σιτάρι, αποτελεί το βασικό παράγοντα κόστους παραγωγής για τις εταιρείες του κλάδου. Η διαμόρφωση της τιμής του είναι αποτέλεσμα προσφοράς και ζήτησης. Οι καιρικές συνθήκες επιδρούν άμεσα στην ποσότητα και την ποιότητα των παραγόμενων σιτηρών και συνεπώς καθορίζουν την προσφορά. Εν αντιθέσει, η ζήτηση κινείται σε σχετικά σταθερά επίπεδα. Κατά συνέπεια σε περιόδους καλής παραγωγής, οι τιμές των σιτηρών διαμορφώνονται σε χαμηλά επίπεδα, ενώ σε περιόδους με κακές καιρικές συνθήκες, διαμορφώνονται σε υψηλότερα επίπεδα λόγω μειωμένης παραγωγής ή ανεπάρκειας κατάλληλης ποιότητας. Λόγω του αυξημένου ανταγωνισμού του κλάδου, τυχόν αυξήσεις των διεθνών και εγχωρίων τιμών της πρώτης ύλης δεν μετακυλίονται εύκολα στην τελική τιμή των προϊόντων, γεγονός που ενέχει τον κίνδυνο αρνητικής επίδρασης στα αποτελέσματα του Ομίλου και της Εταιρείας. Ως εκ τούτου η έκθεση στον εν λόγω κίνδυνο αξιολογείται ως αυξημένη και για το λόγο αυτό η Διοίκηση της Εταιρείας λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα, προκειμένου να περιορίσει την έκθεση στον εν λόγω κίνδυνο μέσω ειδικών συμφωνιών με τους προμηθευτές της.

Συναλλαγματικός κίνδυνος

Η Εταιρεία δεν εκτίθεται σε σημαντικό συναλλαγματικό κίνδυνο καθώς οι πωλήσεις προϊόντων και αγορές περιουσιακών στοιχείων διενεργούνται σε Ευρώ, το οποίο είναι το λειτουργικό νόμισμα της Εταιρείας. Όλα τα τοκοφόρα δάνεια της καθώς και οι τόκοι των δανείων είναι επίσης σε Ευρώ. Ο Όμιλος δεν εκτίθεται σε σημαντικό συναλλαγματικό κίνδυνο καθώς δραστηριοποιείται κυρίως στην Ελληνική επικράτεια. Η έκθεση του Ομίλου σε συναλλαγματικό κίνδυνο προέρχεται από την δραστηριότητά του στην Πολωνία μέσω της θυγατρικής του εταιρείας Atlanta AM Sp. z.o.o. της οποίας τα καθαρά περιουσιακά στοιχεία αντιπροσωπεύουν το 1% των καθαρών περιουσιακών στοιχείων του Ομίλου.

Δεδομένου ότι ο Όμιλος και η Εταιρεία δεν εκτίθενται σε σημαντικό συναλλαγματικό κίνδυνο, δεν παρατίθεται ανάλυση ευαισθησίας για το σκοπό αυτό.

Κίνδυνος επιτοκίου

Ο Όμιλος και η Εταιρεία θεωρούν ότι ο κίνδυνος επιτοκίου ότι δεν είναι σημαντικός, καθότι λόγω της σωστής χρηματοοικονομικής διαχείρισης το επίπεδο δανεισμού τους δεν είναι ιδιαίτερα υψηλό δεδομένων των μεγεθών τους. Συνεπώς, παρόλο που κατά την 31 Δεκεμβρίου 2019, το μεγαλύτερο μέρος των τοκοφόρων χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων ήταν σε κυμαινόμενο επιτόκιο (Euribor πλέον περιθωρίου) τυχόν αλλαγές στο επιτόκιο δεν μπορούν να επηρεάσουν την λειτουργία του Ομίλου και της Εταιρείας. Μια αύξηση (μείωση) στο επιτόκιο κατά 0.5%, θα αύξανε (μείωνε) κατά Ευρώ 56χιλ και Ευρώ 59 χιλ περίπου το δανεισμό της Εταιρείας του Ομίλου αντίστοιχα.

Η Εταιρεία και οι θυγατρικές της εταιρείες δε χρησιμοποιούν παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα και μέσα αντιστάθμισης κινδύνου ώστε να διαχειριστούν τον κίνδυνο από τις συνθήκες της αγοράς.

Λειτουργικός κίνδυνος

Ο λειτουργικός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος άμεσης ή έμμεσης ζημίας που προκύπτει από πολλά αίτια, που σχετίζονται με τις διαδικασίες του Ομίλου και της Εταιρείας, το προσωπικό τους, την τεχνολογία και τις υποδομές, καθώς και από εξωτερικούς παράγοντες (πλην του πιστωτικού κινδύνου, του κινδύνου αγοράς και του κινδύνου ρευστότητας) όπως αυτές προκύπτουν από τις νομικές και κανονιστικές απαιτήσεις και τα γενικώς αποδεκτά πρότυπα εταιρικής συμπεριφοράς. Λειτουργικοί κίνδυνοι προκύπτουν από το σύνολο των δραστηριοτήτων του Ομίλου και της Εταιρείας.

Σκοπός του Ομίλου και της Εταιρείας είναι η διαχείριση του λειτουργικού κινδύνου, έτσι ώστε να εξισορροπήσουν την αποφυγή των οικονομικών ζημιών και την προσβολή της φήμης τους με παράλληλες συνέργειες κόστους και τον περιορισμό των διαδικασιών ελέγχου που περιορίζουν την πρωτοβουλία και τη δημιουργικότητα.

Η πρωταρχική ευθύνη για την ανάπτυξη και την εφαρμογή των ελέγχων για την αντιμετώπιση του λειτουργικού κινδύνου έχει ανατεθεί στο Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας. Η ευθύνη αυτή υποστηρίζεται από την ανάπτυξη γενικών εταιρικών προτύπων για τη διαχείριση του λειτουργικού κινδύνου στους ακόλουθους τομείς:

- Απαιτήσεις για κατάλληλο διαχωρισμό καθηκόντων, συμπεριλαμβανομένης ανεξάρτητης έγκρισης των συναλλαγών
- Απαιτήσεις για συμφωνία και παρακολούθηση των συναλλαγών
- Συμμόρφωση με ρυθμιστικές και λοιπές νομικές απαιτήσεις
- Τεκμηρίωση ελέγχων και διαδικασιών
- Απαιτήσεις για περιοδική αξιολόγηση των επιχειρησιακών κινδύνων, καθώς και επάρκεια ελέγχων και διαδικασιών για την αντιμετώπιση των κινδύνων που εντοπίζονται
- Απαιτήσεις για υποβολή επιχειρησιακών ζημιών και προτεινόμενων διορθωτικών μέτρων
- Ανάπτυξη σχεδίων έκτακτης ανάγκης
- Κατάρτιση και επαγγελματική ανάπτυξη
- Δεοντολογικά και επιχειρηματικά πρότυπα
- Περιορισμός του κινδύνου

Η συμμόρφωση με τα πρότυπα του Ομίλου και της Εταιρείας εξασφαλίζεται μέσω της ενεργού συμμετοχής των βασικών μετόχων της Εταιρείας στη διοίκηση και στις καθημερινές δραστηριότητες του Ομίλου και της Εταιρείας.

Κίνδυνος μακροοικονομικού και επιχειρησιακού περιβάλλοντος στην Ελλάδα

Ύστερα από σχεδόν δέκα χρόνια ύφεσης, το μακροοικονομικό και χρηματοοικονομικό περιβάλλον στην Ελλάδα σημείωσε βελτίωση με ρυθμό ανάπτυξης +1.9% το 2019. Οι εκτιμήσεις της Τραπέζης Ελλάδος στις αρχές του 2020, πριν την έναρξη της κρίσης λόγω της πανδημίας του Κορωνοϊού (Covid-19), εκτιμούσαν τη συνέχιση της αναπτυξιακής δυναμικής της χώρας για τα επόμενα δύο έτη. Δημιουργήθηκε μια θετική ψυχολογία στην οικονομία και στις επιχειρήσεις λαμβάνοντας υπόψιν την άρση του περιορισμού στην κίνηση κεφαλαίων, την προσωρινή ρύθμιση για την βιωσιμότητα του δημοσίου χρέους καθώς και τον πρόσφατο φορολογικό νόμο με τον οποίο επέρχονται μια σειρά από τροποποιήσεις με αναπτυξιακό προσανατολισμό.

Ωστόσο, οι πρόσφατες προβλέψεις χρηματοπιστωτικών οίκων, εκτιμούν ότι η πανδημία θα επιφέρει σημαντική ύφεση για το 2020 τόσο στην χώρα όσο και σε όλο τον κόσμο, τόσο λόγω των έκτακτων μέτρων περιορισμού κοινωνικών & οικονομικών δραστηριοτήτων, όσο και λόγω του γενικότερου κλίματος στην οικονομία.

Η Εταιρεία, εκτιμά διαρκώς την κατάσταση και τις πιθανές επιπτώσεις της, προκειμένου να διασφαλίσει ότι λαμβάνονται έγκαιρα όλα τα αναγκαία και δυνατά μέτρα και ενέργειες για την ελαχιστοποίηση τυχόν επιπτώσεων στις δραστηριότητες της.

Εύλογες αξίες

Κάποιες λογιστικές πολιτικές και γνωστοποιήσεις του Ομίλου και της Εταιρείας απαιτούν τον προσδιορισμό της εύλογης αξίας για τα χρηματοοικονομικά και μη χρηματοοικονομικά στοιχεία του Ενεργητικού και του Παθητικού. Οι εύλογες αξίες έχουν καθοριστεί για λόγους αποτίμησης ή/και γνωστοποίησης, βασισμένες στις παρακάτω μεθόδους. Όπου χρειάζεται, συμπληρωματικές πληροφορίες για τις υποθέσεις που έγιναν στον καθορισμό της εύλογης αξίας γνωστοποιούνται στις σημειώσεις που αφορούν τα συγκεκριμένα στοιχεία του Ενεργητικού και του Παθητικού.

Κατά την επιμέτρηση της εύλογης αξίας ενός περιουσιακού στοιχείου ή υποχρέωσης, η Εταιρεία χρησιμοποιεί μετρήσιμα μεγέθη της αγοράς, στο βαθμό που αυτό είναι εφικτό. Οι εύλογες αξίες κατατάσσονται σε διαφορετικά επίπεδα σύμφωνα με τα δεδομένα που χρησιμοποιούνται στις τεχνικές μεθόδους αποτίμησης, ως εξής:

Επίπεδο 1:	Τιμές αγοράς (χωρίς προσαρμογές) για χρηματοοικονομικά μέσα που διαπραγματεύονται σε ενεργές αγορές.
Επίπεδο 2:	Δεδομένα, εκτός των τιμών αγοράς που περιλαμβάνονται στο Επίπεδο 1 και είναι παρατηρήσιμα για το περιουσιακό στοιχείο ή την υποχρέωση, είτε άμεσα (π.χ. τιμές) είτε έμμεσα (π.χ. εξαχθέντα από τιμές).

Επίπεδο 3: Δεδομένα που βασίζονται σε διαθέσιμες πληροφορίες ή εκτιμήσεις του Ομίλου καθώς δεν υπάρχουν παρατηρήσιμα δεδομένα στην αγορά.

Εάν τα δεδομένα που χρησιμοποιούνται για την επιμέτρηση της εύλογης αξίας ενός περιουσιακού στοιχείου ή μιας υποχρέωσης μπορούν να κατηγοριοποιηθούν σε διαφορετικά επίπεδα της ιεράρχησης εύλογων αξιών, τότε η επιμέτρηση της εύλογης αξίας κατατάσσεται στο σύνολό της στο ίδιο επίπεδο της ιεράρχησης με το χαμηλότερου επιπέδου δεδομένο που είναι σημαντικό για ολόκληρη την επιμέτρηση. Η Εταιρεία και οι θυγατρικές της αναγνωρίζουν μεταφορές μεταξύ των επιπέδων της ιεράρχησης εύλογων αξιών στο τέλος της περιόδου σύνταξης Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων, εντός της οποίας συντελέστηκε η αλλαγή. Δεν έχουν πραγματοποιηθεί μεταφορές μεταξύ επιπέδων της ιεράρχησης εύλογων αξιών κατά την 31 Δεκεμβρίου 2019 .

Η εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών στοιχείων Ενεργητικού υπολογίζεται με βάση την παρούσα αξία των μελλοντικών ταμειακών ροών χρησιμοποιώντας το επιτόκιο αγοράς κατά την ημερομηνία σύνταξης των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων. Βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις χωρίς συγκεκριμένο επιτόκιο αποτιμώνται στο ποσό τιμολογίου, εφόσον η επίπτωση της προεξόφλησης είναι ασήμαντη. Ενώ η εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων, η οποία καθορίζεται για λόγους γνωστοποίησης, υπολογίζεται με βάση τη παρούσα αξία των μελλοντικών ταμειακών ροών που προκύπτουν από συγκεκριμένες συμβάσεις χρησιμοποιώντας το επιτόκιο αγοράς κατά την ημερομηνία σύνταξης των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων.

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2019 οι εύλογες αξίες των χρηματοοικονομικών στοιχείων Ενεργητικού και Υποχρεώσεων συμπεριλαμβανομένων και των δανείων σε σταθερό επιτόκιο, του Ομίλου και της Εταιρείας δε διαφέρουν σημαντικά από τα ποσά που εμφανίζονται στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης.

Ιεράρχηση εύλογων αξιών

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2019, ο Όμιλος και η Εταιρεία δεν κατείχαν χρηματοοικονομικά μέσα που να αποτιμώνται στην εύλογη αξία.

Διαχείριση κεφαλαίου

Ο στόχος του Ομίλου και της Εταιρείας σχετικά με τη διαχείριση του κεφαλαίου, είναι να διασφαλίσουν τη δυνατότητα να συνεχίσουν τη δραστηριότητά τους με σκοπό την παροχή αποδόσεων στους μετόχους και οφέλη στους άλλους ενδιαφερόμενους και να διατηρούν μια βέλτιστη κεφαλαιακή δομή ώστε να μειώσουν το κόστος κεφαλαίου. Ο Όμιλος και η Εταιρεία παρακολουθούν μηνιαία τις δραστηριότητές που παράγονται από τις λειτουργίες τους, ώστε να ανταποκρίνονται στις κεφαλαιουχικές τους ανάγκες. Επιπλέον, ο Όμιλος και η Εταιρεία χρησιμοποιούν μακροπρόθεσμο δανεισμό και λειτουργικές ταμειακές ροές για την εκπλήρωση των αναγκών τους σε κεφάλαια.

Επίσης, η Ελληνική εταιρική νομοθεσία θέτει ορισμένους περιορισμούς στη διανομή των μερισμάτων και τη διατήρηση ορισμένων υποχρεωτικών αποθεματικών (σημείωση 22).

Τέλος, βάσει της Ελληνικής εταιρικής νομοθεσίας, οι εταιρείες απαιτείται να διατηρούν το σύνολο των Ιδίων Κεφαλαίων τους στο 50% τουλάχιστον του καταβλημένου μετοχικού κεφαλαίου. Εάν μειωθεί κάτω από αυτό το επίπεδο, το Διοικητικό Συμβούλιο πρέπει να συγκαλέσει την Γενική Συνέλευση των Μετόχων μέσα σε έξι μήνες μετά από το τέλος της χρήσης για να αποφασίσει τις κατάλληλες ενέργειες που είναι απαραίτητες για την συνέχιση των δραστηριοτήτων του Ομίλου και της Εταιρείας.

Σύμφωνα με την εταιρική νομοθεσία στην Πολωνία, όταν οι σωρευμένες ζημίες ξεπερνούν το σύνολο των αποθεματικών και το 50% του καταβλημένου μετοχικού κεφαλαίου, οι μέτοχοι της εταιρείας θα πρέπει να αποφασίσουν τις κατάλληλες ενέργειες που είναι απαραίτητες για την συνέχιση των δραστηριοτήτων της εταιρείας.

30. Γεγονότα μετά την ημερομηνία της Χρηματοοικονομικής Θέσης

Την 12η Μαρτίου 2020, με την αυτόκλητη καθολική γενική συνέλευση των μετόχων, λαμβάνοντας υπόψη την καλή Οικονομική Κατάσταση της Εταιρείας, τον υψηλό δείκτη ρευστότητας και το ύψος των δανειακών υποχρεώσεων της Εταιρείας, αποφασίστηκε η μείωση του υφιστάμενου Μετοχικού Κεφαλαίου αυτής κατά το ποσό των ΕΥΡΩ 663.780 με ακύρωση 448.500 μετοχών, ονομαστικής αξίας ΕΥΡΩ 1,48 έκαστη και επιστροφή του αντιστοιχούντος κεφαλαίου στους μετόχους που συμμετέχουν σε αυτήν.

Πέραν των ανωτέρω, από τα τέλη Φεβρουαρίου 2020, η εμφάνιση και συνεχής αύξηση κρουσμάτων Κορωνοϊού (Covid-19) στη χώρα οδήγησε την ελληνική κυβέρνηση στην αναγκαία λήψη μέτρων περιορισμού κοινωνικών & οικονομικών δραστηριοτήτων για την αποτροπή της ραγδαίας εξάπλωσης του ιού, με σημαντικό αντίκτυπο στην καθημερινή ζωή των πολιτών, στην παραγωγή, στην αλυσίδα εφοδιασμού αγαθών και γενικότερα σε όλες τις επιχειρηματικές δραστηριότητες. Σε λήψη αντίστοιχων μέτρων προχώρησαν και σχεδόν όλα τα κράτη της ΕΕ, καθώς και άλλα κράτη σε παγκόσμιο επίπεδο με αποτέλεσμα ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας (Π.Ο.Υ.) τον Μάρτιο του 2020 να ορίσει τον Κορωνοϊό (Covid -19) ως πανδημία.

Σήμερα, και θεωρώντας ότι η κρίση λόγω COVID-19 ενδεχομένως να μην έχει ακόμα ολοκληρωθεί, πιστεύουμε ότι η Εταιρεία έχει περάσει σε μια νέα φάση επιχειρησιακής ετοιμότητας, με ενημερωμένες διαδικασίες και μηχανισμούς αντιμετώπισης κινδύνων και επομένως με αυξημένη δυνατότητα αντίδρασης σε νέα κρίση.

.

Αθήνα 09 Ιουλίου 2020

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ.	Ο ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ	Ο ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ	Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΛ. ΚΙΚΙΖΑΣ	ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ Γ. ΚΙΚΙΖΑΣ	ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΒΑΡΒΑΣΑΙΝΙΤΗΣ	ΤΗΛΕΜΑΧΟΣ ΛΑΖΑΝΟΠΟΥΛΟΣ
Α.Δ.Τ. ΑΚ 833319/14	Α.Δ.Τ. ΑΜ 208469/15	Α.Δ.Τ. ΑΒ 616633/06 ΑΡ. ΑΔ. Ο.Ε.Ε. 31078	Α.Δ.Τ. ΑΜ 172978/15 ΑΡ. ΑΔ. Ο.Ε.Ε. 13474

KPMG Ορκωτοί Ελεγκτές Α.Ε.
Στρατηγού Τόμπρα 3
153 42 Αγία Παρασκευή
Ελλάδα
Τηλέφωνο: +30 210 60 62 100
Φαξ: +30 210 60 62 111

Έκθεση Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή

Προς τους Μετόχους της
ΜΕΛΙΣΣΑ ΚΙΚΙΖΑΣ Α.Β.Ε.Ε. ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Έκθεση Ελέγχου επί των Εταιρικών και Ενοποιημένων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Γνώμη με Επιφύλαξη

Έχουμε ελέγξει τις συνημμένες Εταιρικές και Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις της ΜΕΛΙΣΣΑ ΚΙΚΙΖΑΣ Α.Β.Ε.Ε. ΤΡΟΦΙΜΩΝ (η «Εταιρεία»), που αποτελούνται από την Εταιρική και Ενοποιημένη Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης της 31 Δεκεμβρίου 2019, τις Εταιρικές και Ενοποιημένες Καταστάσεις Αποτελεσμάτων Χρήσης, Συνολικού Εισοδήματος, Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων και Ταμειακών Ροών της χρήσης που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και τις Σημειώσεις που περιλαμβάνουν περίληψη σημαντικών λογιστικών αρχών και μεθόδων και λοιπές επεξηγηματικές πληροφορίες.

Κατά τη γνώμη μας, εκτός από τις πιθανές επιπτώσεις του θέματος που περιγράφεται στην ενότητα της έκθεσής μας «Βάση για Γνώμη με Επιφύλαξη», οι συνημμένες Εταιρικές και Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, τη χρηματοοικονομική θέση της ΜΕΛΙΣΣΑ ΚΙΚΙΖΑΣ Α.Β.Ε.Ε. ΤΡΟΦΙΜΩΝ και των θυγατρικών αυτής (ο «Όμιλος») κατά την 31 Δεκεμβρίου 2019 και τη χρηματοοικονομική τους επίδοση και τις ταμειακές τους ροές για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Βάση για Γνώμη με Επιφύλαξη

Οι φορολογικές υποχρεώσεις των θυγατρικών της Εταιρείας, όπως αναλυτικότερα αναφέρεται στη Σημείωση 11 επί των Εταιρικών και Ενοποιημένων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων, δεν έχουν εξεταστεί από τις φορολογικές αρχές για ορισμένες χρήσεις με συνέπεια να μην έχουν καταστεί οριστικές για τις χρήσεις αυτές. Η Εταιρεία δεν έχει προβεί σε εκτίμηση των πρόσθετων φόρων και των προσαυξήσεων που πιθανόν να καταλογισθούν για τις χρήσεις αυτές σε μελλοντικό φορολογικό έλεγχο και δεν έχει σχηματίσει στις Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις σχετική πρόβλεψη για το σκοπό αυτό. Από τον έλεγχό μας δεν κατέστη δυνατό να αποκτήσουμε επαρκή και κατάλληλα ελεγκτικά τεκμήρια σχετικά με το ύψος της πρόβλεψης που τυχόν απαιτείται.

Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου (ΔΠΕ), όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία. Οι ευθύνες μας, σύμφωνα με τα πρότυπα αυτά περιγράφονται περαιτέρω στην ενότητα της έκθεσής μας «Ευθύνες Ελεγκτή για τον Έλεγχο των Εταιρικών και Ενοποιημένων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων». Είμαστε ανεξάρτητοι από την Εταιρεία και τις ενοποιούμενες θυγατρικές της σύμφωνα με τον Κώδικα Δεοντολογίας για Επαγγελματίες Λογιστές του Συμβουλίου Διεθνών Προτύπων Δεοντολογίας Λογιστών, όπως αυτός έχει

KPMG Ορκωτοί Ελεγκτές, Ελληνική Ανώνυμη Εταιρεία και μέλος του δικτύου ανεξάρτητων εταιρειών-μελών της KPMG συνδεδεμένων με την KPMG International Cooperative ("KPMG International"), ενός Ελβετικού νομικού προσώπου. Με την επιφύλαξη κάθε δικαιώματος.

Ορκωτοί Ελεγκτές
ΓΕΜΗ 001352601000
www.kpmg.com/gr

ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, και τις απαιτήσεις δεοντολογίας που σχετίζονται με τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων στην Ελλάδα και έχουμε εκπληρώσει τις δεοντολογικές μας υποχρεώσεις σύμφωνα με τις απαιτήσεις της ισχύουσας νομοθεσίας και του προαναφερόμενου Κώδικα Δεοντολογίας. Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε αποκτήσει είναι επαρκή και κατάλληλα να παρέχουν βάση για γνώμη με επιφύλαξη.

Ευθύνη της Διοίκησης επί των Εταιρικών και Ενοποιημένων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Η Διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των Εταιρικών και Ενοποιημένων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως και για εκείνες τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου, που η Διοίκηση καθορίζει ως απαραίτητες ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, απαλλαγμένων από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Κατά την κατάρτιση των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, η Διοίκηση είναι υπεύθυνη για την αξιολόγηση της ικανότητας της Εταιρείας και του Ομίλου να συνεχίσουν τη δραστηριότητά τους, γνωστοποιώντας όπου συντρέχει τέτοια περίπτωση, τα θέματα που σχετίζονται με τη συνεχιζόμενη δραστηριότητα και τη χρήση της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας, εκτός και εάν η Διοίκηση είτε προτίθεται να ρευστοποιήσει την Εταιρεία και τον Όμιλο ή να διακόψει τη δραστηριότητά τους ή δεν έχει άλλη ρεαλιστική εναλλακτική επιλογή από το να προχωρήσει σε αυτές τις ενέργειες.

Ευθύνες Ελεγκτή για τον Έλεγχο των Εταιρικών και Ενοποιημένων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Οι στόχοι μας είναι να αποκτήσουμε εύλογη διασφάλιση για το κατά πόσο οι Εταιρικές και Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις στο σύνολό τους είναι απαλλαγμένες από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη, είτε σε λάθος, και να εκδώσουμε έκθεση ελεγκτή, η οποία περιλαμβάνει τη γνώμη μας. Η εύλογη διασφάλιση συνιστά διασφάλιση υψηλού επιπέδου, αλλά δεν είναι εγγύηση ότι ο έλεγχος που διενεργείται σύμφωνα με τα ΔΠΕ, όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, θα εντοπίζει πάντα ένα ουσιώδες σφάλμα, όταν αυτό υπάρχει. Σφάλματα δύναται να προκύψουν από απάτη ή από λάθος και θεωρούνται ουσιώδη όταν, μεμονωμένα ή αθροιστικά, θα μπορούσε εύλογα να αναμένεται ότι θα επηρέαζαν τις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών που λαμβάνονται με βάση αυτές τις Εταιρικές και Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις.

Στα πλαίσια του ελέγχου, σύμφωνα με τα ΔΠΕ, όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, ασκούμε επαγγελματική κρίση και διατηρούμε επαγγελματικό σκεπτικισμό καθ' όλη τη διάρκεια του ελέγχου. Επίσης:

— Εντοπίζουμε και αξιολογούμε τους κινδύνους ουσιώδους σφάλματος στις εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος, σχεδιάζοντας και διενεργώντας ελεγκτικές διαδικασίες που ανταποκρίνονται στους κινδύνους αυτούς και αποκτούμε ελεγκτικά τεκμήρια που είναι επαρκή και κατάλληλα για να παρέχουν βάση για τη γνώμη μας. Ο κίνδυνος μη εντοπισμού ουσιώδους σφάλματος που οφείλεται σε απάτη είναι υψηλότερος από αυτόν που οφείλεται σε λάθος, καθώς η απάτη μπορεί να εμπεριέχει συμπαιγνία, πλαστογραφία, εσκεμμένες παραλείψεις, ψευδείς διαβεβαιώσεις ή παράκαμψη των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου.

— Κατανοούμε τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που σχετίζονται με τον έλεγχο, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό τη διατύπωση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου της Εταιρείας.

— Αξιολογούμε την καταλληλότητα των λογιστικών αρχών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και το εύλογο των λογιστικών εκτιμήσεων και των σχετικών γνωστοποιήσεων που έγιναν από τη Διοίκηση.

— Αποφαινόμαστε για την καταλληλότητα της χρήσης από τη Διοίκηση της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας και με βάση τα ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτήθηκαν για το αν υπάρχει ουσιώδης αβεβαιότητα σχετικά με γεγονότα ή συνθήκες που μπορεί να υποδηλώνουν ουσιώδη αβεβαιότητα ως προς την ικανότητα της Εταιρείας και του Ομίλου να συνεχίσουν τη δραστηριότητά τους. Αν συμπεράνουμε ότι υφίσταται ουσιώδης αβεβαιότητα, είμαστε υποχρεωμένοι στην έκθεση ελεγκτή να επιστήσουμε την προσοχή στις σχετικές γνωστοποιήσεις επί των Εταιρικών και Ενοποιημένων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων ή, αν αυτές οι γνωστοποιήσεις είναι ανεπαρκείς, να διαφοροποιήσουμε τη γνώμη μας. Τα συμπεράσματά μας βασίζονται σε ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτώνται μέχρι την ημερομηνία της έκθεσης ελεγκτή. Ωστόσο, μελλοντικά γεγονότα ή συνθήκες ενδέχεται να έχουν ως αποτέλεσμα η Εταιρεία και ο Όμιλος να παύσουν να λειτουργούν ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα.

— Αξιολογούμε τη συνολική παρουσίαση, τη δομή και το περιεχόμενο των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων των γνωστοποιήσεων, καθώς και το κατά πόσο οι Εταιρικές και Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις απεικονίζουν τις υποκείμενες συναλλαγές και τα γεγονότα με τρόπο που επιτυγχάνεται η εύλογη παρουσίαση.

— Αποκτούμε επαρκή και κατάλληλα ελεγκτικά τεκμήρια αναφορικά με τη χρηματοοικονομική πληροφόρηση των οντοτήτων ή των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων εντός του Ομίλου για την έκφραση γνώμης επί αυτών των Ενοποιημένων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων. Είμαστε υπεύθυνοι για την καθοδήγηση, την επίβλεψη και την εκτέλεση του ελέγχου της Εταιρείας και των θυγατρικών της. Παραμένουμε αποκλειστικά υπεύθυνοι για την ελεγκτική μας γνώμη.

Μεταξύ άλλων θεμάτων, κοινοποιούμε στη Διοίκηση, το σχεδιαζόμενο εύρος και το χρονοδιάγραμμα του ελέγχου, καθώς και σημαντικά ευρήματα του ελέγχου, συμπεριλαμβανομένων όποιων σημαντικών ελλείψεων στις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου εντοπίζουμε κατά τη διάρκεια του ελέγχου μας.

Έκθεση επί Άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων

Λαμβάνοντας υπόψη ότι η Διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση της Έκθεσης Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου, κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 5 του Άρθρου 2 (μέρος Β) του Ν. 4336/2015, σημειώνουμε ότι:

(α) Κατά τη γνώμη μας η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου έχει καταρτισθεί σύμφωνα με τις ισχύουσες νομικές απαιτήσεις των Άρθρων 150 και 153 του Ν. 4548/2018 και το περιεχόμενο αυτής αντιστοιχεί με τις συνημμένες Εταιρικές και Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις της χρήσης που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2019.

(β) Με βάση τη γνώση που αποκτήσαμε κατά τον έλεγχό μας, για την ΜΕΛΙΣΣΑ ΚΙΚΙΖΑΣ Α.Β.Ε.Ε. ΤΡΟΦΙΜΩΝ και το περιβάλλον της, δεν έχουμε εντοπίσει ουσιώδεις ανακρίβειες στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου εκτός από τις πιθανές επιπτώσεις του θέματος που περιγράφεται στην ενότητα «Βάση για γνώμη με επιφύλαξη» της έκθεσης ελέγχου.

Αθήνα, 27 Ιουλίου 2020

KPMG Ορκωτοί Ελεγκτές Α.Ε.
ΑΜ ΣΟΕΛ 114

Παναγιώτης Μπούντρος, Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής
ΑΜ ΣΟΕΛ 22011

Μ Ε Λ Ι Σ Σ Α Κ Ι Κ Ι Ζ Α Σ Α. Β. Ε. Ε. Τ Ρ Ο Φ Ι Μ Ω Ν

Όμιλος Επιχειρήσεων

ΑΡ. Μ. Α.Ε. 32075/01/Β/94/94(99) Γ.Ε.ΜΗ 3241501000

ΒΙΩΝΟΣ 1, 104 43 ΑΘΗΝΑ

Στοιχεία και πληροφορίες της χρήσεως 2019 (1 Ιανουαρίου 2019 έως 31 Δεκεμβρίου 2019) - Ποσά σε Ευρώ

Τα παρακάτω στοιχεία και πληροφορίες, που προκύπτουν από τις Ατομικές και Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις, στοχεύουν σε μια γενική ενημέρωση για την οικονομική κατάσταση και τα αποτελέσματα της Εταιρείας και του του Ομίλου "ΜΕΛΙΣΣΑ ΚΙΚΙΖΑΣ". Συνιστούμε επομένως στον αναγνώστη, πριν προβεί σε οποιαδήποτε είδους επενδυτική επιλογή ή άλλη συναλλαγή με τον Όμιλο ή την Εταιρεία, να ανατρέξει στη διεύθυνση διαδικτύου της Εταιρείας, όπου αναρτώνται οι ετήσιες Ατομικές και Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις καθώς και η έκθεση ελέγχου του νόμιμου ελεγκτή.

Αρμόδια Νομαρχία : Αθηνών
Διεύθυνση διαδικτύου μητρικής Εταιρείας : www.melissa-kikizas.gr
Σύνθεση Διοικητικού Συμβουλίου : Γεώργιος Αλ. Κίκιζας Πρόεδρος, Αλέξανδρος Γ. Κίκιζας Διευθύνων Σύμβουλος, Λεωνίδας Ι. Βαρβασαινίτης Μέλος, Αθανάσιος Γ. Τζαβέλλας Μέλος και Σπυρίδων Μ. Δεσύλλας Μέλος.
Ημερομηνία έγκρισης από το Διοικητικό Συμβούλιο των ετήσιων ενοποιημένων και ατομικών οικονομικών καταστάσεων : 9 Ιουλίου 2020
Νόμιμος Ελεγκτής: Παναγιώτης Μπούντρος ΑΜ ΣΟΕΛ 22011
Ελεγκτική Εταιρεία : KPMG Ορκωτοί Ελεγκτές Α.Ε.
Τύπος έκθεσης ελέγχου ελεγκτών : Γνώμη με επιφύλαξη

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗΣ ΚΑΙ ΑΤΟΜΙΚΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΗΣ
(ποσά σε ευρώ)

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	2019	**2018**	**2019**	**2018**
Πωλήσεις	**65.433.904**	**66.939.796**	**61.819.536**	**63.278.207**
Λοιπά λειτουργικά έσοδα	559.277	564.876	535.667	536.483
Μεταβολή αποθεμάτων - Αναλώσεις υλών και υλικών	-36.307.809	-35.958.631	-35.156.545	-34.523.921
Έξοδα προσωπικού	-9.503.303	-9.209.188	-8.251.703	-8.031.322
Αμοιβές, παροχές και λοιπά έξοδα τρίτων	-6.203.484	-6.308.924	-5.825.575	-5.795.625
Λοιπά λειτουργικά έξοδα	-7.756.841	-7.528.349	-7.231.931	-7.057.157
Λειτουργικά κέρδη προ ασποσβέσεων, χρηματοοικονομικών αποτελεσμάτων και φόρων	**6.221.744**	**8.499.579**	**5.889.448**	**8.406.665**
Αποσβέσεις	-2.717.820	-2.269.700	-2.462.083	-2.210.835
Λειτουργικά κέρδη προ χρηματοοικονομικών αποτελεσμάτων και φόρων	**3.503.924**	**6.229.879**	**3.427.366**	**6.195.830**
Χρηματοοικονομικά έσοδα	26.618	5.784	23.277	25.140
Χρηματοοικονομικά έξοδα	-479.452	-219.453	-449.326	-172.304
Καθαρά χρηματοοικονομικά αποτελέσματα	**-452.834**	**-213.669**	**-426.049**	**-147.165**
Κέρδη προ φόρων	**3.051.090**	**6.016.209**	**3.001.317**	**6.048.666**
Φόρος εισοδήματος	741.215	-1.514.296	794.971	-1.467.728
Κέρδη μετά από φόρους	**3.792.305**	**4.501.914**	**3.796.288**	**4.580.938**

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗΣ ΚΑΙ ΑΤΟΜΙΚΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΣΥΝΟΛΙΚΟΥ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ
(ποσά σε ευρώ)

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	2019	**2018**	**2019**	**2018**
Κέρδη μετά από φόρους που αναγνωρίσθηκαν στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης	**3.792.305**	**4.501.914**	**3.796.288**	**4.580.938**
Λοιπά συνολικά έσοδα				
Ποσά που αναταξινομούνται στην κατάσταση αποτελεσμάτων:				
Συναλλαγματικές διαφορές μετατροπής οικονομικών καταστάσεων θυγατρικών εξωτερικού	5.308	-21.104	-	-
	5.308	**-21.104**	**-**	**-**
Ποσά που δεν αναταξινομούνται στην κατάσταση αποτελεσμάτων				
Αναλογιστικά κέρδη (ζημιές) παροχών σε εργαζόμενους μετά την έξοδο από την υπηρεσία	-135.210	86.631	-135.210	86.631
Φόρος εισοδήματος, λοιπών αποτελεσμάτων	32.450	-25.123	32.450	-25.123
	-102.759	**61.508**	**-102.759**	**61.508**
Λοιπά συνολικά έσοδα, μετά από φόρους	**-97.451**	**40.404**	**-102.759**	**61.508**
Συνολικά έσοδα	**3.694.854**	**4.542.318**	**3.693.528**	**4.642.446**
Συνολικά έσοδα που αναλογούν σε:				
Μετόχους της Εταιρείας	3.639.369	4.483.357	3.693.528	4.642.446
Μη ελέγχουσες συμμετοχές	55.485	58.960	-	-

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗΣ ΚΑΙ ΑΤΟΜΙΚΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ
(ποσά σε ευρώ)

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	2019	**2018**	**2019**	**2018**
Περιουσιακά Στοιχεία				
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία				
Ενσώματα περιουσιακά στοιχεία	45.849.632	36.531.108	45.430.678	36.392.944
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	1.328.788	1.313.132	1.324.976	1.305.808
Υπεραξία	1.644.702	1.644.702	-	-
Συμμετοχές σε θυγατρικές και συγγενείς εταιρείες	-	-	3.077.260	3.077.260
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	51.702	51.484	50.485	50.222
Σύνολο μη κυκλοφορούντων περιουσιακών στοιχείων	**48.874.824**	**39.540.425**	**49.883.399**	**40.826.234**
Κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία				
Αποθέματα	23.538.837	18.976.490	22.739.715	18.050.746
Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις	15.110.553	16.898.266	14.656.738	16.236.291
Χρηματικά διαθέσιμα και ισοδύναμα	1.566.022	864.730	1.203.111	632.179
Σύνολο κυκλοφορούντων περιουσιακών στοιχείων	**40.215.411**	**36.739.485**	**38.599.564**	**34.919.216**
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	**89.090.236**	**76.279.911**	**88.482.963**	**75.745.450**
Ίδια Κεφάλαια				
Μετοχικό κεφάλαιο	2.866.464	4.960.664	2.866.464	4.960.664
Αποθεματικά	31.555.140	25.742.009	31.534.537	25.726.345
Υπόλοιπο κερδών εις νέον	22.171.729	24.545.563	22.858.026	25.172.762
Ίδια κεφαλαία που αναλογούν στους μετόχους της Εταιρείας	**56.593.333**	**55.248.236**	**57.259.028**	**55.859.771**
Μη ελέγχουσες συμμετοχές	**434.144**	**438.259**	**-**	**-**
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων	**57.027.477**	**55.686.495**	**57.259.028**	**55.859.771**
Υποχρεώσεις				
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις				
Δάνεια	5.999.695	4.002.196	5.860.011	4.000.000
Παροχές σε εργαζόμενους μετά την έξοδο από την υπηρεσία	1.450.959	1.323.445	1.416.185	1.303.460
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	2.934.890	4.062.942	2.970.103	4.086.594
Σύνολο μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων	**10.385.543**	**9.388.583**	**10.246.299**	**9.390.054**
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις				
Δάνεια	11.287.669	1.600.227	11.110.660	1.518.855
Φόρος εισοδήματος	28.842	81.109	-	84.693
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	10.341.733	9.504.185	9.866.976	8.892.077
Προβλέψεις	18.971	19.312	-	-
Σύνολο βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων	**21.677.215**	**11.204.833**	**20.977.637**	**10.495.625**
Σύνολο υποχρεώσεων	**32.062.759**	**20.593.416**	**31.223.935**	**19.885.679**
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων και υποχρεώσεων	**89.090.236**	**76.279.911**	**88.482.963**	**75.745.450**

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗΣ ΚΑΙ ΑΤΟΜΙΚΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΑΜΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ
(ποσά σε ευρώ)

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	2019	**2018**	**2019**	**2018**
Ταμιακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες				
Κέρδη μετά από φόρους	3.792.305	4.501.914	3.796.288	4.580.938
Προσαρμογές για:				
Αποσβέσεις	2.717.820	2.269.700	2.462.083	2.210.835
Προβλέψεις	40.468	49.092	-	-8.677
Κέρδη από πώληση παγίων	-12.091	-2.771	-12.091	-2.723
Χρηματοοικονομικά αποτελέσματα	452.834	213.669	426.049	147.165
Έξοδα από παροχές σε εργαζόμενους μετά την έξοδο από υπηρεσία	233.324	220.000	218.888	220.510
Φόρος εισοδήματος	-741.215	1.514.296	-794.971	1.467.728
Ταμιακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες προ μεταβολών από κεφάλαιο κίνησης και προβλέψεις	**6.483.445**	**8.765.900**	**6.096.245**	**8.615.775**
Μεταβολές σε:				
- Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	-219	-447	-263	-447
- Αποθέματα	-4.562.347	-2.904.457	-4.688.969	-2.728.337
- Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις	3.705.974	778.291	3.497.814	424.547
- Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	36.936	559.054	209.830	733.268
- Πληρωμές σε εργαζόμενους μετά την έξοδο από την υπηρεσία	-241.373	-224.611	-241.373	-224.611
Ταμιακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες	**5.422.417**	**6.973.729**	**4.873.284**	**6.820.195**
Τόκοι πληρωθέντες	-406.478	-163.274	-404.697	-162.582
Φόρος εισοδήματος καταβληθείς	-2.369.945	-1.682.002	-2.293.706	-1.573.965
Καθαρές ταμιακές ροές από (προς) λειτουργικές δραστηριότητες	**2.645.993**	**5.128.454**	**2.174.881**	**5.083.648**
Ταμιακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες				
Μερίσματα εισπραχθέντα	-	-	20.400	20.400
Εισπράξεις από πώληση ενσωμάτων περιουσιακών στοιχείων	24.165	6.771	24.165	6.723
Αγορές άυλων περιουσιακών στοιχείων	-109.006	-153.166	-105.785	-149.760
Αγορές ενσώματων περιουσιακών στοιχείων	-10.770.227	-6.339.230	-10.697.109	-6.303.455
Καθαρές ταμιακές ροές από (προς) επενδυτικές δραστηριότητες	**-10.855.069**	**-6.485.625**	**-10.758.329**	**-6.426.092**
Ταμιακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες				
Αύξηση / Μείωση μετοχικού κεφαλαίου	-1.344.200	100.640	-1.344.200	100.640
Αντληθέντα δάνεια	11.415.293	3.024.017	11.415.293	2.946.984
Εξοφλήσεις δανείων	-564.028	-2.000.000	-500.000	-2.000.000
Εξοφλήσεις υποχρεώσεων από μισθώσεις	-350.863	-	-191.641	-
Μερίσματα πληρωθέντα	-244.671	-1.397.634	-225.071	-1.378.034
Καθαρές ταμιακές ροές από (προς) χρηματοδοτικές δραστηριότητες	**8.911.530**	**-272.976**	**9.154.381**	**-330.410**
Καθαρή αύξηση (μείωση) στα χρηματικά διαθέσιμα & ισοδύναμα	**702.456**	**-1.630.148**	**570.932**	**-1.672.854**
Συναλλαγματικές διαφορές μετατροπής χρηματικών διαθεσίμων και ισοδυνάμων θυγατρικών εξωτερικού	-1.163	3.363		
Χρηματικά διαθέσιμα και ισοδύναμα την 1η Ιανουαρίου	864.730	2.491.514	632.179	2.305.033
Χρηματικά διαθέσιμα και ισοδύναμα την 31η Δεκεμβρίου	**1.566.022**	**864.730**	**1.203.111**	**632.179**

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗΣ ΚΑΙ ΑΤΟΜΙΚΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ
(ποσά σε ευρώ)

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	2019	**2018**	**2019**	**2018**
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων έναρξης χρήσης	**55.686.495**	**52.613.177**	**55.859.771**	**52.616.725**
Κέρδη χρήσεως μετά από φόρους	3.792.305	4.501.914	3.796.288	4.580.938
Λοιπά αποτελέσματα απευθείας στα Ίδια κεφάλαια	-97.451	40.404	-102.759	61.508
Συνολικό αποτέλεσμα χρήσεως	**3.694.854**	**4.542.318**	**3.693.528**	**4.642.446**
Αύξηση/Μείωση μετοχικού κεφαλαίου	-2.094.200	100.640	-2.094.200	100.640
Μερίσματα	-259.671	-1.569.640	-200.071	-1.500.040
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων λήξης χρήσης	**57.027.477**	**55.686.495**	**57.259.028**	**55.859.771**

Πρόσθετα στοιχεία και πληροφορίες:

1. Οι Ατομικές και Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις (οι "Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις") έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (Δ.Π.Χ.Α.) όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Οι λογιστικές αρχές και μέθοδοι που χρησιμοποιήθηκαν για την προετοιμασία και την παρουσίαση των Χρηματοικονομικών Καταστάσεων της 31.12.2019 είναι συνεπείς με αυτές που χρησιμοποιήθηκαν για τη σύνταξη των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων της 31.12.2018 αφού ληφθούν υπόψη οι τροποποιήσεις υφιστάμενων προτύπων τα οποίες εκδόθηκαν από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων, υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση και εφαρμόσθηκαν από την Εταιρεία από 1.1.2019. Σχετική αναφορά γίνεται επίσης και στη σημείωση 3 των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων της 31.12.2019.
2. Επί των παγίων στοιχείων δεν υφίστανται εμπράγματα βάρη.
3. Οι φορολογικές υποχρεώσεις των θυγατρικών της Εταιρείας, όπως αναλυτικότερα αναφέρεται στη Σημείωση 11 επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων, δεν έχουν εξεταστεί από τις φορολογικές αρχές για ορισμένες χρήσεις με συνέπεια να μην έχουν καταστεί οριστικές για τις χρήσεις αυτές. Η Εταιρεία δεν έχει προβεί σε εκτίμηση των πρόσθετων φόρων και των προσαυξήσεων που πιθανόν να καταλογισθούν για τις χρήσεις αυτές σε μελλοντικό φορολογικό έλεγχο και δεν έχει σχηματίσει σχετική πρόβλεψη για το σκοπό αυτό. Σχετικά με τις φορολογικές υποχρεώσεις της Εταιρείας, η Εταιρεία έχει λάβει πιστοποιητικά φορολογικής συμμόρφωσης με σύμφωνη γνώμη από τον ορκωτό ελεγκτή της για κάθε χρήση από το 2011 έως και το 2018 σύμφωνα με την εκάστοτε ισχύουσα φορολογική νομοθεσία. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 26 του Ν. 4174/2013, οι φορολογικές αρχές δύνανται να διενεργήσουν φορολογικό έλεγχο των χρήσεων της Εταιρείας, για τις οποίες δεν έχει παρέλθει το δικαίωμα του Δημοσίου να επιβάλλει φόρους. Η Διοίκηση εκτιμά ότι τυχόν πρόσθετοι φόροι και προσαυξήσεις που πιθανόν να προκύψουν από μελλοντικούς ελέγχους από τις φορολογικές αρχές δε θα έχουν σημαντική επίδραση στην οικονομική θέση και τα αποτελέσματα της Εταιρείας. Για την χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2019, βρίσκεται σε εξέλιξη η εργασία διασφάλισης φορολογικής συμμόρφωσης από τον νόμιμο ελεγκτή βάση των διατάξεων του άρθρου 65Α του Ν.4174/2013 και το σχετικό φορολογικό πιστοποιητικό προβλέπεται να χορηγηθεί μετά τη δημοσίευση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων. Τα οριστικά αποτελέσματα δεν αναμένεται να έχουν σημαντική απόκλιση από τα ποσά των εκτιμηθέντων φόρων που απεικονίζονται στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις.
4. Για τις επίδικες ή υπό διαιτησία διαφορές δικαστικών ή διοικητικών οργάνων καθώς και τις ενδεχόμενες επιπτώσεις στην οικονομική κατάσταση του Ομίλου και της Εταιρείας γίνεται σχετική αναφορά στη σημείωση 28 των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων.
5. Τα ποσά των αγορών/εξόδων και πωλήσεων/εσόδων από και προς τις συνδεδεμένες εταιρείες σωρευτικά από την έναρξη της διαχειριστικής χρήσης, ανέρχονται στο ποσό των €1,3 εκατ. και € 3,3 εκατ. αντίστοιχα (2018: €1,1 εκατ. και € 4,4 εκατ. αντίστοιχα). Τα υπόλοιπα των απαιτήσεων και υποχρεώσεων από και προς τις συνδεδεμένες εταιρείες στη λήξη της τρέχουσας χρήσης, ανέρχονται στο ποσό των € 1,3 εκατ. και € 0,3 εκατ. αντίστοιχα (2018: €1,5 εκατ. και € 0,3 εκατ. αντίστοιχα). Τα ποσά των βραχυπρόθεσμων παροχών και παροχών συνταξιοδότησης των ανωτάτων στελεχών του Ομίλου ανέρχονται σε € 1,6 εκατ. (2018: € 1,4 εκατ.).
6. Ο μέσος όρος του απασχολούμενου προσωπικού για την τρέχουσα περίοδο ήταν 281 άτομα στον 'Ομιλο και 225 άτομα στην Εταιρεία (2018: 280 και 227 άτομα αντίστοιχα).
7. Η Έκθεση ελέγχου του Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή επί των Εταιρικών και Ενοποιημένων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων περιλαμβάνει επιφύλαξη σχετικά με τις ανοιχτές φορολογικά χρήσεις των θυγατρικών της Εταιρείας.

Αθήνα 9 Ιουλίου 2020

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ	Ο ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ	Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΟΙΚΟΝ. ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΛ. ΚΙΚΙΖΑΣ Α.Δ.Τ. ΑΚ 833319/14	ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ Γ.ΚΙΚΙΖΑΣ Α.Δ.Τ. ΑΜ 208469/15	ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΒΑΡΒΑΣΑΙΝΙΤΗΣ ΑΔΤ ΑΒ 616633/06 ΑΡ. ΑΔ. Ο.Ε.Ε. 31078	ΤΗΛΕΜΑΧΟΣ ΛΑΖΑΝΟΠΟΥΛΟΣ ΑΔΤ ΑΜ 172978/15 ΑΡ. ΑΔ. Ο.Ε.Ε. 13474